Uluslararası Kalamış Yaz Festivali başladı

Kadıköy Belediyesi'nin bu yıl dördüncüsünü düzenlediği Uluslararası Kalamış Yaz Festivali, Kalamış Atatürk Parkı'nda başladı. 8 Eylül'e kadar sürecek festival kapsamında konser ve film gösterimleri olacak ● Sayfa 2'de

www.gazetekadikoy.com.tr

GazeteKadıköy

Yıl: 25 / Sayı: 1253 HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE 16 – 22 AĞUSTOS 2024

#Sahiplen Kadıköy

Hiçbir sokak hayvanının asla uyutulmayacağını söyleyen Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, küpesiz sokak köpeklerinin barınağa götürülüp muayene edildiğini, aşılandığını, kısırlaştırıldığını ve gerekli durumlarda rehabilite edildiğini söyledi. Barınaklarda hiçbir canlının keyfi olarak tutulmadığını da belirten Kösedağı, Kadıköylüleri #SahiplenKadıköy kampanyasına katılmaya davet etti ● Sayfa 8'de

Patili dostlarımızla tanışıp ailesi olmak için Kadıköy Belediyesi internet sitesini ziyaret edebilir, QR kodu okutabilirsiniz

SAHiPLEN KADIKÖY #sahiplenkadıköy

Kaderi tayin edilen biri varsa o bir kadındır

BETÜL MEMİŞ 7'DE

Duplantis, Marchand, Dikeç vs... Geride kalan tortular üzerine...

UĞUR VARDAN 13'TE

Hiçbir şey erken ölüm kadar rahatsız etmiyor

MELİS DANİŞMEND 11'DE

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar – 277

MEHMET SEYDA 5'TE

Tedavide okulun rolü büyük!

Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğunu (DEHB) konuştuğumuz Çocuk ve Ergen Psikiyatristi Uzman Dr. Timur Şefketoğlu, DEHB'li çocukların okullarda ciddi sorunlar yaşadığına dikkat çekerek, okulun tedavinin önemli bir parçası olduğunu söyledi ● Sayfa 12'de

Mahallemde Çocuk Tiyatrosu başlıyor

Kadıköylü çocuklar, bu yıl dördüncü kez düzenlenen Mahallemde Çocuk Tiyatrosu'nda birbirinden keyifli oyunlar izleyecek. 16 Ağustos'ta Pinokyo oyunu ile başlayacak Mahallemde Çocuk Tiyatrosu, 1 Eylül'de Koşkoş Hazine Peşinde oyunu ile bitecek ● Sayfa 6 'da

"Üreticiler borçlarını kapatamıyor"

» Artan gıda fiyatlarını Yerküre Yerel Çalışmalar Kooperatifi Ortağı Orkun Doğan ile konuştuk. Doğan "Ürün satışından elde edilecek tahmini gelir hasat maliyetlerini bile karşılamıyor. Üreticinin devam edebilme koşulu borçlarını kapatamadan yeni sezon masrafları için daha çok borçlanmak" diyor ● Sayfa 9'da

"Haydarpaşa ve çevresi korunmalı"

» Haydarpaşa Garı'nda devam eden restorasyon ve gar arazisinde yürütülen arkeolojik kazılar büyük oranda tamamlandı. Gar ve çevresinin korunması gerektiğini söyleyen, BTS Genel Sekreteri Murat Oral, "Haydarpaşa'nın işlevi küçültülmemeli, tam aksine eskisinden daha fazla olmalı" dedi ● Sayfa 4'te

42 bin kişinin barınabileceği alan AVM'lerle doldu

İPA'nın araştırmasına göre deprem tehdidi altındaki İstanbul'da en az 42 bin 200 kişinin deprem sonrası barınabileceği toplam alanda 95 adet AVM bulunuyor ● Sayfa 3'te

Yasağın faturası 15 milyar TL!

Dijital pazarlama uzmanı Ahmet Balat ile Instagram'ın bir hafta kapalı kalmasının maliyetini konuştuk. Balat yasağın faturasının 15 milyar olduğunu söyledi ● Sayfa 3'te

ULUSLARARASI KALAMIŞ YAZ FESTİVALİ BAŞLADI

Fotoğraflar: Sinem Çatal

Bu yıl dördüncüsü düzenlenen Uluslararası Kalamış Yaz Festivali Charlie Chaplin'in "Şarlo Kaçak" filmiyle Kadıköylülere merhaba dedi

● **Deniz Şimal TAŞAN**

Kadıköy Belediyesi'nin bu yıl dördüncüsünü düzenlediği Uluslararası Kalamış Yaz Festivali, 12 Ağustos Pazartesi günü Kalamış Atatürk Parkı'nda kapılarını açtı. Festival, geçen yıl olduğu gibi bu yıl da Charlie Chaplin filmi ile Şef Orçun Orçunsel yönetimindeki Avrasya Filarmoni Orkestrası'nın büyüleyici performansı eşliğinde yıldızların altında Kadıköylülere merhaba dedi.

Festivalin konser açılışı ise 13 Ağustos Salı akşamı Türk müziğinin efsane gruplarından İncesaz grubu ile yapıldı. Gecede Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı ile eşi Nihal Kösedağı da dinleyiciler arasında yerini kaldı.

"KÜLTÜR SANATIN BAŞKENTİ KADIKÖY "

Kalamış Yaz Festivali'nin bu yıl dördüncü kez düzenlendiğini ve birbirinden ünlü sanatçıların sevenleriyle buluşacağını vurgulayan Başkan Mesut Kösedağı, "Kadıköylüler olarak, komşularımız olarak her zaman en iyisine layıksınız" dedi. Belediye başkanı olduğu süre boyunca her zaman Kadıköylülere en iyisini buluşturmaya devam edeceğinin altın çizen Kösedağı, "Kadıköy kültür ve sanatın başkenti, öyle olmaya da devam edecek" şeklinde konuştu.

KADIKÖY'DE ZAMAN YOLCULUĞU

Bu yıl dördüncüsü düzenlenen festivalin açılış gecesinde sahne alan Avrasya Filarmoni Orkestrası'nın Şefi Orçun Orçunsel, doğduğu ilçede böyle bir festivalin açılışını yapmanın kendisi için büyük bir gurur olduğunu belirtrek, "Kadıköy'ün çok sıcak bir seyircisi var" şeklinde konuştu. Orkestra eşlikli film gösterimin herkesin ilgisini çektiğini kaydeden Orçunsel, "Burada açık havada güzel bir gün batımında provamızı yaptık. Böyle bir filme canlı eşlik edebilmek tıpkı 100 yıl öncesinde bir yaman yolculuğu yaşatıyor. Zaten Kadıköy bizi tarihiyle zamansızlaştıran bir ilçe. Bu yüzden Şarlo Kaçak filmini canlı orkestrayla yapmak, Kadıköy'e çok yakışıyor" dedi.

"BİR TATLI HUZUR VERMEYE GELDİK"

İncesaz grubunun vokali Ezgi Köker, "İçimiz cıvıl cıvıl, yazın güzelliğini sahneye taşımayı hedefliyoruz. Kalamış'ın güzelliğini şarkılarla söylemek istiyoruz. İyi ki buradayız, İncesaz ve Kalamış bence çok güzel oldu. Bir tatlı huzur vermeye geldik" şeklinde konuştu. Kadıköylü olduğunu ve festival alanına evinden yürüyerek geldiğini kaydeden Köker, "Kadıköy'ü çok seviyorum ve Kalamış kurtarılmış bir bölge gibi hem Kadıköy'de hem de İstanbul'da. Bunun içinde var olmak ve şarkı söylemek benim için ayrıca bir keyif" dedi.

Festivalin açılış konserini İncesaz olarak verdikleri için onurlu ve mutlu olduklarını söyleyen Bora Ebeoğlu, "Kadıköy seyircisi çok özel, Kadıköy'de verdiğimiz konserler de hep çok güzel geçti. Bu akşam da inşallah çok güzel bir konsere imza atacağız" şeklinde konuştu.

"FESTİVAL KARANLIK GÜNLERE İLAÇ ETKİSİ YARATIYOR"

Festivali uzun süredir beklediğini söyleyen Müge Süzey, "Çok heyecanlıyım çünkü Kalamış Yaz Festivali'ni uzun zamandır bekliyorum ve senelerdir takip ediyorum" dedi. Festival ortamını çok güzel bulduğunu ve keyifli bir gece geçireceğini söyleyen Süzey, "Şu karanlık günlerde ilaç gibi geldikleri için, bütün organizasyonu yapan emeği geçene bize birazcık nefes aldırdıkları için çok teşekkür ediyorum. İçimiz birazcık umutla doluyor hiç olmazsa" şeklinde konuştu.

Yusuf Beğiştircan, "Bu yıl dördüncü senemiz hem konser olsun hem de film gösterimi olsun her yıl severek geliyoruz" dedi. Festivalin güzel, sistemli, planlı ve eğlenceli olduğunu söyleyen Beğiştircan, "Temiz hava alıyoruz, sanat alanında bir etkinlik oluyor. Kendi adıma teşekkür ediyorum" şeklinde konuştu.

YUSUF BEĞİŞTİRCAN

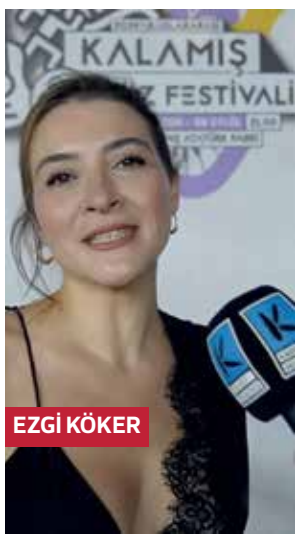
EZGİ KÖKER

ORÇUN ORÇUNSEL

BORA EBEOĞLU

MÜGE SÜZEY

FESTİVAL PROGRAMI

Kalamış Atatürk Parkı'nda birbirinden etkileyici 19 konser ve dokuz film ile 8 Eylül'e kadar seyirciyle buluşacak olan Uluslararası Kalamış Yaz Festivali'nin iki haftalık programı şöyle;

16 Ağustos Cuma–
Evdeki Saat Konseri
17 Ağustos Cumartesi– Hayallerim, Aşkım ve Sen Film Gösterimi
18 Ağustos Pazar–
Çocuk ve Balıkçıl (Kimitachi Wa Dô İkiru Ka) Film Gösterimi
19 Ağustos Pazartesi–
Jaws Film Gösterimi
20 Ağustos Salı–
Can Atilla Konseri
21 Ağustos Çarşamba–
Buena Vısta Socıal Club Film Gösterimi
22 Ağustos Perşembe–
Mehveş Emeç Klasik Müzik Gecesi
23 Ağustos Cuma–
Bulutsuzluk Özlemi Konseri
24 Ağustos Cumartesi –
Moğollar Konseri
25 Ağustos Pazar–
Sararmış Yapraklar (Kuolleet lehdet)
26 Ağustos Pazartesi –
Bahadır Sağlam Konseri
27 Ağustos Salı –
Cem Özkan Konseri
28 Ağustos Çarşamba –
Tootsie Film Gösterimi
29 Ağustos Perşembe –
Objektif Konseri

PATİLİ DOSTLARIMIZA DESTEK

Uluslararası Kalamış Yaz Festivali'nin bir başka özelliği de aldığınız biletlerle patili dostlarımız için mama desteği verebilmek. Festivalin biyet fiyatları 100 TL. Dileyen 100 TL ödeyerek genel satış biletini alabiliyor. Dileyen ise 200 TL ödeyerek, sokaktaki patili dostlarımıza mama destek paketine yardım yapabiliyor. Biletler Mobilet sitesinden satın alınabiliyor.

Sokaklar yağmur suyu ile yıkanıyor

Su kaynaklarımızı korumak ve suyu verimli kullanabilmek için çalışmalar yapan Kadıköy Belediyesi, sokak temizliğinde şebeke suyu değil, yağmur suyu hasadı ile elde edilen suyu kullanıyor

● **Seyhan KALKAN VAYİÇ**

Kış mevsiminde zaman zaman bahar havası yaşıyor olmamız, karın yüzünü çok az göstermesi, yağmurun ara ara yağması, yazın ise havaların çok sıcak olması…Bu yaşadıklarımız iklim krizinin sonuçları. Yağmurun az yağması nedeniyle barajlar dolmuyor, su sıkıntısının kapıda olduğuna işaret ediyor. İstanbul'daki baraj doluluk oranlarını açıklayarak ne kadar suyun kaldığını paylaşan İSKİ, su sıkıntısına dikkat çekerek suyun verimli kullanılması için farkındalık çalışmaları yapıyor.

İklim krizinin farkında olan, bu yönde çalışmalar üreten Kadıköy Belediyesi de su kaynaklarımızı korumak ve suyu verimli kullanabilmek için kurulan Yağmur Suyu Toplama-Depolama ve Sulama Sistemleri ile yüzeysel akışla kaybettiğimiz yağmur sularını bina yağmur oluklarının bağlandığı su deposunda toplayarak hasat ediyor. Yağmur suyu hasadı sistemi, Ekolojik Yaşam Merkezi, Aysel Abdullah Öğücü Kız Öğrenci Yurdu, Kayışdağı Hizmet Birimi ile Tasarım Atölyesi Kadıköy'de bulunuyor. Yağmur suyu hasadı ile elde edilen sular, bahçe sulamasında, araç ve sokak temizliği gibi alanlarda kullanılıyor.

"ŞEBEKE SUYU KULLANILMIYOR"

Yağmurun az yağdığı için barajların suyun az kaldığı sinyali verdiği ortamda Kadıköy Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü de sokak temizliği için şebeke suyu kullanmıyor. Temizlik İşleri Müdürlüğü ekipleri, Kadıköy'ün sokaklarını yağmur suyu hasadı ile toplanan suyla yıkıyor. Temiz ve sağlıklı bir Kadıköy için yapılan çalışmada özellikle çöp kutularının konulduğu noktalar, gıda üretiminin ve tüketiminin yoğun olduğu sokaklar ile inşaat faaliyetlerinin sürdüğü yerler özenle yıkanıyor.

INSTAGRAM YASAĞININ EKONOMİYE MALİYETİ 15 MİLYAR TL

Sosyal medyanın hayatımızdaki yeri ve Instagram yasağı hakkında gazetemize konuşan Dijital Pazarlama Uzmanı Ahmet Balat, "Instagram'ın Türkiye'de yasaklanmasının ekonomiye günlük 1.9 milyar TL etkisi oldu. 1 hafta kapalı kalmasının ülke ekonomisine zararı yaklaşık 15 milyar TL oldu" dedi

● Simge KANSU

Dünya genelinde 2 milyarı aşan kullanıcı sayısıyla en popüler sosyal ağlar arasında yer alan Instagram'a, 2 Ağustos Cuma günü ülkemizde erişim engeli getirilmişti. 1 hafta süreyle kapalı kalan Instagram, 10 Ağustos Cumartesi akşamı 21:30 itibarıyla tekrar erişime açıldı. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, platformun kapatılma nedeninin katalog suçlar olduğunu belirtmişti. Bu katalog suçlar arasında intihara yönlendirme, müstehcenlik, kumar oynanması için yer ve imkân sağlama, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma gibi maddeler yer alıyor.

Son yıllardaki güncellemeleriyle adeta bir e-ticaret pazar yerine dönüşen ve büyüklü küçüklü birçok işletmenin gelir kapısı olan Instagram'ın kapalı kalması, ülke ekonomisine de büyük bir darbe vurdu. Konuya ilişkin gazetemize konuşan Dijital Pazarlama Uzmanı Ahmet Balat, "Instagram'ın Türkiye'de yasaklanmasının ekonomiye günlük 1.9 milyar TL etkisi oldu. 1 hafta kapalı kalmasının ülke ekonomisine yaklaşık zararı 15 milyar TL" dedi.

"SOSYAL MEDYA BÜYÜK BİR PAZARLAMA ARACI"

Sosyal medyanın günümüzdeki önemi anlatan Balat, "Günümüzde sosyal medyanın yeri ve önemi yadsınamaz. Sosyal medya artık hayatımızda oldukça önemli bir yere sahip. Toplumda, sosyal medya üzerinden parayı sadece influencerlar ve ünlüler kazanıyor gibi bir algı var fakat bu tamamen yanlış. Bunu en son yaşadığımız Instagram yasağı döneminde de gördük. Eğer reklam yapmanın yasak olduğu meslek gruplarında değilseniz sosyal medya sizin için büyük bir pazarlama aracı ve aynı zamanda pazar yeridir. Hukuk, muhasebe, bankacılık, sağlık sektöründeki bazı bölümler gibi reklam ve pazarlama çalışmalarının yapılmasının yasak olmadığı meslek gruplarında değilseniz sosyal medya büyük bir pazarlama görevi üstleniyor" dedi.

"Sosyal medya büyük bir gelir ve pazar yeri olduğu için Instagram'ın Türkiye'de yasaklanması buradaki süreci baltaladı" diyen Balat, "Örneğin günümüzde bir e-ticaret butiğiniz varsa, sosyal medya üzerinden web sitenize trafik çekerek ürün satıyorsunuz. Bugün birçok firmanın, kişinin, kuruluşun, markanın web sitesi var. Web sitesi üzerinden ürün ya da hizmet satışı gerçekleştirilebiliyor. Ürün veya hizmetlerinizi satabilmek için web sitenize trafik çekmeniz gerekiyor. Web sitenize trafik çekmenin en hızlı, en ucuz, en kolay ve etkili yolu Instagram platformundan geçiyor. Dolayısıyla Instagram yasaklandığı zaman Türkiye'de milyonlarca kişi Instagram'a erişemiyor ve bu anlamda web sitenizde ciddi bir trafik kaybı yaşamış oluyorsunuz. Bunu şöyle düşünebiliriz; işlek bir caddede mağazanız var, bir anda yasa çıkıyor ve caddedeki bütün dükkanlar kapatılıyor. Ne zaman açılacağı da belli değil. Böyle bir durumda kazanç elde edebilir misiniz? İşte Instagram tam olarak bu görevi üstleniyor. Dolayısıyla sosyal medya platformlarına konulan her yasak geçici bile olsa ciroları doğrudan olumsuz etkiliyor."

EKONOMİYE ZARARI GÜNLÜK 1.9 MİLYAR TL"

Instagram yasağının ülke ekonomisine çok ciddi zararı olduğunu belirten Balat, "Instagram'ın Türkiye'de yasaklanmasının ekonomiye günlük 1.9 milyar TL etkisi oldu. 1 hafta kapalı kalmasının ülke ekonomisine yaklaşık zararı 15 milyar TL. Sosyal medyanın kapalı kalması firmaları olumsuz etkiliyor, ciro hacmi çok ciddi oranda düşüyor. Instagram'da reklam çalışması yapamıyorsunuz, yapsanız bile etkili olmuyor. İnsanlar VPN gibi araçlarla Instagram'a erişebilse bile huzurlu bir şekilde platformda vakit geçiremiyor. Bu açıdan ekonomik olarak ciddi yansımalar oluyor. Bu durum iki büyük problemi de içinde barındırıyor. Birincisi ekonomik problemler, ikincisi ise düşünce özgürlüğüne vurulan darbe. Sosyal medya platformları nasıl ki diğer ülkelerin hukukuna ve yasalarına uyuyorsa ülkemizde de bu yasalara uymalı. Bu ayrı bir konu fakat bu şekilde kısa süreli bile olsa yasaklamaları doğru bulmuyoruz" şeklinde konuştu.

Ahmet Balat

Balat, "Türkiye'deki bütün sosyal medya platformlarının tekrar kapanma ihtimali var. Özellikle Instagram da bu platformların arasında. Şu anda tekrar kapanabileceğine dair bir açıklama yok ama biliyorsunuz ki ülkemizin önem verdiği katalog suçlar var. Bu katalog suçların tekrarlanması halinde meta ülkemize dönüş yapmazsa yine geçici olarak Instagram kapatılabilir. Sadece Instagram değil, bunun içerisinde TikTok, X, Linkedin, Telegram, WhatsApp, Google, YouTube gibi birçok platform da var."

TİKTOK KAPANACAK MI?

Instagram yasağı ülke gündemini meşgul ederken, TikTok özelinde yapılan açıklamalar platformun kapatılabileceği konusunda endişe yarattı. TBMM Dijital Mecralar Komisyonu Başkanı Hüseyin Yayman, "TikTok meselesi, Türkiye için bir ulusal güvenlik meselesidir. Yapılan paylaşımlar o kadar tuhaf, o kadar gerçeklikten kopuk ki bunları onaylamak mümkün değil" diyerek bir sonraki yasak için TikTok'u işaret etti. Balat, bu konuyla ilgili şunları dile getirdi: "TikTok'un kapatılabileceği yaklaşık 3-4 yıldır konuşuluyor. Bu biraz TikTok'taki içeriklerin ve içerik üreticilerinin kalitesiyle alakalı bir durum. Biliyorsunuz TikTok'ta zaman zaman uygunsuz içerikler paylaşılabiliyor. TikTok bunun önünü açmış durumda, Instagram gibi değil. İçerik kalitesi Instagram'a oranla düşük fakat her ne olursa olsun milyonlarca kişinin kullandığı bir platformda azınlık bir grup uygunsuz içerik paylaşıyor diye platformun kapatılması doğru değil. Hukuka aykırı bir durum varsa, kullanıcıların hesapları kısıtlanabilir."

Deprem sonrası nerede barınacağız?

İPA'nın son raporuna göre Türkiye'deki AVM'lerin yüzde 29,75'ini barındıran İstanbul'da en az 42 bin 200 kişinin deprem sonrası barınma ihtiyacını karşılayabileceği büyüklükteki toplam alanda, 95 adet 20 bin metrekare ve üstü AVM yer alıyor

● Erhan DEMİRTAŞ

Son 20 yılda şehirlerin önemli sosyal ve ticari mekânları haline gelen ve kent yaşamında önemli değişikliklere neden olan alışveriş merkezleri (AVM'ler), inşa edildiği bölgelerde kent hayatı, demografik dengeler, trafik yoğunluğu vb. kritik noktalarda neleri değiştirdi? İstanbul Planlama Ajansı'nın "Kamusal Olanın Dönüşümü: Alışveriş Merkezlerinin Kentsel Etkileri Üzerine Değerlendirme" raporu bu sorulara cevap arıyor. Araştırma raporunda son kırk yıl içinde İstanbul'da kentsel mekâna birçok etkisi bulunan ve pek çok tartışmaya sebep olan AVM'ler ile ilgili değerlendirmelere yer verildi. İPA'nın "Kent Gündemi Serisi"nin son raporunda AVM'lerin olarak lüks malların sunulduğu mekânlar olarak tasarlandığı vurgulanırken, günümüzde de çoğu alışveriş merkezinin üst-orta kesimlere hitap ettiği paylaşıldı. Raporda, geçmişten günümüze kent merkezlerinde yer alan kamusal alanların özelleştirilerek AVM'lere dönüştüğü hatırlatılırken, özelleştirilen pek çok alanın kamusal alan ve deprem toplanma alanı olarak da kullanılabileceği belirtildi.

TOPLAM AVM SAYISI 445 OLDU

Raporda paylaşılan verilere göre 1988'den günümüze her yıl açılan AVM'lerle birlikte, Türkiye'deki AVM'lerin sayısı 2024 Haziran ayı itibariyle 445 oldu. 2006 ve 2018 yılları arası yıllık bazda incelendiğinde, sadece 2009 yılı hariç, açılan yıllık AVM sayısı en az 22 olarak kaydedildi. İstanbul'daki AVM sayısı 1988'den sonraki 10 sene içinde 10'a ulaşmışken, AVM sayısının beş katına çıkması sadece 11 seneyi buldu ve 2009 yılında AVM sayısı 51'e yükseldi. AVM sayısının 100'ü aşması ise 7 sene sonra, 2016'da gerçekleşmişti. Son 8 senedeki artışla da AVM sayısı bugünkü sayısı olan 133'e ulaştı.

Raporda, İstanbul'daki AVM'lerin sayısı da paylaşıldı. İstanbul'un 5 ilçesi hariç (Adalar, Çatalca, Çekmeköy, Esenler, Şile) tüm ilçelerinde en az 1 adet AVM bulunuyor. En çok AVM'nin bulunduğu ilçeler Şişli (10 adet), Bakırköy (9 adet) ve Ataşehir ile Ümraniye (8'er adet). Türkiye nüfusunun yüzde 19,13'ünü barındıran İstanbul, aynı zamanda en çok AVM'nin olduğu şehir. Türkiye'deki tüm AVM'lerin yüzde 29,75'i İstanbul'da bulunuyor. Türkiye'de tüm AVM kiralanabilir alanları içinde İstanbul'daki AVM'lerin kiralanabilir alanlarının oranı yüzde 37,25'e çıkmış durumda.

45 METREKAREYE İHTİYACIMIZ VAR

TMMOB'un 6 Şubat 2023 depremlerinden sonra hazırladığı Geçici Barınma Alanlarına İlişkin Standartları başlıklı bilgi notuna göre, bu alanlarda bir kişi için en az 45 metrekare yere ihtiyaç var. Ancak son yıllarda artan AVM'lerin sayısı bu imkanı önemli ölçüde engelliyor. Rapora göre İstanbul'da en az 42 bin 200 kişinin deprem sonrası barınma ihtiyacını karşılayabileceği büyüklükteki toplam alanda, 95 adet 20 bin metrekare ve üstü AVM bulunduğu paylaşılırken, şu değerlendirmelere yer verildi: "20 bin metrekare ve üstü AVM sayısının bu kadar fazla olduğu İstanbul'da, yeşil alanların az olması önemli bir çelişkiyi göstermektedir. İstanbulluların önemli bir kısmı, nefes alabilecekleri ve vakit geçirmek isteyecek yeşil alan bulamazken, en ulaşılabilir yerlerde AVM'ler yer almaktadır. Bu durum öncelikle İstanbullunun nefes alabileceği açık alanların azlığı anlamına gelmekte, yaz aylarında şehir nüfusunun çok büyük bir bölümünün sıcaklıkları daha fazla hissetmesine sebep olmaktadır. Yeşil alan azlığının bir başka olumsuz etkisi ise gündemde her geçen gün daha fazla yer edinen olası Marmara Depremi sonrası toplanma alanlarının yetersiz olmasıdır. Yapı ve nüfus yoğunluğunun fazla bölgelerde AVM'lerin varlığı, deprem sonrası toplanma alanların azalması anlamına gelmektedir."

Raporda, AVM'lerin bulundukları mekânları kentsel cazibe merkezi haline getirmesi sebebiyle yüksek gelirli gruplarının ve yatırımcıların ilgisini çektiği kaydedilirken, bu durumun lüks konut projelerini artırdığını, aynı zamanda konut fiyatları ve kira bedellerinin yükselmesine neden olduğu paylaşıldı.

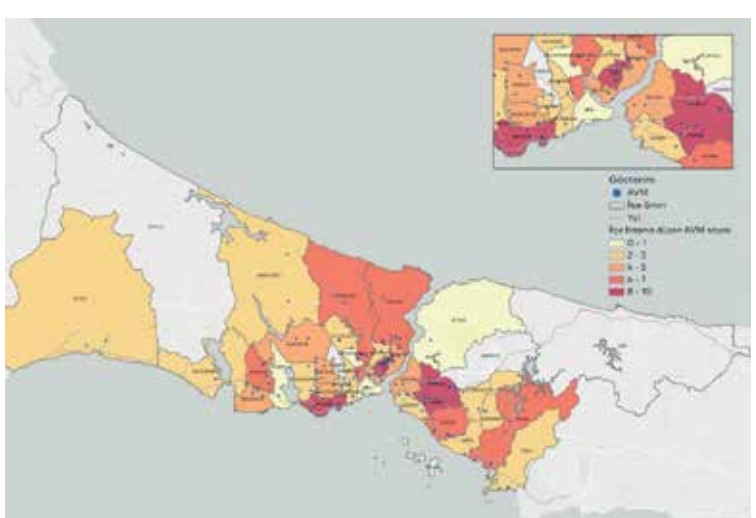

Haydarpaşa Garı'nın akıbeti ne olacak?

Tarihi Haydarpaşa Garı'nda bir yandan restorasyon devam ederken, diğer yandan hukuki mücadele sürüyor. Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası Genel Sekreteri Murat Oral, bir dönem ulaşım üssü olarak Haydarpaşa Garı'nın istasyon statüsüne düşürülmeye çalışıldığının altını çiziyor

● **Erhan DEMİRTAŞ**

Kültür Varlıkları Koruma Kurulu'nun 26 Nisan 2006 tarihinde aldığı 85 Sayılı Kararı ile "Kentsel ve Tarihi Sit Alanı" ilan edilen Haydarpaşa Garı uzun zamandır kapalı. 2012 yılında tren seferlerinin sona erdiği gar için 2016 yılında restorasyon çalışmaları başlatılmıştı. 2018 yılında ise peronların olduğu bölgede yapılan kazı çalışmalarında, arkeolojik kalıntılar bulundu. Geçtiğimiz yıl açıklama yapan Haydarpaşa Dayanışması, Haydarpaşa ve Sirkeci Garlarının "Özel Proje Alanı" olarak Kültür ve Turizm Bakanlığına devredildiğini duyurdu. Devir işleminin iptali için Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası (BTS) ve Mimarlar Odası'nın 13 Mart 2024 tarihinde İstanbul 4. İdare Mahkemesi'ne açtığı dava devam ediyor.

ARKEOLOJİK VE ENDÜSTRİYEL MİRAS PARKI

3 Temmuz 2024'te Haydarpaşa Garı'nda devam eden restorasyon çalışmalarını yerinde inceleyen Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, restorasyon çalışmalarını iki etap halinde sürdürdüklerini kaydederek, "birinci etapta hasarın en çok olduğu tarihi garın çatı restorasyonuna başladıklarını ve 3 yıl içinde aslına uygun şekilde tamamladıklarını söyledi. Bakan Uraloğlu, "İki kuleden oluşan çatı binası için 11 adet çelik çatı makasını orijinaline uygun olarak yeniden imal ederek eski haline kavuşturduk. Zarar gören eski çelik makaslarla, tuğla duvarlar ve çatı ahşap malzemeleri de onararak koruma altına aldık. Çatı ahşaplarını yeniledik, ahşap üzerine arduvaz taşları ile özgün formuna uygun çatı kaplamaları yaptık. Kulelerin onarımlarını da gerçekleştirdik" dedi.

Haydarpaşa Garı sahasında yürütülen kazılar hakkında da açıklama yapan Uraloğlu, şöyle devam etti: "İstanbul Arkeoloji Müzesi tarafından peron araları ve çevresinde yapılan kazılarda Osmanlı, Roma, erken ve geç Bizans dönemi yapı temellerine rastlandı. Alanın tarihi ve kültürel miras kimliğinin korunması, ortaya çıkarılan arkeolojik kalıntılar ile mevcut tarihi binaların restorasyonu ve bunların sergilenmesini içeren 'Arkeolojik ve Endüstriyel Miras Parkı Projesi'ni hayata geçirdik. 400 bin metrekaresi arkeolojik park, 75 bin metrekaresi de demiryolu ve işletme alanları olacak. Şu anda tarihi peronların yeniden yapımlarını tamamladık. Tren garı alanında hat altyapısı, balast, travers işlerini bitirdik. Hat üstyapısı imalatlarına devam ediyoruz. Ray serim işlerini yüzde 35 oranında tamamladık. Atık su ve yağmursuyu drenajı gibi altyapı işlerini yüzde 85 oranında bitirdik. Aydınlatma direklerinin yüzde 70' ini yerleştirdik, aydınlatma çalışmalarına devam ediyoruz. Kültür ve Turizm Bakanlığımıza bağlı İstanbul Arkeoloji Müzesi tarafından yürütülen arkeolojik kazılar da yüzde 90 oranında tamamlandı. Koruma ve taşıma işlemleri devam ediyor."

Uraloğlu, "Haydarpaşa Garı'nda yürüttüğümüz restorasyon çalışmalarını hem de gar sahasında gün yüzüne çıkan tarihi değerleri dünyada bir ilk olacak. Bu nedenle projemizin hem İstanbul hem de Türkiye için çok önemli bir kazanım olduğunu düşünüyorum. Hiç şüphesiz İstanbul, kültür turizmi, inanç turizmi, gastronomi, sağlık, spor ve kongre turizmi açısından her çeşit turistin ilgisini çekebilecek, turizme dair her alanda sözü olan, emsali bulunmayan bir şehir. İstanbul'un tarihine ışık tutan çalışmalarımız da bölgenin tarihi dokusuyla uyum içindeki mimarisi ve alternatif ulaşım olanakları ile gerek İstanbullular gerek yerli ve yabancı turistler için bir çekim noktası haline gelecek." ifadelerini kullandı.

RESTORASYON DEVAM EDİYOR

Haydarpaşa Garı ve çevresindeki gelişmeleri BTS Genel Sekreteri Murat Oral, BTS İşyeri temsilcisi Tugay Kartal ve BTS TİS ve Hukuk Sekreteri Hasan Bektaş ile konuştuk.

Uzun süredir Haydarpaşa Garı'nda çalışan Kartal, restorasyon çalışmalarını da yakından takip eden isimlerden. Perdenin indirildiği Haydarpaşa Gar binasının çatı katı ve giriş katının, Kadıköy'e ve vapur iskelesine bakan dış cephe taşlarının ve ahşap doğramaların temizliğinin yapıldığını söyleyen Kartal, şu bilgileri paylaştı. "İskelenin sökülmesi için kurul onayı bekleniyor. Giriş katı hariç tüm katlardaki duvarların orijinal hale getirilmesi, boya, su ve elektrik tesisatının yenilenmesi, iklimlendirme, yangın alarm ve söndürme tesisatının kurulması, üçüncü aşama restorasyonda yapılacak. Haydarpaşa Garı'nda restorasyonun tam olarak tamamlanmasının daha zaman alacağını söyleyebilirim."

Zemin etüt ve sondaj çalışmasının yapıldığını ama yapısal güçlendirme çalışmasının yapılmadığını ifade eden Kartal, "Bu konuyla ilgili Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının 3 Temmuz'da 'Haydarpaşa Gar zeminde yapılan tespit çalışmaları sonucu zemin iyileştirme çalışmalarını tamamladıklarını ve olası büyük bir depreme yönelik yapısal güçlendirme imalatlarını da gerçekleştirdik' şeklindeki açıklaması Haydarpaşa Garı binasını kapsamıyor." diye konuştu.

"İSTASYON STATÜSÜNE DÜŞÜRÜLDÜ"

BTS Genel Sekreteri Murat Oral da "Haydarpaşa garının açılışı ile ilgili şu ana kadar verilen tarihlerin sürekli ertelendiğini vurgulayarak "Ulaştırma ve Altyapı Bakanı 3 Temmuz'da yaptığı açıklamada Haydarpaşa Garı'nın açılışının 2024 yılı içinde gerçekleşeceğini söyledi. Biz de bu tarihin takipçisi olacağız. Haydarpaşa garı kapandığı gün itibariyle karşılıklı 20 ana hat treni, 26 bölgesel ekspres ve 200'ün üzerinde banliyö trenine hizmet veriyordu. Bugün için planlanan şekliyle 3 peron ve 4 yolla Yüksek Hızlı Trenlerin varış ve kalkış istasyonu olacak. Bu da İstanbul'un 100 yıllık merkez tren garının işlevi küçültülerek neredeyse istasyon statüsüne düşürülmesi demek." dedi.

16 Şubat 2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan "Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliği" kapsamında manevra ve istasyon hizmetlerinin

özelleştirilmesinin önünün açıldığını aktaran Oral, "Haydarpaşa Garı'nda lokomotif ve vagon bakım atölyesi olmayacak. TCDD'nin ilk Genel Müdürlük binası olan Haydarpaşa Gar binası, Kültür Bakanlığına devredildiği için binada görev yapan demiryolcular ilk etapta prefabrik yapıya taşınacak, akabinde ne olacakları ise meçhul. Başta Haydarpaşa Garı'nda olmak üzere tüm gar ve istasyonlarda işletmeciliği özel sektöre devretmeyi hedefliyorlar." diye konuştu.

İstanbul'un deprem gerçeğini hatırlatan Oral, şunları paylaştı: "6 Şubat'ta yaşadığımız iki büyük depremde demiryolu ve denizyolu ulaşımının ne kadar önemli olduğunu gördük. Depremi bekleyen İstanbul'un merkez tren garı Haydarpaşa'nın işlevi küçültülmemeli, tam aksine eskisinden daha fazla olmalı."

DAVALAR SÜRÜYOR

Haydarpaşa ve Sirkeci Garlarının "Özel Proje Alanı" olarak Kültür ve Turizm Bakanlığına devredilmesinin ardından, işleminin iptali için Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası (BTS) ve Mimarlar Odası 13 Mart 2024 tarihinde İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nde dava açtı.

BTS TİS ve Hukuk Sekreteri Hasan Bektaş konuyla ilgili şunları söyledi: İstanbul İdare Mahkemesi yetkili mahkemenin Ankara İdare Mahkemesi olduğu gerekçesi ile dava dosyasını Ankara İdare Mahkemesine göndermişti. Ankara İdare Mahkemesi de İstanbul yetkili diye yetkili mahkemenin belirlenmesi için dosyayı Danıştay'a gönderdi. Danıştay yetkili mahkemenin İstanbul İdare Mahkemesi olduğuna karar verdi. Haydarpaşa garı 1908 yılından beridir ulaşım sektöründe gar hizmeti veren ve İstanbul'un simgesi haline gelmiş en önemli yapılardan biri. Ülkemizde yaşayan nüfusun büyük bir çoğunluğun bir anısını olduğu gar binası konum itibariyle de İstanbul'un en güzel yerinde ve büyük bir alana sahip olması nedeniyle de birçok rantiyecinin iştahını kabartıyor. Bu nedenle 2000'li yılların başından beridir çeşitli projeler üretilerek peşkeş çekilmek isteniyor. Oysa burası 116 yıldan beridir ülkenin en büyük şehrinde ve çok önemli bir işleve sahip. Büyüyen ve ulaşım ihtiyacı her geçen gün artan İstanbul için daha da büyütülmesi ve geliştirilmesi gerekiyor. Haydarpaşa Garı'nın gelecek nesillere bırakılması gereken bir emanet olduğunu söylemeyi ve hatırlatmayı inatla sürdüreceğiz." dedi.

Haydarpaşa Garı ve çevresinin dönüşüm tehdidi altında olduğunu belirten Bektaş, şöyle devam etti: "Ankara-İstanbul arasında yapılan YHT ve bölgesel tren işletmeciliğinde düşülen darboğaz haklı olduğumuzu gösteriyor. Darboğazı aşmak için Söğütlüçeşme İstasyonuna viyadük yapılıyor. YHT seferlerinin bazıları Halkalı Garı'nda sonlandırılıyor. Ne Söğütlüçeşme ne de Halkalı YHT işletmeciliği ve tren hazırlama için uygun değil. Eğer biz sahip çıkmaz ve korumazsak, konumu ve kapladığı büyük alan bakımından Haydarpaşa ve çevresi her zaman tehdit altında olacak."

Yaşam hakkı savunucuları Kadıköy'den ses yükseltti

Sokak hayvanlarının öldürülmesinin önünü açan yasa, Kadıköy'de protesto edildi. Yapılan basın açıklamasında, "Ölüm ve katliam yasasını uygulatmayacağız" denildi

● **Simge KANSU**

Sokak hayvanlarının öldürülmesinin önünü açan yasaya karşı tepkiler ve protestolar devam ediyor. 10 Ağustos Cumartesi günü onlarca hayvansever, Yaşatacağız Platformu'nun çağrısıyla Kadıköy İskele Meydanı'nda bir araya geldi. "Toplayamazsın, hapsedemezsin, öldüremezsin" ve "Susmuyoruz, korkmuyoruz, dostlarımızı vermiyoruz" pankartları açılan eylemde, katliam yasası protesto edildi.

29 EYLÜL'DE BÜYÜK MİTİNG YAPILACAK

Eylemde konuşma yapan yaşam hakkı savunucuları, "katliam yasası" olarak nitelendirdikleri düzenlemeye karşı birlikte mücadele etmek için Yaşatacağız Platformu'nu kurduklarını duyurdu. Mahalle mahalle örgütlenerek sokak hayvanlarının toplanmasına izin vermeyeceklerini belirten savunucular, 29 Eylül'de büyük bir miting yapacaklarını açıkladı ve herkesi bu mitinge davet etti.

"HALKIN YÜZDE 85'İ YASAYI REDDEDİYOR"

Yapılan basın açıklamasında şu ifadelere yer verildi: "AKP ve MHP'nin kapalı kapılar ardında ve halkın ezici çoğunluğunun itirazına rağmen apar topar Meclis'ten geçirdiği katliam yasası geçen cuma yürürlüğe girdi. Geçtiğimiz bir haftada Niğde ve Ankara Altındağ'da köpekler toplu hâlde katledildi. Katliam yasasının öngördüğü vahşetin, katliamın boyutu zaman geçtikçe gün yüzüne çıkıyor. Niğde ve Altındağ'dan kamuoyuna yansıyan görüntüler, buzdağının sadece görünen yüzünü oluşturuyor. Ayakları bağlanmış, parçalanmış, kafalarına poşet geçirilerek öldürülmüş ve ölüm çukurlarına atılmış hayvanların görüntüsü, iktidarın bu yasayla amaçladıklarının sadece küçük bir provası. Yarattığınız korku, düşmanlık ve nefret ortamında bile halkın yüzde 85'i katliam yasanızı reddediyor. Aldığınız talimatlarla istediğiniz kadar evcilik oynayın, el kaldırıp indirerek hayvanların katlini oylayın, yasa diye sokaktaki hayvanlara reva gördüğünüz, bizlere dayattığınız bu vahşetin hiçbir meşruluğu yok. Yasal olan her şey meşru değildir. Size bu ölüm ve katliam yasasını uygulatmayacağız. Bu yasayı eninde sonunda, ya şimdi ya da yarın, geri çekmek zorunda kalacaksınız."

"DOSTLARIMIZIN YANINDA, SİZLERİN KARŞISINDAYIZ"

"Niğde ve Altındağ'da yaşananların bir daha yaşanmaması için mücadelemizi sürdüreceğiz" denilen açıklamada, "Sokakta yaşayan dostlarımızın yanında, sizlerin karşısındayız. Ve bilin ki dünden daha kalabalık, daha kararlıyız. Yıllardır birlikte yaşadığımız komşularımızı, mahalle sakinlerimizi sizin toplama kamplarınıza, kanlı ellerinize teslim etmeyeceğiz. AKP ve MHP iktidarının katliam yasası yürürlükten kalkana kadar mücadeleden tek bir geri adım atmayacağız. Yaşanan katliamın her bir sorumlusu tek tek hesap verene kadar elimiz yakalarında olacak" ifadeleri kullanıldı.

KAYIP İLANI

İstanbul Gelişim Üniversitesi'nden almış olduğum öğrenci kimliğimi kaybettim. Hükümsüzdür.

Ataberk YALAZ

ÇANAKKALE'NİN BAYRAMİÇ İLÇESİNDE FAALİYET GÖSTEREN

BAYRAMİÇ DEĞİŞİM ÜRETİM VE PAZARLAMA KOOPERATİFİ'NİN SATIŞ ŞUBESİ KADIKÖY'DE AÇILDI

- Haftanın 7 Günü 09:00 - 21:00 saatlerinde açık
- İlaçsız, doğal ve organik gıda
- Üretici kooperatifinden, aracısız direkt tüketiciye
- 15'e yakın üretici kooperatifinin ve organik sertifikalı üreticilerin ürünleri
- Haftanın iki günü taze meyve ve sebzeler
- Süt ürünlerinden tahine, bitkisel yağlardan bebek takviye gıdalarına, bakliyattan meyve kurularına, salçadan pekmeze, naturel sızma zeytinyağdan yayık ayranına kadar geniş ürün yelpazesi

Adres: Kadıköy Acıbadem Caddesi 42/A
Facebook ve Instagram: bayramicdegisimkoopkadikoy
Telefon&WhatsApp: 0530 730 17 42

KASEV VAKFI DİNLENMEEVİ HUZUREVİ ÖZEL BAKIM BÖLÜMÜ TESİSLERİ

Alzheimer, parnkinson, felç gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemler

Hastane sonrası tıbbi bakımevi ve psiko-sosyal destek çalışmaları

Tatile giderken aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz, büyüklerinize güvenle ev sahipliği yapacak bir kurum olarak yanınızdayız.

Tel: (216) 493 57 21 (5 hat) GSM: (533) 657 73 78 Fax: (216) 493 33 57
E-mail: info@kasev.org
Adres: KASEV Vakfı Kâmil Çetin Oraler Kampüsü Edebali Caddesi No: 1 Aydıntepe - Tuzla /İSTANBUL

GELİŞİM TIP LABORATUVARLARI Kuruluş 1993

CİHAZSIZ MİDE KONTROLÜ MÜMKÜNDÜR!

CİHAZ YUTMADAN MİDEMİN DURUMUNU NASIL ÖĞRENEBİLİRİM?

Bunun için tek alternatif, GastroPanel isimli kan testleridir. GastroPanel için, hastadan aç karnına kan alınmakta ve 5 ayrı mide testine bakılmaktadır. Mideyi çalıştıran ve yöneten 4 hormonun düzeyi ölçülerek ve Helikobakter pilori mikrobunun düzeyi de ölçülerek, GastroSoft isimli akıllı bir programa verilmekte ve sonuçlar programdan alınmaktadır. Midede gastrit, ülser, Helikobakter pilori mikrobu, kanser riski gibi durumları anlayabilmek amacıyla yapılır.

www. gelisimlab.com.tr gelisim@gelisimlab.com.tr

facebook.com/gelisimtiplab
instagram.com/gelisimtiplab

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

MERKEZ: Bağdat Cad. No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Recep Peker Caddesi No:23/A Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad. No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad. No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad. No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad. No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad. No:21/3 (Haseki Hst. yanı) Tel: (0212) 529 89 79
Acarkent: 0537 9742385 / **Ataşehir:** 0537 9742472 / **Kurtköy:** 0539 4422093

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR – 277

Usta yazar ve şairlerin eserlerinden küçük alıntılara yer verdiğimiz "Edebiyat Hayatından Hatırlamalar" köşesi bu hafta Mehmet Seyda ile devam ediyor.

Hazırlayan: Leyla ALP

Mehmet SEYDA
(15 Ağustos 1919– 13 Temmuz 1986)

İstanbul'da doğdu. İlk ve ortaokulun hemen her sınıfını başka bir okulda ve ilde okuyarak Pertevniyal Lisesi Orta Bölümü'nü sınavla bitirdi. Gazete muhabirliği ve işçilik yaptı. Zonguldak Ereğli Kömürleri (1937–1941) ve Divriği–Demir Madenleri İşletmeleri'nde (1944–1946), Merzifon Halk Bankası'nda memur olarak çalıştı. Daha sonra Basın İlan Kurumu'nda göreve başladı. İlk hikâyeleri Ses, Tan, Yeni Adam, Yedigün, Yeni Edebiyat dergilerinde yer aldı. Ne Ekersen adlı romanı Yunus Nadi Armağanları'nda dereceye girdi. Bundan sonra Yelken, Yeditepe, Dost, Yeni Dergi, Yeni Ufuklar, Varlık, Türk Dili dergilerinde yazıları çıktı.
Bir Gün Büyüyeceksin ile Doğan Kardeş Çocuk Romanı Armağanı'nı, Yanartaş ile TRT 1970 Başarı Ödülü'nü, İhtiyar Gençlik ile May Edebiyat Ödülü'nü, İçe Dönük ve Atak ile Türk Dil Kurumu 1974 Ödülü'nü kazandı.
13 Temmuz 1986'da yaşamını kaybeden yazarın Bilge Kültür Sanat tarafından yayımlanan "Hikâyeler" isimli kitabından Allahlık Fevzi Bey isimli öyküsünden kısa bölümler paylaşıyoruz.

ALLAHLIK FEYZİ BEY

Yıl 1939. Aylardan ya şubat ya da mart: Bizim "Muhaberat Servisi"nde herkes şeflik kaygısına düşmüş, herkes kazan kaldırmışken, önce tepeden inme bir telgraf, ardından Bay Feyzi Önen çıkageldi.

Öyle bir çırpıda, birkaç kalın çizgide belirip ortaya çıkacak tiplerden sayılamaz kendisi. Torpili bu kerte güçlü birisini gözümüzde büyütmüş durmuştuk; bir kıyıda, daha sağsa kulakları çınlasın, topumuzu düş kırıklığına uğrattı:

Daktilo Muazzez Hanım, yakası kürklü palto giyer, şakaklarına hafiften kır düşmüş, kalantor birini gözlüyordu örneğin. Bense, yüksek perdeden konuşur, carti curtu bol bir adam gelecek, milleti birkaç günde hizaya getirecek sanmıştım. Dedim ya, anlatmak güç Feyzi Bey'i. Mustabey armuduna benzer bir kafa, yelken kulaklar, çöp gibi bir boyun. Höt desen yedi yıllık yola kaçıyor. Kısa kısa, tez tez, azıcık da yampiri adımlar atarak yürürken, nerdeyse kopacak sanılan o boynun üstünde cansız bir madde gibi sallanıp duran armutsu bir kafa. Acınır mısın, güler misin, kızar mısın? Her Tanrının günü giydiği koyu lacivert ceketinin cepleri -ki, astar içini ikide bir de açıp, giyim kuşam budalası olan bizlere, kumaşının katkısız "Kız Marka" olduğunu tanıtlamaya kalkışırdı- sağlı sollu, kitaplarla kâğıtlarla tıklım tıklım.

(…)

Kaymakamlık yıllarından kalma bir alışkanlığı olacak; tatlı sabah uykularından er uyanamaz, işe hep – yarım saat- geç kalır, sabah kahvaltılarını da gelir serviste yapardı. "Bay yarım saat'ti adı. Şefimizdi.

(…)

Yumurtaları döke saça yemeye başlayınca, hep birden, "Afiyet olsun Feyzi Bey!" derdik biz. "Mersi, buyrun!" derdi. Biz gene, "Afiyet olsun, yarasın!" derdik.

Öteden daktilo Muazzez Hanım, şefimizin yemek yiyişinden midesi bulanıp dışarı uğrar, musluk başında biraz öğürür gelirdi. Ona da döner, "Geçmiş olsun!" derdik. "Mersi mersi..." diye kırıtarak gülümser, mendile döktüğü kolonyayı burnuna çekerdi. Ardından bir "-Siz de ister misiniz? -İsterim, istemem"dir gider artık.

(…)

Bütün müzelikler bizde toplanmış zaten. Söz gelişi; Feyzi Bey'de şeflik tek, İlyas Bey'de çift. Kendini telefonda ya da odaya girmiş bir yabancıya tanıtacaksa, yerine ve sırasına göre, kimine "Ben İstatistik Şefi İlyas", kimine "Hayvanat Servisi Şefi İlyas" diye tanıtır.

(…)

… Muazzez Hanım'ın masası pencere kıyısında, Şefimizin masasının solundaydı. Yazı alıp verirlerken kollarını yarı uzatsalar yeterdi. İlyas Bey'le Lütfi Bey arasında uzayıp giden aşk, kıskançlık ve çekişmelerine Feyzi Bey'i de sokuşturmak usuna nereden esmiş bilinmez. Bu bir dalgınlık yüzünden mi oldu yoksa? Ağustosun sıcaklarında ince, çiçekli emprimeler giyinip odadakilerin başlarını döndürmesi yetmedi galiba. Tam Feyzi Bey ona kâğıdı uzatacak, sıyrılıp açılmış eteklerin altından, çıplak sağ bacağını gördü kadının.

Şefimizde, akım çarpmış gibi elektriklenme. Konuşacağını şaşırdı. "Muazzez Hanım..." dedi kaldı.

Lütfi Bey dışarı çıkmıştı. İlyas Bey telefon başında ocakları bulmaya, bulup hesap çıkarmaya çalışıyordu. Bense, elde olmadık bir kuşkuda, Feyzi Bey'den gözümü ayırmıyorum. Masam öteki pencerenin dibinde olduğundan, Muazzez Hanım'ın numarasını görmüşüm.

Kadın eteğini indirdi hemen. Çok utanmış, aynı zamanda kırılıp dökülen bir sesle:

"Efendim, buyrun..." dedi.

(…)

Kimi mektubu günde üç dört kez yazmaktan bezen kadının, "Bak ben ona bir oyun oynayım da gör..."demesinden sonra, oyunun çeşidi ortaya çıkıyor, işler iyice eğlenceli bir duruma giriyordu. Ertesi gün gene o dalgınlık numaraları, cicimler. Şefimizin yersiz çırpınışları. İş buldu kıvamını, hem adamakıllı buldu.

Melek ya da evliya yoktu aramızda; "Hadi, sen söyle, ben yazayım!" sözüne istekle uydum. Öğle paydosunda kafa kafaya verip bir aşk mektubu döşendik Feyzi Bey'e. Olgunluğunu, ağır başlılığını, kimsenin sezemediği cana yakınlığını göklere çıkartıyorduk. Muazzez Hanım usullacık, ağzı zaten faraş ağzı gibi açık cebine indirdi mektubu.

(…)

Çok geçmedi aradan, Muazzez'in çantasından üç sayfalık, upuzun bir aşk mektubu çıktı. Kadınsa, böyle durumlarda zaten usta; çantasını açıp da mektubu görünce bastı çığlığı. Bir yanını bir şey sokmuş sanıp toplandık başına. Feyzi Bey'in kanatlanmış kuş yüreğini bir iyice ağzına getirdikten sonradır ki, "Yok yok, bir şey yok!" deyip yatıştırdı ortalığı! "Ben başka bir şey sandım."

Yemek paydosunda okuduk. Şefimiz donatmış da donatmış. "Sizi görüp de sevmemek elde mi Muazzez Hanımcığım?" diye başlıyor. Üstelik daktiloda da değil, kendi elceğizi ile yazılmış. "Siz Genel Müdürü benim kadar tanımazsınız. Aleyhimde çevrilen bütün fırıldaklara rağmen, emin olun, beni çok tutuyor. Geçende, ücretinize zam yapılması için teklifte bulundum. Hemen kabul etti, hem de, 'Ben o hanımı tanırım, çalışkandır, sizi üzmez, memnuniyetle...' diyerek. Sene başında size, otuz lira zam yapılacak. Şimdiden tebrik ederim." İşte karşılaştığı güçlükler, herkesin nazı Şefimizi öyle sindirmiş ki, adamın eleştiri yeteneğini kökünden yıkan aşk bile, Servisten birisinin karşı koma gücünü ilkin yok edecek böyle bir "müjde'den sonra başlamaktaydı. "Benim hayatım parlak memuriyetlerle, muvaffakıyetlerle geçti Muazzez Hanım. Bu gözler her şeyi gördü, tanıdı ve bildi. Bittabi bu meyanda birkaç hanımla çalıştım, fakat sizin kadar kanı sıcak, sizin kadar cana yakın bir hanım tanımadım. Sizi o derece beğeniyor, seviyor ve -kusura bakmayın- kıskanıyorum ki, mümkün olsa herkesten, bahusus o İlyas adlı kukumav kuşundan uzaklaştırıp eve kapatmak isterdim. Sabahları küçük ikramlarımı reddeylememekle beni ihya ediyorsunuz. Bütün kazancımı, son meteliğine kadar, uğrunuzda harcamaya her zaman hazırım. Bunu bilecek olsanız bazen gösterdiğiniz çekingenlik herhâlde geçerdi. Cadde üstündeki Mutesim'lere lütfen uğrayıp, nam ve hesabıma bir robluk kumaş ve daha başka canınızın istediği ufak tefek öteberiyi hiç çekinmeden alabilirsiniz" demekte, en altında ise; bu tutku yüzünden karısından boşanacağını, her şeyi göze aldığını söyleyip, hayatlarını "ebediyen birleştirme" lerini önermekteydi.

Malın gözü kadın, "N'apiyim şimdi ben?" diye danıştı bana.

"Aklına geleni yap, yani o tuhafiyeciye uğra bakalım!" dedim.

"Aşk olsun sana. Ama dur, biliyor musun, önümüzdeki sezon için kumlu bir tayyörlüğe çok ihtiyacım var. Böyle mektupları kabul etmek kolay mı? Sen ne dersin, ha, sene başını da beklesem mi?"

"İyi olur."

Yılbaşı geldi dayandı. Muazzez Hanım'a on para zam yok. Çok içerledi, köpürdü taştı. "Vay ahlaksız" diye açtı ağzını yumdu gözünü, "benim gibi çocuk bakan, ev geçindiren kadınla eğlenilir mi? O mektup daha bende, yırtmadım onu. Umum Müdüre vereyim de insan kandırmak ne demekmiş görsün..."

Etme eylemeye kalmadı, dediğini yaptı. Mektubu baştan sona okumuş Umum Müdür. Kimi yerinde kaşlarını çatıyor, kimi yerinde bıyık altından gülümsüyormuş. Dönmüş demiş ki, "Pekâlâ!"

Şefimiz, birkaç gün sonra, yukarıdaki teknik servislerden birine çevirmen olarak gitti. Gidiş o gidiş. Gelişi gürültülere patırtılara yol açmıştı, gidişi pek sessiz sedasız oldu. Bir daha aramızda göremedik Feyzi Bey'i. Karışık kişileriz; eğlencesi elinden alınmış çocuklar gibi hüzünlüydük, dertliydik. Hepimize dokundu bayağı. Bay Lütfi Emrol, arada geçenleri unutmuş; "Biçare Feyzi Bey" diyordu, "temiz adamdı."

Muazzez Hanım ağlamaklı:

"Siz bilmezsiniz, ah bilmezsiniz..."dedi. "Canım ne istese alırdı."

Öteden İlyas Bey, "Üzülme yavrum, ben alırım sana!" demeseydi, kim bilir, belki kendini tutamadan ağlayacak. Aralarında sessiz bir bakışma. Çatır çutur makineyi kullanmaya başladı kadın.

Hikâyenin bundan ötesine değme yürek dayanmaz. Kimi günler Feyzi Bey'in yol başında Muazzez'i bekleyişi, süklüm püklüm, başı sallanarak ardından gidişi görülecek şeydi. Ağzını açıp tek sözcük konuşmaz, evinin kapısına dek peşi sıra gider, orada ayrılırmış.

Günler, haftalar, aylarca sürdü bu. O sıralarda genç kadın tifoya tutuldu. Bir aydan çok yattı. Gün aşırı kapısı çalınır, bir çocuk elinde bir kese kâğıdı portakal ya da elma, getirir bırakırmış. Daha sonra Muazzez Hanım iyileşip ayağa kalkınca, kendisini evinden işe, işinden eve taşıyan gümüş renkli arabanın şoförü ile anlaştı; evlendi onunla. Servisten ayrıldı.

İstatistik Şefi, Hayvanat Servisi Şefi Ilyas Bey'i -yanına bir yardımcı katıp- bize de dar gelen odadan aldılar, başka odaya verdiler. "Fusion Kanunu" çıkmış, bütün ocaklar devlete geçmişti. İşler gitgide büyümekte, servislerde adamlar çoğalmaktaydı.

Feyzi Bey'i görürdük ara sıra. Selamı sabahı kesmişti ya, barındığımız yapının karşısındaki taş merdivenlerden inerken, uzaktan uzağa, göz ucuyla bakardı pencerelere.

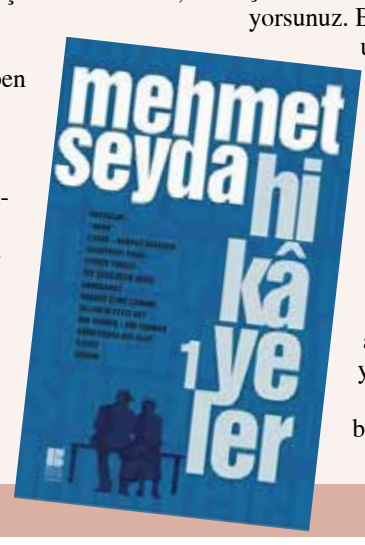

Kadıköy ve Edebiyatımız 7

Kadıköy geçmişten beri edebiyat tarihinin en kadim mekanlarından biri. Fenerbahçe'den Haydarpaşa'ya, Kızıltoprak'tan Erenköy'e, Moda'dan Fikirtepe'ye pek çok yazara hem ev sahipliği yaptı hem de ilham oldu . Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bölüm Başkanı Doç.Dr. Haluk Öner de "Bir Dünya Cenneti Kadıköy ve Edebiyatımız" kitabıyla romanlarda, öykülerde ve anılardaki Kadıköy'ün peşine düşmüş. Ziya Osman Saba'dan Ahmet Hamdi Tanpınar'a, Nazım Hikmet'ten Ahmet Rasim'e edebiyatımızın unutulmaz kalemlerinin Kadıköy'ü anlatışlarına yer veren kitap hem Kadıköy tarihini hem de edebiyat tarihindeki Kadıköy'ü anlatıyor. Biz de yeni yazı dizimizle Öner'in kitabından küçük alıntılar yaparak edebiyat tarihindeki Kadıköy'ü anlatacağız.

Romanlarda Kadıköy

Tarık Buğra'nın, (1918-1994) ilk baskısı 1989 yılında yapılan Dünyanın En Pis Sokağı, bir Anadolu kasabasında başlayan, İstanbul'a gelmiş olmanın sembolik mekânı Haydarpaşa'da geçen; Yeldeğirmeni, Moda, Mühürdar gibi toplumsal sınıf farklılıklarını gösteren hemen bütün Kadıköy semtlerinde dolaşıp ortaya 1976-1978'li yıllar Türkiye'si ve Kadıköy'ünün bir fotoğrafını çeken romanlardan biridir.

(…)

Selim İleri'nin Mavi Kanatlarınla Yalnız Benim Olsaydın romanında mekân kavramı -geri gelmeyeceği bilinse de- geçmiş düşüncesiyle birleşen, hatırlamanın, yeniden yaşamanın çıkış noktasıdır. (…) Kadıköy, romanda; metinde yaratılan atmosferin oluşumunda etkin rol oynayan ana mekânlardan biridir. Romanın kahramanlarından biri de İstanbul'un semtleri ve özellikle de Kadıköy'dür. Özellikle Komşularımızın Semtinde ve Kadıköyü'nün Hanımları bölümlerinde bu semtin İstanbul kimliği adına taşıdığı temsiliyet ve kaybolan değerleri ele alınmıştır. Bir çocuğun bakış açısıyla Kadıköy'ün sakinleri, teyzeleri, amcaları, sıradan insanları, azınlıkları, sanatçıları anlatılmaktadır. Derin hüzünler ve hayal kırıklıkları romanın genelindeki gibi Kadıköy'ün ele alındığı bölümlerde de karşımıza çıkmaktadır.

(…)

Sevim Burak'ın ilk baskısı 2003 yılında yapılan Ford Mach 1 romanında Kadıköy, tamamlanmamış kurgunun ön plana çıkan karakterlerinden biridir. Ruhu olan, canlı birer varlık gibi anlatılan Ford Mach 1 marka araba gibi nesneler, Bağdat Caddesi gibi mekânlar barındıran romanda anlatıcının oluşturmak istediği atmosferin odağında 'animizm'e benzeyen bu yaklaşım yer almaktadır.

(…)

Anlatıcı yazar, mekânı (Kadıköy ve semtlerini) anlatım ve kurgu planının merkezine yerleştirmiştir. Anlattıkları (Ford Mach 1, apartmanlaşma, sokaklar vb.) mekânın özelliklerine göre şekillendiği için Kadıköy'ü bu romanda yalnızca bir mekân olarak düşünmek eksik bir değerlendirme olur. Romanın ve anlatıcının dünyasına girebilmek Bağdat Caddesini, Erenköy'ü ve buralarda yaşanan değişimi anlamakla mümkündür.

(…)

Deniz Kurbanzade'nin Geçmiş Suadiye'de Aşktı adlı otobiyografik romanında Cumhuriyet sonrasında önemli bir sayfiye yeri hâline gelen Suadiye, aşkların yaşandığı, elitlerin çalışmaktan çok eğlenmek için zaman ayırdığı bir mekân olarak anlatılır. İstanbul ve İstanbullu için Cumhuriyet sonrası modernleşme düşüncesinde Suadiye'nin önemi büyüktür.

(…)

Roman, Suadiye Plajı, Suadiye Oteli, Kulüp Reşat gibi Suadiye'nin önemli mekânlarında geçmektedir. Suadiye Oteli ve Kulüp Reşat romanın başkarakteri Yıldız'ın (Deniz Kurbanzade) ailesine aittir.

Kadıköy'den Geçen Romanlar

Kadıköy, bazı roman ve hikâyelerde anlatılan olayın geçtiği ana mekân olmasa da karakterlerin sıkça uğradığı ya da yazarların tasvirlerle anlattığı yerlerden biridir.

Kadıköy'ü çerçeve olayda işleyen romanların ilki Sami Paşazade Sezai'nin (1839-1936) Türk edebiyatının realist çizgide yazılan ilk örneklerinden biri olan Sergüzeşt (1888) romanıdır. Üslup ve kurgusunda romanda geçen mekânların birinci derecede önemi yoktur. Esaret ve Batılılaşma sorunsalları üzerinde duran yazar için mekânlar bu sorunsallara vurgu yapabilmek için tasvir edilen birer dekor niteliği taşımaktadır. Romanda İstanbul, Kafkasya, Mısır gibi geniş coğrafi alanlara yayılan bir mekân kullanımı söz konusudur. Kadıköy, bu mekânlar içerisinde ana karakterler arasındaki aşk ilişkisinin başladığı ve sonlandırıldığı yerdir. Buna rağmen romanda Kadıköy'ün dış mekânlarının tasvirlerine rastlanmaz. Daha çok Asaf Paşa'nın Moda'daki köşkü tasvir edilir. Deniz manzaralı ve Avrupai zevkle döşenmiş bu köşkün bahçesi de içinde Moda'da sık rastlanmayan ağaçlar ve heykellerle süslenmiştir:

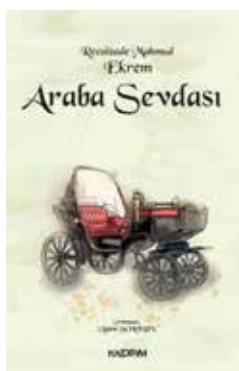

"Mısır'da birçok memuriyette bulunarak müddet-i medide ikamet ve kesb-i servet eden pederi şimdi Moda Burnu taraflarında bezl-i nükud ile inşa ettirdiği Avrupa kari binasının deniz cihetindeki nezaretine mukabil kara tarafında çınar, kestane, zeytin gibi insanı düşündüren ve istiğrak içindeki hayale semayı laciverdiyi gösteren yüksek ağaçlar güneşin ziyasını dalgalandırarak saye-i medid ve letafetlerini hiçbir tarafla irtibatı olmayan bahçeye ruhun aradığı bir sükûn ve asayiş ilka ederdi."

(…)

Edebiyat tarihinin üretken yazarlarından biri olan Ahmet Midhat Efendi (1844-1912) ikinci adı Roman İçinde Roman olan Ahmet Metin ve Şirzad (1891) romanında yarattığı ideal bir tipin becerileri sayesinde farklı coğrafyalara doğru genişleyen bir mekân kullanımını tercih eder. Selçuklu Devri'nde yaşamış Şirzad adlı bir Türk asilzadesinin izlerini aramak üzere Sicilya'ya giden Ahmet Metin, bu asilzadenin yaşamıyla ilgili ayrıntıların izini sürerken Monreal, Palermo gibi Avrupa kentlerini de gezmiş olur. Geniş bir coğrafyanın anlatıldığı bu romanda Kadıköy, İstanbul'un yüzü Avrupa'ya dönük semtlerinden biri olarak görünürken azınlıkların yaşadığı önemli bir İstanbul mekânı olarak da anlatılır.

(…)

Recaizede Mahmut Ekrem'in (1847-1914) Tanzimat döneminde yaşanan zihniyet değişiminin, savurganlığın ve yanlış Batılılaşmanın bir anti-kahramanın budalalıklarıyla anlatıldığı Araba Sevdası romanı İstanbul'da Boğaz'ın karşı yakası Çamlıca'da geçer.

Araba Sevdası romanında Kadıköy çerçeve olayda işlenen mekânlardan biridir. Kadıköy, roman kurgusu içinde Bihruz'un âşık olduğu kadını aradığı mekân olarak belirir. Yanı sıra Kadıköy, Kadıköy vapuru, Fenerbahçe, Kuşdili faytonuyla gezmeyi neredeyse bir yaşam biçimine dönüştürmüş Bihruz Bey'in gezindiği mesire yerlerinden ya da Çamlıca'ya geçmek için kullandığı güzergâhlardan biridir.

YILDIZLAR ALTINDA TİYATRO KEYFİ SÜRÜYOR

Kadıköy Belediyesi'nin desteklediği Tiyatro Özgürlük Parkı'nda sürüyor. Sezonun beğenilen oyunlarının yeniden izlenebildiği ve konserlerin de olduğu "Tiyatro Özgürlük Parkı'nda" nın iki haftalık programı şöyle:

SHIRLEY VALENTINE
16 Ağustos 21.00 / **+13**
Oynayan: Sumru Yavrucuk
Willy Russell'ın Shirley Valentine adlı oyunundan 'Shirley' ismiyle Türkçe'ye uyarlanan oyun, tüm komedi unsurlarının, müziklerinin, seyirciye yaşattığı keyifli atmosferin yanı sıra potansiyelini mutfağa hapsetmiş bir kadının kendini keşfediş ve hayatının iplerini yeniden ele alışının hayranlık uyandıran öyküsünü anlatıyor. Tek kişilik müzikli bir komedi oyunu olan Shirley, Türkiye'de başarılı oyuncu Sumru Yavrucuk'un yorumuyla sahneleniyor.
Biletix.com – Biletinial.com

MUTLU AİLE TABLOSU
17 Ağustos 21.00 / **+12**
Oyuncular: Emre Kınay, Pınar Altuğ Atacan, Yarkın Ünsal, Taner Egör, Derin Bülbül
Mutlu Aile Tablosu oyununda, ellili yaşlarının ortalarında sıkıcı ve düz bir çift olan Elaine ve Ken Haber, iki yetişkin çocuklarının da etkisiyle birbirlerine hiçbir zaman uygun olmadıklarına ve hayatı kaçırdıklarına ikna olurlar. Haber çifti, monoton olduğunu sandıkları hayatlarını değiştirmeye karar verirler ve bu monotonluğu düzeltmeye çalışırken hayatları kabusa dönüşür.
Biletix.com – Biletinial.com – Mobilet.com – Passo.com.tr

AŞK VE KOMEDİ
18 Ağustos 21.00
Özgürlük Parkı Açık Hava Sahnesi
Oynayan: Nilgün Belgün
Nilgün Belgün'ün büyük ilgi gören İçimdeki Kadın Aşk ve Komedi isimli kitabından sahneye uyarlanan Nilgün Belgün'le Aşk ve Komedi isimli müzikli danslı gösteride, sanatçı, hayatını, anılarını, yaşadıklarını, şarkılar ve danslarla kimi zaman hüzünlü kimi zaman kahkahalar eşliğinde anlatarak seyircileri ile buluşuyor.
Biletix.com – Biletinial.com

KARANLIKTA KOMEDİ
19 Ağustos 21.00 / **+13**
Oynayanlar: Somer Karvan, Zeynep Beşerler, İrfan Kangı, Gözde Kaya, Göktuğ Derici, gümeç Alpay Aslan, Ahmet Taşdemir
Karanlıkta Komedi, ışıkların sönmesi ile birlikte karanlıkta el yordamı ile dolanan karakterler arasında geçen, ama bu kör dövüşünün ışık altında seyirciye sunulması düşüncesiyle yazılmış, Peter Schaffer'in kaleminden çıkmış en modern komedilerden biri.
Biletix.com – Biletinial.com

ERKEK AKLI–OKSİMORON
20 Ağustos 21.0 /**+13**
Oynayan: Emre Karayel
Stand up tadındaki " Erkek Aklı – Oksimoron" adlı oyunuyla kadınları anlama çabasına devam ediyor. Erkeklerde eksik olan X kromozomunun kadın ve erkeğin bakış açılarını nasıl değiştirdiğini seyirciye komedi unsurlarına başvurarak aktarıyor.
Biletix.com – Bubilet.com.tr – Biletinial.com

YENİ TÜRKÜ KONSERİ
21 Ağustos 21.00
Özgürlük Parkı Açık Hava Sahnesi
Derya Köroğlu, Zerrin Yaşar Ve Selim Atakan, Eftal Küçük, Tuncer Tercan, Cengiz Onural, Fuat Oburoğlu, Murat Buket
'Bana Bir Masal Anlat Baba', 'Sezenler Olmuş' ve 'Telli Telli' gibi sayısız efsanevi şarkının hafızalarımıza kazınmasına vesile olan Yeni Türkü Özgürlük Parkı'nda sevenleriyle buluşacak.
Biletix.com – Bubilet.com.tr – Biletinial.com

DENİZ GÖKTAŞ – STAND UP
22 Ağustos 21.00 / **+18**
Oynayan: Deniz Göktaş
Deniz Göktaş: Youtube'a yüklediği tek kişilik Stand-Up Gösterisi "Selam Selam" ve "Deniz Göktaş'a Ayıracak Vaktim Yok" Podcast'inden tanıyabileceğiniz Deniz Göktaş yeni tek kişilik gösterisi ile Özgürlük Parkı'nda.
Biletix.com

CANAVAR
23 Ağustos 21.00 / **+13**
Oynayanlar: Tülin Özen, Gülçin Kültür Şahin, Hakan Emre Ünal
Bir imza günü için bir Anadolu şehrine gelen yazar Kemal, yıllardır görüşmediği kuzenleri Aslı ve Derya'yı ziyaret eder. Hazırlıksız yakalanan kardeşler, Kemal'in de önerisiyle, yıllardır yemedikleri aile yemekleri "Kapama"yı yapmaya karar verir. Yapması hatırladıklarından kolay, yemesi ise tahmin ettiklerinden zor olan yemek hazırlanırken, Kemal'in ziyaretinin altındaki gerçek sebep ortaya çıkar.
Tiyatrolar.com.tr

BARCELONA GUİTAR TRİO
24 Ağustos 21.00 / **+8**
Barselona Gitar Üçlüsü ve Dans Gösterisi seyirciyle buluşuyor. Uluslararası övgüyle tanınmış üç müzisyen Manuel Gonzalez, Xavier Coll ve Luis Robisco, gitarlarını İspanya'daki en parlak Flamenko dansçısı çiftlerinden biri olan Carolina Morgado ve Jose Manuel Alvarez ve en olağanüstü İspanyol vurmalı çalgılardan biri olan Paquito Escudero ile bir araya getiriyor.
Biletix.com – Passo.com.tr – Biletinial.com – Mobilet.com – Bubilet.com.tr

ON YIL SONRA
25 Ağustos 21.00 / **+13**
Oynayanlar: Rüştü Onur Atilla, Doğan Akdoğan, Özgün Bayraktar
On yıl öncesine gidebilseniz neyi değiştirirsiniz? Peki ya on yıl sonrası için hayaliniz ne? Mutluluk ne? Sadece mutsuz olmamak mı? Bir akşam yemeği. Bir çift ve eski bir dost. 10 yıl sonra bir ilk buluşma. Rollerin sürekli yer değiştirdiği, geçmiş, şimdi ve gelecek arasında gezinen bir kovalamaca. Yılların su gibi akıp geçtiği On Yıl Sonra; seyircisini geçmiş ve gelecek arasında kahkahalı bir zaman yolculuğuna çıkarırken zaman zaman bu yolculukta duygusal molalar da veriyor.
Biletix.com – Bubilet.com.tr – Biletinial.com

SUNAY AKIN YÜZYÜZE–ZAFERE GİDEN YOL
26 Ağustos 21.00 / **+8**
Sunay Akın bu gösterisinde Cumhuriyet'e giden yolda insandan yola çıkacak. Kağnılarla yapılan yolların izinden giderek özgürlük adına yakılan ateşin zafer meşalesine dönüşünü anlatacak. Yaklaşık iki saate bin kitabın ışığını sığdıracak.
Biletix.com

CİMRİ
27 Ağustos 21.00 / **+16**
Oynayanlar: Serkan Keskin, Sezin Bozacı, Ahmet Kaynak, Mertcan Ertürk, Saniye Samra, Selen Şenay, Muhammed Türkoğlu, Yağmur Elif Seber, Metin Alpargun, Onur Şenol, Ekremcan Arslandağ
Semaver Kumpanya'nın kalıpları yıkan modern yorumuyla "Cimri" oyunu Serkan Keskin'in muhteşem performansı ve Sezin Bozacı'nın hayran bırakan oyunculuğuyla 8. sezonunda. Tansu Biçer'in yönettiği 17.Yüzyılda yaşamış Fransız komedya yazarı Moliere 'in ünlü eseri "Cimri" 400. temsile yaklaşıyor.
Biletix.com – Tiyatrolar.com.tr

BANA KİMSE NE OLDUĞUNU ANLATMADI
28 Ağustos 21.00 / **+16**
Oynayan: İbrahim Selim
İbrahim Selim, 2016 yılında Afife Tiyatro Ödülleri'nde "Yılın En Başarılı Erkek Oyuncusu" ödülünü kazandığı Dave rolüyle yeniden sahnede.
Biletinial.com

SEVGİLİ ARSIZ ÖLÜM–DİRMİT
29 Ağustos 21.00 / **+12**
Oynayan: Nezaket Erden Ünal
Köyden şehre göç eden kalabalık bir ailenin şehirle mücadelesini ailenin en küçük kızı Dirmit'in gözünden dinliyoruz. Sıkıştıkları tek odalı evde, şehre tutunma mücadelesinde hepsi kendilerince bir yol tutturuyor. Dirmit kız ise durmak bilmeyen merakı ve direnme gücü sayesinde karşısına çıkan zorluklarla baş etmenin türlü yollarını buluyor. Onu şehirden korumaya çalışan annesi Atiye, babası Huvat ve abileri Dirmit'in türlü yollarından huylanıyor, ona adet ve geleneklerin rehberliğinde türlü engeller koyuyorlar. Dirmit, durmuyor!
Tiyatrolar.com.tr

EMEKLİLERE SİNEMA SALONLARINDA İNDİRİM

Emekliler, Sinema Salonu Yatırımcıları Derneği üyesi sinema salonlarında yüzde 30 indirimli film izleyebilecek

Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü ile Sinema Salonu Yatırımcıları Derneği (SİSAY) arasında emeklilere sinema salonlarında gün boyu tüm seanslarda indirim sağlayacak bir protokol imzalandı. Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un sosyal medya hesabından duyurduğu protokole göre, emekliler emekli kimlik kartlarını ibraz etmeleri şartıyla, SİSAY üyesi sinema salonlarından yüzde 30 indirimli bilet alabilecek.

SİSAY web sayfasında yer alan Anadolu yakasındaki SİSAY üyesi sinema salonlarından bazıları şöyle:

- **Spectrum Cineplex / Capitol/ Altunizade**
- **Kadıköy Sineması/ Kadıköy**
- **Avşar Sinemaları / Kozyatağı Kozzy / Kozyatağı**
- **Cinemaximum / Palladium/ Ataşehir**
- **Cinemaximum / Nautilus/ Acıbadem**
- **Cinemaximum / Maltepe Park/ Maltepe**
- **Cinemaximum / Emaar/ Üsküdar**
- **Cinemaximum / Akasya/ Acıbadem**

MAHALLEDE TİYATRO KEYFİ BAŞLIYOR

Kadıköy Belediyesi tarafından dördüncü kez düzenlenen Mahallemde Çocuk Tiyatrosu, 16 Ağustos Cuma günü Prof. Dr. Kriton Curi Parkı açık hava sahnesinde Pinokyo oyunu ile başlıyor

Kadıköy Belediyesi, çocukların sanatla kucaklaşması için Kadıköy'ün parklarında ve mahallelerinde etkinlikler yapmayı sürdürüyor. Bu etkinliklerden "Mahallemde Çocuk Tiyatrosu" da 16 Ağustos ile 01 Eylül tarihleri arasında Kadıköy'ün mahallelerini tiyatro sahnesine dönüştürecek. Çocuklar, 3 hafta boyunca cuma, cumartesi ve pazar günü mahalle aralarına kurulan sahnelerde birbirinden keyifli oyunlar izleyecek. Etkinlik bu yıl 19 Mayıs, Koşuyolu ve Fikirtepe Mahallesi'nde düzenleniyor. Ücretsiz olan oyunlar, saat 20.00'de başlıyor.

Mahallemde Çocuk Tiyatrosu'nun programı şu şekilde;

PROF. DR. KRİTON CURİ PARKI AÇIK HAVA SAHNESİ
16 Ağustos Cuma– Pinokyo +2 Yaş
17 Ağustos Cumartesi– Düşler Diyarında Matematik +4 Yaş
18 Ağustos Pazar– Dünya Büyürken +5 Yaş

ALAN KADIKÖY AMFİ SAHNE
23 Ağustos Cuma– Sessiz Adam ve Sinek + 5 Yaş
24 Ağustos Cumartesi – Evvel Zaman İçinde +3 Yaş
25 Ağustos Pazar– Küçük Kara Balık +3 Yaş

FİKİRTEPE ŞEHİT ER ÇAĞLAR MENGÜ PARKI
30 Ağustos Cuma– Bahar Şenliği +3 Yaş
31 Ağustos Cumartesi– Bir Oyuncak Öyküsü +5 Yaş
01 Eylül Pazar– Koşkoş Hazine Peşinde +3 Yaş

HAFTANIN PUSULASI

Hazırlayan: Leyla ALP

KİTAP

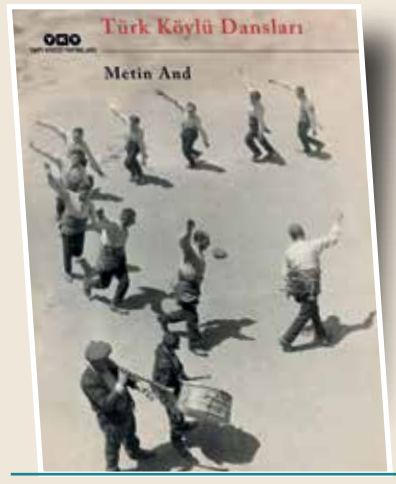

Türk Köylü Dansları

Türk Köylü Dansları
Türk Köylü Dansları 60 yıl sonra fotoğraflarla zenginleştirilmiş, dizin hazırlanmış, içeriği ve kaynakçası gözden geçirilmiş olarak M. Sabri Koz'un sunuş yazısıyla yeniden yayımlandı. Türk Köylü Dansları'nın yeni baskısında Metin And Arşivi'nde yer alan, başta Ara Güler'in fotoğrafları olmak üzere birçok eski ve yeni arşivden, kaynaklardan görseller eklendi. Kapakta ise yine Metin And Arşivi'nden Fikret Otyam fotoğrafı yer alıyor. Dinsel boyutundan, gösterim boyutuna Türk halk oyunları Türklüğün geçmişi, yolculukları, durak yerleri, yayılma ve etkileme-etkilenme alanlarının yer aldığı kitabın görsellerle zenginleştirilmiş yeni baskısı meraklılar için arşivlik kitaplardan biri olma özelliği taşıyor.
(Yapı Kredi Yayınları/136 Syf)

ALBÜM

Beyaz Şarkılar

Beyaz Şarkılar
"Cesaretin Var mı?", "Damlalar 1-2-3", "Aşkhane" , "Gri Şarkılar", 'Sarı Şarkılar' albümlerine imza atan Gülay, şimdi de 'Beyaz Şarkılar' albümünü Pasaj & Garaj Müzik etiketiyle yayınlıyor.
10 şarkıdan oluşan ve her ay bir teklisinin yayınlanan Beyaz Şarkılar'ın üç şarkısı dinleyici ile buluştu. Albümün üç şarkısı Ne İşin Var, Toparlanırım ve Yıldız'ın Şarkısı dijital platformlarda yayına girdi. Bir kavuşma albümü olarak adlandırılan Beyaz Şarkılar Gülay'ın Kıbrıs Doğu Akdeniz Üniversitesi'nde birlikte okuduğu arkadaşı Murat Uçmaz'la Köyceğiz'de geçirdikleri zamanda ürettikleri şarkılardan oluşuyor. Şarkıların aranjesi Hamit Ündaş'a ait. Albümde yer alan diğer şarkılar şöyle: Ağır İstanbul, Sevişmemiz Gereken Bir Konu Vardı, Ben Çocuk Değilim ,Aşkımız Adına, Benden Bilsin, Kara Kutu, Son Diye Bir Şey Yok.

Ruhu doyuran şarkılar:
- Strange Fruit/ Bilie Holiday
- Ayrılık Şarkısı/ Yaşar Kurt
- Çimen Yalçın/ Beni Candan Usandırdı

BELGESEL

Köpeklerin Aklından Neler Geçiyor?

Köpeklerin beyninin nasıl çalıştığını, insanlarla yakınlaşmak için geçirdikleri evrimi, ayırt edici özelliklerini ve daha birçok ilginç bilgiyi gözler önüne seren 75 dakikalık bir belgesel olan Köpeklerin Aklından Neler Geçiyor? / Inside the Mind of a Dog; Netflix'te gösterime girdi. Kedilerin Aklından Neler Geçiyor belgeselinin yönetmeni Andy Mitchell imzalı dizinin seslendirmesini Rob Lowe yaptı. Köpeklerin gizli dünyalarını ve bilinmeyen yönlerinin keşfedileceğin belgesel hem uzmanların hem de köpeklerle yaşayanların anlatımlarına dayanıyor. Bu dokunaklı belgeselle birlikte köpeklerle olan bağınızı daha da güçlendirebilirsiniz.

Kaderi tayin edilen biri varsa o bir kadındır

BETÜL MEMİŞ
memisbetul@gmail.com

"Yarın, yarın, ardından yarın, ardından yine yarın... Günden güne sinsice böyle sokulur işte, gelir vakti zaman. Eridi gitti cılız mum. Hayat dediğin nedir ki: Oynayan bir gölge, sahnede çırpınıp duran zavallı bir oyuncu. Oyun bitince duyulmaz artık sesi. Bir ahmağın anlattığı gürültülü patırtılı bir masal bu, hiddetli ve hiçbir anlamı olmayan..." Avon'un Ozanı William Shakespeare meşhur "Macbeth"inde (tam adıyla "Macbeth'in Trajedisi") böyle nidalanıyor... Yaşadığımız çağda da bu "yarın" döngüsü pek değişmiyor gibi, en azından biz yaşayan faniler açısından...

Aylık doz mesaj takviyemizi de sarkıttığımıza göre gelelim rotamıza düşen nevaleliklere... Kadıköy Belediyesi'nin bu yıl 4.'sünü düzenlediği Uluslararası Kalamış Yaz Festivali, yönetmenliği, başrolü ve senaryosu Charlie Chaplin'e ait olan (hatta Chaplin ve Edna Purviance'ın birlikte rol aldıkları son film) 1923 yapımı, sessiz komedi "Şarlo Kaçak" ile başladı. 8 Eylül'e kadar sürecek ve katılımımızla patili dostlara mama desteğinde bulanabileceğimiz festivalde, 28 gün boyunca 19 konser, 9 film gösterimi yapılacak.

Bu yıl Eylül ayını, 6.'sı gerçekleşecek olan uluslararası performans sanatları buluşması İstanbul Fringe Festival'i ile açıyoruz. Adını aldığı Latince "fringere" eyleminden hareketle her yıl çeşitlendirdiği programıyla sınırları sorgulayan festival, bu yıl da Türkiye'nin yanı sıra ABD, Belçika, Fransa, İtalya, Hollanda, Singapur, Slovenya, Tayvan, Japonya ve Yunanistan olmak üzere toplam 11 ülkeden ekipleri İstanbul'da ağırlayacak. Açılış etkinliğini 13 Eylül'de, Alan Kadıköy'de, Yunanistan'dan The Black Matter Productions imzalı "The Kitchen Dance _ A House Trance Vocabulary" performansıyla başlatacak olan festival, 21 Eylül'de sona erecek. Festivalin dikkat çekenleri arasında: 14 Eylül, saat 19.00'da, ABD'nden The How Company'nin performatif işi "Untethered" ve ardından saat 21.00'de Fransa'dan el (Hand), kalp (Heart) ve kafa (Head) arasındaki sürekli faaliyet üzerine bir dans gösterisi olan "HHH / Hand, Heart, Head" DasDas'ta takip edilebilir. Festivalin en geniş katılımlı etkinliği olan "The Whisper Of The Waves", 15 Eylül'de, Zorlu PSM'de gösterilecek. Tayvan'dan Shinehouse Theatre imzalı gösteri, sosyal meseleler ve teatral şiirsellik arasında güzel bir denge kuruyor. 90 dakikalık gösteri, kilit bir soruyu da ortaya koyuyor: "Başınıza bir felaket gelse ne yapardınız ve kime başvururdunuz?"

17 Eylül'de, Afife Jale Sahnesi'nde, GONG Sahne'den Filiz Bozkuş Al'ın muazzam ("fark ediş / dönüşüm bölümlerinden oluşan bir büyüme hikâyesi olan) performansı "Gong", daha öncesinde seyretmeyenler için sıradışı bir deneyim olabilir... Yine 17 Eylül'de, ENKA Oditoryumu'nda, (Japonya ile Türkiye arasındaki diplomatik ilişkilerin tesisinin 100. yıl dönümü nedeniyle) ünlü Japon ressam Katsushika Hokusai'nin hayatındaki iç çatışmaları, dans ve dövüş sanatlarının bir karışımı olan geibu aracılığıyla tasvir ettiği "The Life of Hokusai / Hokusai'nin Hayatı" performansı izlenebilir. (Meraklısına not: Kendisinin, cennetin ve dünyanın enerjileri arasında bir köprü ve bir ejderhanın vücut bulmuş hali olduğuna inanan Hokusai, felç geçirdikten ve büyük bir yangında her şeyini kaybettikten sonra birçok başyapıt çizmiş. Kendini resme kaptırdığı yıllarda, ihmal ettiği karısı Koto'nun ani ölümünden sonra, o kadar derin bir pişmanlık duyuyor ki sanatının anlamını sorgulamaya başlıyor. Performans, sanatçının bu dönemini yansıtırken, eserlerinin devasa bir "canlı projeksiyona" yansıtılması ise "görsel şölen" tarifinin canlı hali...) Ezcümle, festival sitesinden programı incelemenizde fayda var diyerek gelelim sıradaki mesaimize.

Yargılardan arınmak mümkün müdür?

2023'te, Mine Yıldız, Yaren Özkoca ve Kardelen Koç'tan oluşan Ga Kolektif'in, bahar ayında dikize yattığım ve Fringe Festival kapsamında da endam edecek olan "Köprüden Önce Son Çıkış" adlı oyununu 20 Eylül'de, Kadıköy – Caferağa Mahallesi'nde konuşlanan BKM Mutfak'ta seyredüşebilirsiniz. Mine Yıldız, Yağmur Güçlü ve Yaren Özkoca'nın yazıp yönettiği ve rol aldıkları oyunun proje danışmanı Barış Arman, dekor tasarımı Semih Başarı... "Toplumsal ve kültürel etkilerin getirdiği yargılanma korkusu sebebiyle benliğimizi ortaya koymaktan çekiniyor olabilir miyiz?" sorusunu merceğine alan "Köprüden Önce Son Çıkış, yargılanma korkusuyla kendimizi bulmaya çalıştığımız bu süreçte, hem bireysel hem de toplumsal hafızamızı gün yüzüne çıkararak kendimizi güvenli bir şekilde hayata dâhil etmenin yollarını aradığımız devised bir oyundur" diyen ekip şöyle devam ediyor: "Kendimizi ne kadar geliştirirsek geliştirelim, farkındalığımız ne kadar artarsa artsın kendimizi bu yargılardan arındırmak mümkün müdür? Sorusunun yanıtını aradığımız bu oyunla birlikte yargılarımızdan arınmaya ya da bu yargılarla yaşantımıza devam edebilmenin yolunu keşfetmeye çalışıyoruz."

Kitabevi raflarına Haziran ayının son günlerinde teşrif eden ve okuma mesaisinde us'a iyi gelen bir roman ve yazar ile sizleri hemhal edip huzurlarınızdan uzuyorum. "Eskiden insanların çevreye zarar verecek zamanları yoktu, çünkü kendilerine zarar vermekle meşguldüler, mesela savaşlarda... Zaten ölüm bedavadır, sadece hayatına mal olur." diyor, 2004 / Nobel Edebiyat Ödüllü, Avusturyalı feminist oyun yazarı ve romancı Elfriede Jelinek (İthaki Yayınları Modern serisinden çıkan, Anıl Alacaoğlu çevirisi) "Dışarıda Kalanlar" adlı kitabında. Üşenmez de hatırlarsak: "Kaderi olan biri varsa o bir erkektir. Kendisine kader tayin edilen biri varsa o bir kadındır." diyen (İthaki Yay. Anıl Alacaoğlu çev.) "Âşık Kadınlar" ve 2001'de Michael Haneke'nin yönettiği (Isabelle Huppert'ın başrolünde oynadığı) filmle de beyazperdeden selam eden (İthaki Yay. Süheyla Kara çev.) "Piyanist" ve savaş sonrası ortaya çıkan kitlesel medyanın muzip dilli bir eleştirisini yaptığı (İletişim Yay. M. Sami Türk çev.) "Michael / Çocuksu Topluma Gençlik Kitabı" adlı kitapların yazarı Jelinek... Bugüne değin kendisine pek çok tarif / tanım yapılmış; zeki, asi, feminist, komünist, harika çocuk, berbat çocuk, vatan haini. Jelinek'in yaşam öyküsüne daha yakından bakmak için ise 2022 yılı, Almanya, Avusturya yapımı, Claudia Müller yönetmenliğindeki, 96 dakikalık (73. Alman Film Ödülleri'nde En İyi Belgesel Ödülü'nü kazanan) "Elfriede Jelinek – Dili Esaretinden Kurtarmak" belgeseli izlenebilir.

SONBAHAR FESTİVALLERLE GELİYOR

Tiyatrodan müziğe, kahveden fotoğrafa pek çok farklı alanda düzenlenecek sonbahar festivallerinden bir seçki...

● Gökçe UYGUN

ALTERNATİF GÖSTERİLER ŞEHİRDE: Türkiye'den ve dünyadan tiyatro, dans ve performans disiplinlerinde üretilen alternatif işleri 2019'dan beri seyirciyle buluşturan Istanbul Fringe Festival, 6. edisyonuyla 13-21 Eylül tarihleri arasında bir kez daha kente yayılacak. İsmini aldığı Latince "fringere" eyleminden hareketle her yıl çeşitlendirdiği programıyla sınırları sorgulayan, onlarla oynayan festival, sınırları geçirgenleştirmeye gayret ediyor. Alternatif ve yenilikçi işler üreten genç sanatçılara işlerini uluslararası platformda sergileme imkanı sunan festival, bu yıl da Türkiye'nin yanı sıra Amerika Birleşik Devletleri, Belçika, Fransa, İtalya, Hollanda, Singapur, Slovenya, Tayvan, Japonya ve Yunanistan olmak üzere toplam 11 ülkeden ekipleri İstanbul'da ağırlayacak. Festivalin mekanları ise bu sene çeşitleniyor. Akbank Sanat, Arter, Barış Manço Kültür Merkezi, BeReZe Gösteri Evi, DasDas, ÇAK Studio, ENKA Oditoryumu, Hope Alkazar, Kadıköy Belediyesi Alan Kadıköy gibi festival mekanlarına bu yıl BOVA Beyoğlu, CoBAC Workspace, Eksibir, İstos, Ortaköy Kültür Merkezi, Öktem Aykut, Sahne Kadir Has, sbcs Studio ve Zorlu PSM Turkcell Platinum Sahnesi gibi farklı disiplinlerde mekanlar ekleniyor.

2 GÜNDE, 3 ŞEHİRDE MÜZİK: Avrupa Birliği Yaratıcı Avrupa Programı tarafından desteklenen Avrupa ağlarından EUNIC'in (Avrupa Birliği Ulusal Kültür Enstitüleri) İstanbul ve Ankara kümelerinin girişimi ve Kadıköy ile Çankaya Belediyeleri'nin katılımı ile hayata geçirilen Sound of Europe Festivali bu sene 14 ve 15 Eylül 2024'te İstanbul Kadıköy, Ankara Çankaya Ahlatlıbel Atatürk Parkı ve İzmir Bostanlı Seyir Terası'nda bir kez daha müzikseverlerle buluşacak. Avrupa ile Türkiye arasında sanatsal ve müzikal bir buluşma noktası ve bir kültürel değişim platformu olmayı hedefleyen Sound of Europe Festivali, iki gün boyunca üç kentte eş zamanlı gerçekleştirilecek konserlerle yeni seslere ve projelere bir kez daha ev sahipliği yapacak. Katılımın ücretsiz olduğu festival kapsamında, 25'ten fazla konserde, Avrupa'dan ve Türkiye'den 50'yi aşkın yabancı ve yerli sanatçı izleyicilerle beraber olacak. Avrupa'dan 13 müzik grubunu Türkiye'den yerel sanatçılarla aynı sahnede buluşturarak ortak bir diyalog ve bir etkileşim platformu oluşturmayı hedefleyen Sound of Europe Festivali, bu sene de Avrupa'nın yeni seslerini müzikseverlerle buluşturacak. Avrupalı ve Türk genç müzik gruplarına eşsiz bir platform sunan festivalin programında, atölye çalışmaları ve ustalık sınıfları da bulunuyor.

2 AYLIK FOTOĞRAF MARATONU: 28 Eylül - 13 Ekim 2024 tarihlerinde yedincisi gerçekleşecek 212 Photography Istanbul, fotoğrafın yanı sıra farklı disiplinleri dahil ettiği kapsamlı programıyla İstanbul'un farklı rotalarında sanatseverleri ağırlamaya hazırlanıyor. Geçtiğimiz yıl, 100.000'e yakın ziyaretçi ile buluşan "Şehrin Festivali" 212 Photography Istanbul, yedinci yılında bir kez daha kapsamlı bir festival deneyimini 30'a yakın farklı noktada izleyicisiyle buluşturacak. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı'nın katkılarıyla Türkiye Kültür Yolu Festivali programı dahilinde gerçekleşen festival, sürdürülebilir bir sanat ve kültür geleneği oluşturmak üzere çıktığı yolda yedinci yılına giriyor. İBB KÜLTÜR ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi iştirak şirketlerinden Kültür AŞ iş birliği içinde olan 212 Photography Istanbul 2024 programında Türkiye'den ve dünyadan isimleri İstanbul'da ağırlayacak. 212 Photography Istanbul, çağımızın en önemli fotoğrafçılarından ve aktivistlerinden biri olan Sebastião Salgado'nun "Genesis" sergisini ağırlayacak. Festivalde bu sene yine sanatçıların modadan gastronomiye, mimariden yeni medyaya farklı yaratıcı disiplinlerden projeleri yer alacak. Sergilerin yanı sıra festival programında atölye, söyleşi, film gösterimleri, konserler, dans/performans gibi pek çok farklı etkinliğe yer verecek. Festivalin İstanbul'un iki yakasına yayılan programında MSGSÜ Tophane-i Amire Kültür Sanat Merkezi, YK bomontiada, Akaretler, Galata Rum Okulu, St. Benoît Kilisesi, Taksim Sanat, Institut Français, St. Antuan Kilisesi, 212 Studio, Yeldeğirmeni Sanat, Akaretler, Moda İskelesi, Soho House, Zorlu PSM, Werkstatt Akademi'nin yanı sıra paralel sergilerle birlikte Anna Laudel, Büyükdere35, Fotoğrafevi, artsümer, Evin Sanat Galerisi, Gallery Duende ve daha pek çok mekânda festival programı takip edilebilecek.

KADIKÖY KAHVEYE DOYACAK

Kahve Dergisi, 14–15 Eylül tarihlerinde Müze Gazhane'de 'Kahve Zirvesi 2024' etkinliği düzenliyor. Yerli ve yabancı kahve sektörünün önemli oyuncularının bir araya geleceği zirvede, 10 oturumda kendi alanlarının önde gelen 50 konuşmacısı katılımcılarla olacak. Ziyaretçiler, stantlarda kahveye ilişkin en son teknolojik ekipmanları görebilme ve dünyanın dört bir tarafından gelen kaliteli kahveleri tadımlama imkanı bulacak, atölyelere katılabilecekler.

KOLTUK GENÇLERİN

24 yaş ve altı İstanbullulara kültür sanat etkinliklerinden ücretsiz faydalanma fırsatı sunan "Koltuk Senin" uygulaması ile boş koltukları ücretsiz olarak gençlerle buluşuyor

● Simge KANSU

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Kültür AŞ ve kültür sanat sektörü işbirliğiyle hayata geçirilen "Koltuk Senin" uygulaması ile boş koltuk kalmıyor. 24 yaş ve altı İstanbullulara kültür sanat etkinliklerinden ücretsiz faydalanma fırsatı sunan "Koltuk Senin", Borusan Müzik Evi, Süreyya Operası, Cemal Reşit Rey (CRR) Konser Salonu, Turkcell Vadi, Festival Park Yenikapı, Maximum Uniq Box, Festival Park Kadıköy ve Harbiye Cemil Topuzlu Açık Hava Tiyatrosu'nda gerçekleştirilen etkinliklerde boş koltuklar ücretsiz olarak gençlerle buluştu.Koltuk Senin uygulaması, bu ay da Harbiye Cemil Topuzlu Açık Hava Tiyatrosu'nda gerçekleşen belirli etkinliklerde geçerli olacak. Boş koltuklar 24 yaş ve altı gençlere tahsis edilecek.

NASIL YARARLANILIR?

- Koltuk Senin standı etkinlik saatinden 1 saat önce açılıyor.
- Girişte bulunan "Koltuk Senin" bilgilendirici totemi üzerinde yer alan QR kod ile Radar Türkiye uygulaması indirilir.
- Bekleyen katılımcılar kendi oluşturdukları sıraya göre işleme alınır.
- Etkinlik başladıktan sonra boş koltuk olması durumunda alınan sıra numarasına göre 24 yaş ve altı gençler içeri alınır ve görevliler tarafından uygun koltuklara yönlendirilir.

DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- Koltuk Senin, sahipleri tarafından kullanılmayan ve boş kalan koltukları 24 yaş ve altı gençlerle buluşturduğu için, etkinliklerde oturma garantisi verilememektedir. Her etkinlik öncesi sahipleri tarafından kullanılmayan ve boş kalan koltuklar tespit edilir ve buna göre "Koltuk Senin" misafirleri boş koltuklara yönlendirilir.
- Koltuk Senin uygulamasından yararlanmak için Radar Türkiye uygulaması indirilmiş olmalıdır.
- Koltuk Senin uygulamasından 1 kişi 1 ayda 3 kez yararlanabilir.

KOLTUK SENİN TAKVİMİ:

HARBİYE CEMİL TOPUZLU AÇIK HAVA TİYATROSU

18 Ağustos – **Cem Adrian**
19 Ağustos – **An Epic Symphony & SİBEL CAN & Hüsnü Şenlendirici**
20 Ağustos – **An Epic Symphony & SİBEL CAN & Hüsnü Şenlendirici**
21 Ağustos – **An Epic Symphony & Mustafa Sandal**
22 Ağustos – **Baturay Özdemir Stand Up**
23 Ağustos – **An Epic Symphony & Hayko Cepkin**
24 Ağustos – **An Epic Symphony & Mehmet Erdem**
25 Ağustos – **An Epic Symphony & SİBEL CAN & Hüsnü Şenlendirici**
26 Ağustos – **An Epic Symphony & Mustafa Sandal**
27 Ağustos – **Candan Erçetin**
28 Ağustos – **Sıla**
30 Ağustos – **Dolu Kadehi Ters Tut**

MAXIMUM UNIQ AÇIKHAVA

18 Ağustos – **Semicenk**
22 Eylül – **Simge**
30 Temmuz – **Berkay**
28 Temmuz – **Çakal**
23 Ağustos – **Motive**
15 Eylül – **Oğuzhan Koç & Dedubliman**

“HİÇBİR SOKAK HAYVANINI ASLA UYUTMAYACAĞIZ”

Hem Sahiplen Kadıköy hem de Sokak Hayvanları Yasası hakkında konuştuğumuz Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, ‘‘Kadıköy Belediyesi olarak hiçbir sokak hayvanını asla ve asla uyutmayacağız. Alacağız tedavi edeceğiz, rehabilite edeceğiz. Bu aylar sürebilir, sorun değil yerimiz var. Ait olduğu yere kazandıracağız’’ diyor

● **Deniz Şimal TAŞAN**

Sokak hayvanlarının uyutulmasını içeren yasa tüm tepkilere rağmen yasalaştı. Bundan sonraki süreç için ise top neredeyse belediyelere atıldı. Biz de Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı ile hem yasayı hem de Sahiplen Kadıköy uygulaması hakkında sohbet ettik. Kadıköy’de her canlının yaşam hakkının olduğunun altını çizen Mesut Kösedağı, hiçbir sokak hayvanının asla uyutulmayacağını vurguluyor. Küpesiz sokak köpeklerinin barınağa götürülüp muayene edildiğini, aşılandığını, kısırlaştırıldığını ve gerekli durumlarda rehabilite edildiğini vurgulayan Kösedağı, barınaklarda hiçbir canlının keyfi olarak tutulmadığını kaydediyor.

“KADIKÖY SOKAK HAYVANLARIYLA BARIŞIK”

● **Yasa ile ilgili ne düşünüyorsunuz?**

Yasa aslında kamuoyunda çok konuşuldu, çok tartışıldı. İlk konuşulan taslakta bütün sokak köpekleri uyutulacaktı. Kamuoyu baskısından sonra da birçok maddesi revize edildi. Ama bu yönüyle bile uygulanması zor bir yasa, çünkü şu an birçok belediyenin bu yasayı uygulayacak barınak alanı yok. Yasa ‘sokakta bir köpek bulduğun zaman, bunu al aşısını yap tedavisini et, kısırlaştır barınağında tut’ diyor. Ekiplerimiz sokakta bir küpesiz hayvan bulduğunda barınağa götürüp muayene ediyorlar, aşısını yapıyorlar, kısırlaştırıyorlar. Eğer bir rehabilitasyon süreci gerekiyorsa, rahatsızlığı varsa onu orada tedavi edip, sonra aldığı yere bırakıyorlar, şimdi sistem ‘bırakma’ diyor.

Yasa bize temelinde ‘tekrar sokağa bırakma, sende kalsın’ diyor. Ama bu fiziki olarak mümkün değil, çünkü o barınak bir hafta sonra dolar. Ondan sonra ne yapacağız? Diğer belediyeler ne yapacak? Biz sokakta kimseye sorun çıkartmayan hayvanları tekrar doğal yaşam alanlarında yaşatmak istiyoruz. Çünkü Kadıköy sokak hayvanlarıyla yıllardır barışık yaşayan bir ilçe. Arada bir iki tane kötü örnek çıksa da veteriner arkadaşlarımız hemen olay yerine gidip bu vakaların üstesinden geliyor. Kadıköy Belediyesi olarak hiçbir sokak hayvanını asla ve asla uyutmayacağız. Alacağız rehabilite edeceğiz, tedavi edeceğiz. Bu aylar sürebilir, sorun değil yerimiz var. Ait olduğu yere kazandıracağız.

● **Yasada hiç iyi bir şey yok mu?**

Yasadaki tek iyi şey şu 2028 yılına kadar her belediye barınak yapmak zorunda. Bu çok güzel bir şey. Bunun yanında hayvan hastanesi, veterineri geliyor. Kadıköy Belediyesi’nin hayvan barınağı 1998 yılında kuruldu, 2019 yılında Merdivenköy’de bir hayvan hastanesi kurduk. Bizim şu anda 350 hayvanın barınabileceği barınak kapasitemiz var, bunun şu anda 280 tanesi dolu. Barınağımızda yaşlanmış, sahiplenmeyi bekleyen, tedavi ile rehabilitasyon sürecinde olan hayvanlarımız var. Keyfi olarak tutulan bir hayvan yok.

“HEP BERABER KONUŞALIM ”

● **Belediye olarak hayvanları toplamayacağınızı ilan ettiniz, yurttaşlardan ve Kadıköylülerden beklentiniz neler?**

Hayvanseverlerden şöyle bir beklentim var; biz onlarla bir araya geleceğiz ve bir yol haritası belirleyeceğiz. Sivil toplum kuruluşlarıyla, derneklerle, gönüllülerle hatta mümkünse sokak hayvanlarının toplanmasını isteyenleri de o toplantıya çağırmak istiyorum. Hep beraber konuşalım yasayı, sonuçta bu paydaşlık. Hayvan sevgisinin mevkisi olmaz, sonuçta hepimiz hayvan severiz. Burada nasıl daha ılımlı ve toplumla barışık halde iç içe yaşatabiliriz. İlgili paydaşlarla bunları konuşacağız.

“KADIKÖY’DE HER CANLININ YAŞAM HAKKI VARDIR”

● **Sahiplen Kadıköy uygulaması nasıl ortaya çıktı?**

‘Sahiplen Kadıköy’ daha önceden de olan bir uygulamamız. Sokak hayvanlarını sahiplendirmeyle ilgili yıllardır tecrübeli bir belediyeyiz. Bu da bizim gönüllü paydaşlarımızdan gelen bir teklifti zamanında. Bunu kurumsal olarak hem firmaları hem de bireyleri sahiplendirmeye teşvik etmek istiyoruz. Şu anda Kadıköy Belediyesi’nin internet sayfasına girdiğinizde orada Sahiplen Kadıköy’ü seçip barınaklarımızdaki sahiplendirme bekleyen kedi ve köpekleri fotoğraflarıyla görebilirsiniz. Bütün Kadıköy’ü bu konuda teşvik etmek istiyorum. Herkes bu konuda birbirine destek olsun, bir hayvan sahiplensin.

● **Sahiplenme süreci nasıl oluyor?**

Patili bir dostumuzu sahiplenmek istediğinizde dediğim gibi Sahiplen Kadıköy uygulamasından barınakta bekleyen kedi ve köpeklerimizi görüyorsunuz. Sonrasında barınağımıza gelip, gönüllü arkadaşlarımız ve personelimizden bilgi alıyorsunuz. Orada sahiplenmek istediğiniz hayvanı görüyor birlikte vakit geçiriyorsunuz. Sahiplenmek istediğinizde size bir ay süre veriyoruz. Hayvan uzlaşırsa, sizi severse, siz hayvanla uzlaşabilirseniz hayatınıza devam ediyorsunuz. Ama bir ay sonra baktınız olmuyor, geri de getirebiliyorsunuz. Yani hem sizin mutlu olmanız hem de patili dostumuzun mutlu olması bizim için önemli. Onlar bizim canlarımız ve Kadıköy’de her canlının yaşam hakkı vardır.

● **Firmaları sokak hayvanlarını sahiplenmeleri için teşvik ettiğinizi söylediniz?**

Şu anda İGDAŞ ve İSTAŞ’da sokak hayvanlarından sahiplenilmiş köpekler var. Artık o kurumun köpeği ama bir bekçi köpeği gibi değil. Orada bakılıyor, mamasının ve suyunun verildiği bir ortam oluşuyor.

Biz kurumsal yapılara e-postalar ve yazılar gönderiyoruz, ‘bir köpek sahiplenmek ister misiniz?’ diye. Güzel geri dönüşler alıyoruz, firmayı sosyal sorumluluk projesi içine dahil ediyoruz, köpek sahiplendirmiş oluyoruz ve köpek kendine daha yeni sosyal bir alan buluyor.

#SAHİPLENKADIKÖY İLE AİLENİZE YENİ BİR ÜYE

‘Sahiplen Kadıköy’ uygulamasıyla Kadıköy Belediyesi Geçici Hayvan Bakım Evi ile Merdivenköy Rehabilitasyon Merkezi’ndeki veteriner hekimlerimizce rehabilite edilmiş ve bakımevi gönüllüleri tarafından temel eğitim verilmiş patili dostların ailesi olmak ister misiniz? Kadıköy Belediyesi’nin web sitesinden giriş yapabileceğiniz uygulamada belediye barınağında yeni mutlu yuvasını bekleyen kedi ve köpeklerin fotoğrafları bulunuyor. Patili dostumuzun tür, ırk, renk, yaş ve cinsiyet bilgilerinin hemen yanında ise ‘Sahiplenin’ butonu yer alıyor. Butona tıkladığınızda sahiplendirme formuna yönlendirileceksiniz.

‘‘Sahiplen Kadıköy’’ ile gerçek ve tüzel kişilerin de patili dostlarımızı sahiplenebileceğini söyleyen Kadıköy

Belediyesi Veteriner İşleri Müdürü Ali İhsan Mete, ‘‘Özellikle bu dönemde hayvan sahiplenen özel ve kamu kuruluşları olursa, bu sorun yakıcı olmaktan çıkacak. Büyük bir fabrikası olan işletme barınaktan sahiplense çok güzel olur’’ dedi. Uygulamada sahiplenme adına geri dönüşler almaya başladıklarının altını çizen Ali İhsan Mete, ‘‘Başvurunun ardından hemen geri dönüş yapıyoruz, Hayvan Bakım Merkezi’nde randevulaşıyoruz. Hedefimiz bir yıldaki sahiplendirme sayımızı iki katına çıkarmak. Para ile satın almak yerine barınaktan online başvuru yapın’’ şeklinde konuştu.

56 BİN 423 HAYVAN TEDAVİ EDİLDİ

Kadıköy Belediyesi Merdivenköy Rehabilitasyon Merkezi ve Geçici Hayvan Bakımevi’nde 14 veteriner hekim, 12 tekniker ve 39 yardımcı personeli olmak üzere 65 kişilik kadrosuyla patili dostlarımızın tedavisini üstleniyor. Son bir yılda iki merkezde 4 bin 797 kedi ile 76 köpek kısırlaştırılırken 3 bin 445 kedi ile 417 köpek aşılandı. Bir yıl boyunca toplamda 56 bin 423 patili dostumuzun tedavisi yapılırken, 76 tanesi sahiplendirilerek yeni yuvalarına gitti.

“KOMŞULARIMIZA SAHİP ÇIKACAĞIZ”

Kadıköy’ün muhtarları ‘katliam yasası’ olarak adlandırılan yasaya karşı sokak hayvanlarını korumaya ve beslemeye devam edeceklerini söylüyor

Sultan Aksu Kütük

Elçin Deniz Özkurt

Ekin Aydın

● **Seyhan KALKAN VAYİÇ**

‘Katliam yasası’ olarak adlandırılan ‘Hayvanları Koruma Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yasa Teklifi’, yurdun dört bir yanından yükselen ‘susma haykır yaşamak haktır’ sesine rağmen Meclis’ten geçti. Yaşam hakkı savunucuları ‘sokak sokak canlarımızı koruyacağız, öldürülmelerine izin vermeyeceğiz’ diyerek tüm yurtta alanlarda olmaya devam ediyor. Kadıköy’deki mahalle sakinleri de ‘yaşam yerleri sokaklar olan komşularımızı korumaya ve kollamaya devam edeceğiz’ diyor. Biz de Kadıköy’ün muhtarları ve mahalle sakinleri ile bir araya gelerek, yasayı ile sokak hayvanları için yaptıkları çalışmaları konuştuk. Bu haftaki sayımızda Rasimpaşa ve Zühtüpaşa mahallesi muhtarları ve hayvanseverler neler yaptıklarını anlattı.

“SOKAK KÖPEKLERİ DE KOMŞUMUZ”

“Rasimpaşa Mahallesi’nde gönüllü bir ekip, yıllardır sokak hayvanlarını besliyor, onların tedavilerini yaptırıyor. Onları koruyor ve kolluyor.” diyen Rasimpaşa Mahallesi Muhtarı Sultan Aksu Kütük, şöyle devam ediyor: “Yasaya karşı mahallede basın açıklaması yapıldı. Ne yapacağımıza dair toplantılar yaptık. Gruplar oluşturduk. Ankara’ya giden arkadaşlarımız oldu. ‘Bu mahalledeki tüm kedi ve köpekler mahalle sakinidir. Dokunulamaz. Komşuma dokunma’ yazılı afişler hazırladık, esnafımız astı. Sokak köpekleri de komşumuz. Bu mahallede birlikte yaşıyoruz. Sokaklar onların evleri. Onları korumak ve kollamak için elimizden geleni yapmalıyız. O zaman mahalle herkesin olur. “

“ÇOK HAVLAMA, BURADAN UZAKLAŞMA”

Muhtar Sultan Aksu Kütük, “Mahalleli köpeklerin ismini, huyunu bilir. Herkesin her gün gördüğü köpeklerin olmayışını düşünmek insanın canını yakan bir şey. Mahalleli köpeklerin havlamasını istemiyor. Çünkü zarar görürler diye korkuyor. Örneğin ‘Çok havlama, buradan uzaklaşma’ diyor. Kaygı var. Herkes teyakkuzda. Sokak temsilcilikleri oluşturduk, oluşturmaya da devam ediyoruz. Örneğin bir

Çağla Göksu

Ayşe Zeynep Hekimoğlu

sokağa araba yanaştı ‘ne yapıyorsun diye’, ’kimi alıyorsun’ diye soracak bir ekibimiz var. Ne kadar çok mahalle temsilcisi olursa dostlarımız o kadar rahat olur. Sokak hayvanları için yazılmış komşuya mektup ile duvar gazetesi çalışmamız var. Mahalle sakinlerine tek tek mektubu dağıtacağız. Ayrıca mektubu dağıtmak için stant kuracağız. Yasa ile ilgili bilgilendirici duvar gazetesi yapıyoruz. Duvar gazetesini de mahallenin görünür bir iki noktasına koyacağız.” diyerek yapılan çalışmalar hakkında bilgi verdi.

Rasimpaşa Mahallesi’nde sokak hayvanlarını besleyen Ekin Aydın İle Elçin Deniz Özkurt da “Onları korumaya devam edeceğiz, vermeyeceğiz.” diyor.

Yasanın yaşatmaya yönelik olmadığını, toplumu kutuplaştıran ve şiddete sürükleyen bir yasa olduğunu belirten Ekin Aydın, konuşmasını şöyle sürdürdü: “Çocukları da koruyamayacağımız ortamı oluşturan bir yasa olduğunu düşünüyorum. Mahallede mücadele etmeye devam edeceğiz. Muhtarlıkla birlikte sokak temsilcisi ağı oluşturduk. Onları korumaya ve kollamaya, beslemeye ve kısırlaştırmaya devam edeceğiz.”

Elçin Deniz Özkurt da şunları söyledi: “Yapacaklarımızı sınırlayan bir yasa engeli var. Yasadan sonra neler yapabiliriz diye forumlar düzenliyoruz. Mahalleden ve mahalle dışından gönüllü ekibe katılan arkadaşlarımız oldu. Yerel hayvan koruma görevlilerini kaldırıyorlar. Bizler elimizden geldiğince korumaya alacağız. Onların yeri sokaklar. Kedileri de köpekleri de vermeyeceğiz.”

PATİLİ DOSTLARI KORUMA EKİBİ

“Katliam yasasını onaylamıyoruz. Mahalle olarak duruşumuz belli.” diyen Zühtüpaşa Mahallesi Muhtarı Çağla Göksu, “Sokak hayvanları sahipsiz değil. Mahalleli tarafından bakılıyor. Özgür yaşamaya alışmışlar. Konakladıkları alanlar var. Örneğin Barış isimli depremzede köpeğimiz var. Tüm sokak canlılarının sağlıklı yaşayabilmeleri için elimizden geleni yapacağız. Doğanın dengesi var. Bu dengeyi korumalıyız. Mahallemizde patili dostları koruma ekibi oluşturduk. Mahallemizde özgür gezen ve mahalle sakinleri tarafından korunan köpeklerimiz takibe alındı. Ayrıca hayvanların korunduğuna dair afiş hazırlandı. Esnafa ve çevreye dağıtılacak. ” İfadelerini kullandı.

“GECELERİ UYUYAMIYORUZ”

Zühtüpaşa Mahallesi sakini Ayşe Zeynep Hekimoğlu da uzun yıllardır sokak hayvanlarını besliyor, onların bakımına ve tedavisine destek oluyor. Hasta olduğu için evinin bahçesinde sokak köpeğine bakan, tedavisini yaptıran, iyileştiği zaman yaşam yeri olan sokağa bırakacak Ayşe Zeynep Hekimoğlu, “Yaşama karşı bir katliam yasası. Geceleri uyuyamıyoruz” dedi.

Gıda fiyatları neden artıyor?

● Deniz Şimal TAŞAN

Artan gıda fiyatları hakkında konuştuğumuz Yerküre Yerel Çalışmalar Kooperatifi Ortağı Orkun Doğan, "Toplumun önemli bir kesimi artık fiyatların yüksekliğine, yükselişine şaşırmıyor. Yüksek enflasyon dönemindeki düzenlemeler sonucundaki varlık transferi ile daha da zenginleşen kesimleri bir yana bırakırsak, toplumun çoğunluğunun alım gücü düştü" diyor

Ülkemizde son zamanlardaki gıda artış fiyatları herkesin gündeminde. Özellikle mevsim meyveleri ve sebzelerinin yüksek fiyatları her gün şaşkınlık yaratıyor. Biz de gıda fiyatlarının neden arttığını ve ileride bizi nelerin beklediğini öğrenmek için Yerküre Yerel Çalışmalar Kooperatifi Ortağı Orkun Doğan ile konuştuk.

Orkun Doğan, öncelikle uzun süredir yüksek enflasyon koşulları altında yaşadığımızı ve enflasyonun ekonomik bir olgu kadar toplumsal ve siyasal bir mesele olduğunun altını çiziyor. Doğan, "Bence toplumun önemli bir kesimi artık fiyatların yüksekliğine, yükselişine şaşırmıyor. Yüksek enflasyon dönemindeki düzenlemeler sonucundaki varlık transferi ile daha da zenginleşen kesimleri bir yana bırakırsak, toplumun çoğunluğunun alım gücü düştü; bu artık şaşkınlığın ötesinde bir yanda çaresizlik, umutsuzluk, geleceksizlik gibi duygular doğururken bir yandan da isyan ettiriyor" diyor.

• ***Mevsimlik meyve ve sebzelerin yüksek fiyatları vatandaşı şaşırtıyor. Bu fiyatların nedenleri size ne neler?***

Türkiye'de gıda fiyatlarında yaşanan artışlar bir süredir iktidardan muhalefete, medyadan akademiye herkesin gündeminde; ama en çok da alım gücü düşen, yeterli ve dengeli beslenme ihtiyacını karşılamakta günden güne güçlük çekmeye başlayan toplumsal kesimlerin gündeminde. Gıda enflasyonunun sadece bir boyutunu oluşturduğu tarımsal üretim ve gıda tedarik sistemine dair yaşanan sorunlar pandemi sonrasında ve iklim krizinin etkileriyle daha da öne çıkıyor. Fiyatlardaki artışlar sürerken, artan işsizlik ve gelirlerdeki düşüş sebebiyle daha çok sayıda insan yeterli ve besleyici gıdaya fiziksel ve ekonomik olarak erişmekte zorlanmaya başladı. Diğer yanda ise daha fazla sayıda çiftçi üretim maliyetlerini karşılamakta ve borçlarını ödemekte zorluk yaşadığını ifade ediyor.

Gıda fiyatlarında ve gıda fiyatları altında yaş meyve sebze fiyatlarındaki yüksek artışların ve pazarlardaki can yakıcı fiyat etiketlerinin nedeni genel olarak yüksek enflasyon; yani yüksek enflasyona yol açan yanlış politikalar, ekonomi yönetimi, siyasi tercihler…

Kısır bir döngüyle karşı karşıyayız gıda fiyatlarında göreceli yüksek artışlar enflasyonun yükselmesine neden oluyor, yüksek enflasyon da yüksek enflasyona yol açan etmenlerin üstüne kendi başına diğer emtia fiyatlarında olduğu gibi gıda fiyatlarını da körüklüyor.

TARLADAN SOFRAYA FİYAT FARKI

• ***Tarladan markete gelene kadar ürünlerin fiyatları ne gibi değişiklikler gösteriyor?***

Özetle birçok farklı üründe üretici fiyatları maliyetlerin altında. Ürün satışından elde edilecek tahmini gelir hasat maliyetlerini bile karşılayamıyor. Yıl içinde yapılan masraflar için zaten borçlanılmıştı. Üreticinin devam edebilme koşulu borçlarını kapatamadan yeni sezon masrafları için daha çok borçlanmak.

Gıda ürünleri fiyatlarına ilişkin hepimizin malumu bir diğer konu da yaş sebze ve meyveler gibi mevsimsel ürünlerin tarla fiyatı ile market fiyatı arasında ciddi bir fark olması. Ürünün tarladan soframıza gelene kadar geçen sürede taşınma, ellenme, ambalajlanması, istiflenmesi, nakliyesi bir yana tüm süreçlerde verilen kayıp olan (fire) miktarları düşündüğümüzde böyle bir farkın olması normal. Ancak bu farkın derecesi üstüne konuşmaya, araştırmaya ihtiyaç var.

• ***Bu fark üzerinde yapılmış herhangi bir çalışma yok mu?***

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) önemli bir kısmı işlenmemiş taze sebze ve meyveler olmak üzere, diğer temel gıda ürünlerini de içeren bir ürün listesi üzerinden tarla, hal, pazar ve market fiyatlarını belirli aralıklarla derliyor ve karşılaştırmalı birlikte sunuyor. Karşılaştırmanın 7 ila 8 senelik haber bültenlerine ulaşmak mümkün. Çalışmanın ham verilerini yayımlamadıkları için ciddi bir karşılaştırma yapamasak da belirli ürünlerin üretici ile hal, pazar ve market fiyatları arasındaki farkları, farklı yılların aynı dönemleri için karşılaştırabiliyoruz. Sonuç olarak da market fiyatları ile üretici fiyatları arasında yüzde 200 ila yüzde 300'lere dayanan bir fark olduğu görülüyor.

Tarla ile market fiyatları arasında normal olarak bir makas var, bu fark kurda yaşanan dinamiklere, yakıt fiyatlarındaki göreli artışlarla, ihracattaki gelişmelere bağlı fazlaca açılabiliyor. TZOB verileri her ne kadar yaşadığımız dönemde, önceki dönemlere göre makas bacaklarının o kadar açık olmadığına işaret etse de bir çeşit domatesin üreticisi ürünlerini yollara dökmek durumunda kalırken, kentlerde domates salçası, domates konservesi yapma dönemi geldiğinde domates fiyatlarına dikkat etmek gerekecek.

BUGÜNÜ KURTARMA ÇABASI…

• ***Gıda fiyatlarının artışını önlemek için neler yapılabilir?***

Hükümet çözümü genel olarak enflasyonu düşürmekte görüyor, kısmen de haklılık payı var. Zeytinyağı ve salça gibi işlenmiş ürünlerine getirilen ihracat yasakları ile yurt içi arzı desteklenerek bu ürünlerde fiyatlar dizginlenmeye çalışılıyor. Ancak bugünü kurtarma çabası en nihayetinde market raflarındaki fiyatları düşürmediği gibi üreticiler nezdinde ciddi bir fiyat düşüşü ve gelir kaybına yol açıyor.

Gıda fiyatlarındaki artışı önlemek ya da en azından gıda enflasyonunu TÜFE'nin altına çekebilmek için özellikle tarımda var olan yapısal sorunlara dair atılması gereken adımlar uzun zamandan bu yana tartışılıyor. Üreticilerin planlama, uygulama ve denetleme süreçlerine katıldığı bir üretim planlaması yapılması gerekiyor.

• ***İlerisi için düşünceleriniz neler, fiyat artışları devam edecek mi?***

Uygulanmakta olan kalkınma ve tarım politikaları tarımsal üretimin en önemli bileşeni olan küçük üreticileri üretimde tutmaya dair bir çözüm getiremiyor. Üreticiler artan girdi maliyetleri ve aynı oranda artmayan üretici fiyatları nedeniyle üretimde kalmaya devam etse de ancak daha çok borçlanarak üretimi sürdürebiliyor. Türkiye'de tercih edilen kalkınma yaklaşımı nedeniyle ekilen ve dikilen tarım alanları, çayır ve mera arazileri sanayi, enerji, maden ve inşaat gibi başka kullanım alanlarına tahsis edilerek tarımsal üretimin dışına çıkıyor. Ekilen araziler ise yanlış uygulamalar sonucunda hem erozyon hem kimyasal kirlenme sebebiyle gitgide çoraklaşıyor. Üretimin teşvik edilmemesi sebebiyle tarım toprakları âtıl kalıyor. Her geçen yıl etkilerini daha yıkıcı bir şekilde deneyimlediğimiz iklim krizinin tarım üretimine etkilerini incelemek, araştırmak ve bu hususta önlemler almak adına bir eylem planı ortaya konmuyor.

Gıda fiyatlarını indirmek amacıyla yer yer ithalata başvurmak veya gümrük vergilerini sıfırlamak, ihracat yasakları koymak gibi dışsal müdahaleler yapısal sorunları çözmekte başarılı olmuyor. Eğer kır yaşamını, orada yaşayanların devletin vatandaşına sağlamakla yükümlü olduğu sağlık, eğitim ve temiz bir çevre gibi en temel haklara erişebilmesini sağlayacak şekilde iyileştiremezsek, tarım arazileri ile meraları koruyamaz ve sürdürülebilir kılamazsak, biyoçeşitliliğe ve yerel tohumlara sahip çıkamazsak, üreticileri emeklerinin karşılıklarını alabilecekleri şekilde, yeniden üretime yöneltecek alternatif politikaları hayata geçiremezsek, gıda zincirlerinde daha adil ve şeffaf bir dağıtım ve satış sistemini ihdas edemezsek gıda enflasyonunu konuşmaya devam ederiz.

DOMATESİN İSTANBUL FİYATI

Domatesin tüketileceği yerdeki fiyatı; hangi kalite domatesin, hangi kanallarla ne kadar el değiştirerek ne kadar zaiyatla ne kadar mesafe taşındığına göre değişiyor. İstanbul özelinde ise hangi köprüden taşındığı, hangi noktadan satın alındığına bağlı olarak belirleniyor. Yani işin içine mazot, köprü parası, hal rüsumu, kira, vergi, nakliyecinin–aracının–perakendecinin emeği, masrafı, kârı, riski giriyor. İstanbul ve çeperi ve hatta Marmara Bölgesi gıda üretimden maddi ve manevi olarak uzaklaştıkça, İstanbul gıda fiyatlarının daha çok arttığı bir şehir haline geliyor.

TÜRKİYE DÜNYADA İKİNCİ SIRADA

• ***Pandemi sonrası dünyada artan bir gıda enflasyonu vardı, bu durum hala devam ediyor mu? Sona erdiyse nasıl oldu?***

FAO'nun veri laboratuvarı dünya genelinde verilerine erişebildiği 148 ülkenin gıda fiyatlarındaki yıllık artış tahminlerini yayınlıyor. Temmuz ayı için dünya genelinde gıda fiyatlarında yıllık tahmini artış oranı yüzde 4,8, Türkiye'nin de dahil olduğu Avrupa ve Orta Asya bölgesinde yüzde 3,6 iken, Türkiye için bu oran yüzde 58,2 olarak tahmin edilmiş. Bu oran ile yıllık gıda enflasyonun en yüksek olduğu Arjantin'den sonra ikinci ülke Türkiye oluyor.

Dünyada pandemi ile başlayan gıda fiyatlarındaki yükseliş, devamında yaşanan politik krizler ve savaşlara da bağlı olarak hızlanmıştı. Food and Agriculture Organization (FAO) tarafından yayımlanan gıda fiyatları endekslerini incelediğimizde, fiyatlar 2020 sonlarından 2022 yılının ortalarına kadar daha önce olmadığı kadar yükselmiş devamında düşüşe geçmişti. Her ne kadar pandemi öncesindeki döneme göre, ortalama gıda fiyatları daha yüksek bir seviyede dengelenmişse de son dönemde fiyat artışları dünya genelinde dizginlenebildi. Bunun nasıl mümkün olduğu ve ne kadar uzun süre geçerli olacağı kuşkusuz ciddi bir incelemeyi ve değerlendirmeyi gerektirir. Ancak kısa yoldan şunlar ifade edilebilir: Bu dönemde öne çıkan gıda diplomasisi, gıda ürünlerinin de konu edildiği serbest ticaret anlaşmaları, korumacı politikalar, gıda üretimine yönelik teşvikler ve destekler birçok ülkenin, bölgesel ittifakların öncelikli gündemleriydi. Ülkeler bir yandan pandemi ve bölgesel savaşlarla zarar gören küresel gıda tedarik zincirlerini onarmak için ciddi bir gıda diplomasisi yürütürken bir yandan da yerel üretimi, yerel ve bölgesel pazarları geliştirmeye yönelik politikaları gündeme getirmeye başladılar. Bunu da tabii ki yaşadığımız iklim krizini gözeterek ve uyum sağlamaya çalışarak hayata geçirmeye çalışıyorlar. Tabii başta Avrupa'da olmak üzere dünyanın dört bir yanında patlak veren çiftçi eylemleri bu politikaların başarısını ve belki de sınırlarını gösteriyor.

Eğitim için 'askıda fatura'

İBB tarafından kurulan Askıda Fatura platformu, eğitim destek paketi ile öğrencilerin de yanında olmaya devam ediyor

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) tarafından 2020 yılında kurulan çevrimiçi bağış platformu Askıda Fatura, ihtiyaç sahipleri ile bağışçıları bir araya getirmeye devam ediyor. Açıldığı günden bu yana yaklaşık 155 milyon TL tutarında bağışın toplandığı askıda fatura ile ihtiyaç sahiplerinin su ve doğalgaz faturalarını ödemelerine yardım ediliyor. Diğer yandan; aile destek paketi ile nakdi ihtiyacı olan ailelere de yardımda bulunuluyor. Anne bebek destek paketi ile 0-4 yaş arası çocuklu annelere yardım eli uzatılırken, ulaşım destek paketi ile ihtiyaç sahiplerinin kent içi ulaşımı destekleniyor.

İHTİYAÇ SAHİBİ ÖĞRENCİLERE EĞİTİM DESTEĞİ

2021 yılından bu yana açılan eğitim destek paketi ile ihtiyaç sahibi öğrencilerin eğitim masraflarına ortak olunabiliyor. Bugüne kadar 43 bin bağışçı, 14 milyon TL'nin üzerinde bağışta bulunarak öğrencilerin eğitim masraflarına yardımda bulundu. Eğitim destek paketi ile öğrencilere tek seferlik 750 TL tutarında nakdi destek sağlanıyor. Yapılan destek, doğrudan üniversite öğrencisinin İstanbulkart'ına yatırılarak ve öğrenci SMS ile bilgilendiriliyor. Eğitim desteğinden, sosyal inceleme sonucu ihtiyaç sahibi olduğu tespit edilen üniversite öğrencileri faydalanabiliyor.
Eğitim destek paketine ***https://askidafatura.ibb.gov.tr/egitim-destek*** adresinden bağışta bulunmak mümkün.

Kadıköy'ün hatıra defteri

1914 doğumlu Kadıköy beyefendisi Adnan Giz, "Bir Zamanlar Kadıköy" adlı eserini, "Eski Kadıköylülerden bize bir hatırlama zevki kaldı. İşte bu kitap, o hatırlayışın ürünüdür." diye tanımlıyordu...

● **Gökçe UYGUN**

Kadıköy Sultanisi'nde öğrencilerin cıvıldadığı, bestekar Leylâ Saz hanımefendinin Bostancı'daki köşkünden musikinin yükseldiği, Kuşdili Tiyatrosu'nda tuluat gecelerinin seyir edildiği, Kalamış'ta mehtaba karşı bir tatlı huzur bulunduğu, Kadıköylülerin atlı arabalarla yolculuk ettiği bir zamanların Kadıköy'ü...

1914 doğumlu Kadıköy beyefendisi Adnan Giz'in hatırat kitabından bu seçmeler... Tarihçi- yazar Giz'in belge niteliğindeki Bir Zamanlar Kadıköy adlı eseri, tıpkı adında vaat ettiği gibi bir zamanların Kadıköyü'ne davet ediyor okurunu. Bu kitap aslında oldukça eski, 1988. yılına tarihleniyor. Ancak yakın zamanda (2022 senesinde) yeniden basıldı. İBB Yayınları, bu albüm-kitabı,Fahri Aral'ın editörlüğünde özel bir baskıyla günümüze uyarladı. 344 sayfalık kitabın redaksiyonunu Serpil Kurtay yaptı, kapak tasarımında da Geray Gençer'in imzası bulunuyor.

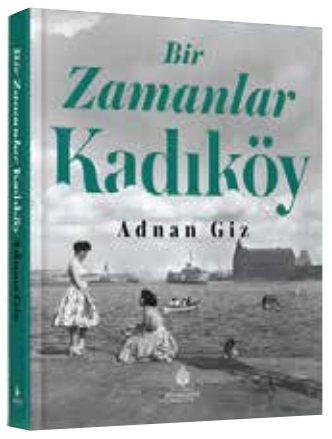

Bir Zamanlar Kadıköy, İstanbul'un en eski, en kozmopolit ilçelerinden olan Kadıköy'ün 1930'lu, 40'lı, 50'li, 60'lı ve 70'li yılların Kadıköy'ünden pek çok bilgiyi içerisinde barındırıyor. İstanbulluları unutulmaya yüz tutmuş yakın geçmişiyle tanıştıran eser coğrafyası, sanatı, sanatçısı, sporcuları, okulları, gazetesi ve daha birçok hikâyesiyle, Kadıköy'ü bütünüyle ele alıyor. Çeşitli arşivlerden derlenmiş fotoğraflarla bezeli olan kitapta, ilçenin tarihî ve kültürel zenginliği ön plana çıkıyor."Güzel Kadıköy" başlığı ile giriş yapılan kitapta, Kadıköy'ün okulları, çayırları, eczaneleri, vapurları gibi mekânsal değerler üzerinde durulurken; "Kadıköy'ün İnsanları" başlığı altında ise Ahmet Haşim'den Yahya Kemal'e, Nâzım Hikmet'ten Salih Zeki'ye kadar ünlü edebiyatçıların ilçede geçen hikâyelerine tanık olunuyor.

"İYİ BİR KADIKÖYLÜ"

Kitap için kaleme aldığı sunuş yazısına "Kitabın yazarı Adnan Giz Beyefendi çok iyi bir Kadıköylü." diye başlayan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, "Yıllar evvel yazdığı Bir Zamanlar Kadıköy gelecek kuşaklara önemli izler taşıyor. Özellikle 1930'lu, 40'lı, 50'li, 60'lı ve 70'li yılların Kadıköy'ünden pek çok bilgiyi aktarmış. Kendisini saygı ve rahmetle anıyorum. İlginçtir, hayata veda ettiği 1989 yılı bizim ailece gelip Üsküdar Bağlarbaşı'na yerleştiğimiz yıl. Kısa bir süre sonra da Göztepe'ye taşındık. Hem üniversitede okuduğum hem de iş hayatımın yoğunlaşmaya başladığı yıllardı. Bir yandan Göztepe'de inşaat işleri yapan babama yardım ederken diğer yandan da her sabah daha güneş doğmadan yola koyulur Avcılar'a, İstanbul Üniversitesi'ne giderdim. O sebeple Kadıköy ve civarını ancak hafta sonları kendime fırsat yaratarak gezmeye, tanımaya çalışırdım... "diyor. İmamoğlu, "Kitap, eski ve yeni Kadıköylüleri ve tabii ki tüm İstanbulluları belki de unutulmaya yüz tutmuş yakın geçmişiyle tanıştırıyor. Kadıköy bir kültür kenti. Eskiden de öyle idi şimdi de. O kadar çok ismin yetiştiği ve barındığı Kadıköy, sanat ve sanatçısıyla her zaman dikkat çekmiştir. Kitapta tam da bu konunun çok güzel yansımaları mevcut." ifadelerini kullanıyor.

KADIKÖY'DE DOĞDU, KADIKÖY'DE ÖLDÜ

1914 Kadıköy doğumlu olan Adanan Giz, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nden 1950'de mezun oldu. Tarihe olan merakı küçük yaşlarda başladı. İlk yazısını 1930'lu yıllarda Sedat Simavi'nin Yedigün dergisinde yayımladı. Bunu pek çok mecmua ve gazetede yayımlanan makale ve tarihsel romanlar izledi. Araştırmalarını "Osmanlı Hanedanının Kadın Üyeleri" ve "Belgelerle Sanayi Tarihi" üzerinde yoğunlaştırdı. Ömür Satan Hüsam Çelebi, Küçük Esma Sultan, Sokullu Ne Yapmalıydı? ve Babanın Gorilleri adlı tiyatro eserleri Devlet ve Şehir Tiyatroları'nda sergilendi. Tarihsel makalelerine Hayat Tarih mecmuası ve Yıllarboyu Tarih dergisinde devam etti. Tarih ve Toplum dergisinin yanı sıra tarihle ilgili ansiklopedilere çeşitli madde ve çerçeve yazılar yazdı. Ömrünün son yıllarını, pek severek yazdığı ve Midhat Sertoğlu merhumun "...bir daha yazılamaz eser..." diye tanımladığı Bir Zamanlar Kadıköy adlı anı kitabına ayırdı. Adnan Giz, 13 Haziran 1989'da çok sevdiği Kadıköy'de hayata veda etti.

KADIKÖY'ÜN GÜZELLİKLERİ

Adnan Giz'in "Kadıköy'ün güzellikleri" temalı yazısından bazı bölümler:

- Kadıköy güzeldi. Cenâb–ı Hak, İstanbul'un bu bölgesine her yerde bir araya gelmemiş şu güzellik ve zenginlikleri vermişti: Deniz: Marmara. Koy: Haydarpaşa, Kalamış, Fenerbahçe. Yarımada: Fenerbahçe. Burun: Moda. Dere: Kurbağalıdere. Tepe: Küçükçamlıca. Çayır: Haydarpaşa, Paşaçayırı, Kuşdili Çayırı, Moda Çayırı, Uzunçayır. İçme suyu: Kayışdağı, Küçükçamlıca. Böylece, Kadıköy'de tabiat güzelliklerinin birer minyatür örneği yaratılmış oluyordu.
- Yalnız atlı arabaların çalıştığı bu küçük şehirde yaşamanın yararları az değildi. Bugün şehirleri zehirleyen gazlar, motor sesleri, otobüs kuyrukları, benzin fiyatlarının sık sık artışı ve buna benzer dertler yoktu. Kadıköy'ün çeşitli yerlerinde atlı araba durakları bulunurdu. İskelede hal binasının önünde, bizim semtimizde, Mısırlıoğlu'nda Kayışdağı Çeşmesi'nin köşesinde dururlardı. Araba ücretleri geçmiş zamanın şartlarına göre yüksekti. Ancak Fenerbahçe, Göztepe gibi nisbeten uzak yerler için arabaya binilirdi. Cumhuriyet'ten sonra Kadıköy'de taksiler işlemeye başlayınca, eski insanlar bunu yadırgamışlardı.
- Kadıköy iskele ile başlayıp bittiğine göre Kadıköylülerin hayatında Marmara'nın, lodosun, vapurların ve kaptanların unutulmaz bir yeri vardı. Her gün İstanbul'a geçmek zorunda olanlar lodosa alışmışlardı. Bu alışkanlığı Kadıköy vapurlarının usta ve tecrübeli kaptanları sağlamıştı. Usta kaptan lodosta iskeleden kalkınca birkaç dalga yedikten sonra Ahırkapı Feneri'ni tutturur, su üstünde kaydırmaca giderek karşıdaki evleri teker teker seçebilecek kadar o kıyıya yaklaşır ve ne çok güçlü dalgayı atlattıktan sonra burnuna selametle limana çevirirdi. Bakardınız ancak Selimiye hizasına gelmişsiniz ama böylece en tehlikeli bölgeyi atlatmış olurdunuz. Sonradan böyle hünerleri önem vermeyen, verse de beceremeyen acemi kaptanlar devreye girdi. Bugün ardı ardına yapılmış dalgakıranlar, Kadıköy'ün lodos sorununu acı tatlı anıları ile aldı götürdü.
- Eski bir efsanede, Kadıköy "Körlerin Şehri" diye anılır. Güya İstanbul'dan önce Kadıköy'de şehir kuranlara, İstanbul yakasının güzelliğini görmedikleri için "körler" denilmiştir. Günümüzün Kadıköy'ü, şehirciliğe ve estetiğe sırtını çevirerek bu çirkin taş yığınlarının yapılmasına izin veren körlerle, çıkardan başka bir şey düşünmeyen açıkgözlerin kurbanı olmuştur.
- Ve Eski Kadıköylüler... Kadıköy, bir Robenson adası değildi. Bir ada düşü nün ki tabiatın bütün güzellikleri onda olsun, ama insandan yoksun! Namık Kemal, "Vatan sevgisi, vatandaş sevgisidir" der. Kadıköy'ün denizi, havası, suyu gibi insanı da güzel, aydın ve olgundu. Peki, ne oldu bu eski Kadıköylüler diyeceksiniz! Yukarıda sözünü ettiğim o usta kaptanlar yok mu, bu olgun ve duygulu insanları bir fırtınalı denizde gemilerine alıp götürdüler. Bize bir hatırlama zevki kaldı. İşte bu kitap, o hatırlayışın ürünüdür.

Küçük rehberler İstanbul'u keşfediyor

İBB tarafından hayata geçirilen "Küçük Rehberler İstanbul'u Keşfediyor" projesiyle çocuklar şehrin tadını çıkartıyor. 7–14 yaş arasındaki tüm çocukların ücretsiz katılım sağlayabildiği geziye kayıtlar İstanbul Senin uygulaması üzerinden yapılıyor

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), çocuklara özel bir program hazırladı. İstanbul'un simge mekânları arasında bulunan Panorama 1453, Miniatürk ve Dijital Deneyim Müzesine düzenlenen geziler ile çocukların İstanbul'un tarihini deneyimleyerek keşfetmeleri amaçlanıyor. Rehberler eşliğinde gerçekleşen gezilerde, çocuklar merak ettikleri tüm soruları sorabiliyor, İstanbul'un tarihi ile ilgili ayrıntılı bilgiler alabiliyor. 7-14 yaş arasındaki çocukların bir ebeveyni ile birlikte katılabildiği gezilere katılım ücretsiz. İstanbul'un her iki yakasından belirlenen güzergâhlardan çocuklara servis desteği sağlanıyor. Gezi bitiminde çocuklar alındıkları güzergâhlara bırakılıyor. Küçük Rehberler turları, çarşamba ve cuma günleri olmak üzere yılsonuna kadar devam edecek. Kayıtlar her pazartesi "İstanbul Senin" uygulamasının ana sayfasında bulunan "Çocuk Etkinlikleri" bölümünden yapılıyor.

GazeteKadıköy
Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylüler adına
Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı
Mesut KÖSEDAĞI

Yayın Kurulu
Erhan DEMİRTAŞ, Gökçe UYGUN, Leyla ALP

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Gürbüz ENGİN

Sayfa Tasarımı
Rıza BÜLBÜL, Sinem HAMARAT

Haber Merkezi
Gökçe UYGUN, Erhan DEMİRTAŞ, Seyhan KALKAN VAYİÇ

Reklam Servisi
Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: 0 (216) 345 82 02

Adres: Hasanpaşa Mahallesi Sarayardı Caddesi Khalkedon İş Merkezi No: 98 Kadıköy
Tel: 0 (216) 348 70 60
İlan/Reklam: 0 (216) 345 82 02

www.gazetekadikoy.com.tr
www.instagram.com/gazetekadikoy
www.facebook.com/gazetekadikoy
www.twitter.com/gazetekadikoy
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu (0532) 727 0107

Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No:11 A/21 Yenibosna / İSTANBUL Tel: 0 (212) 454 30 00

Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

Hiçbir şey erken ölüm kadar rahatsız etmiyor

Bazen gecenin bir vakti, ruhum sıkkın olduğunda ve uykuyla sonu gelmeyen bir kovalamaca oynadığımızda aklıma bir cümle gelir: "Hiçbir şey gece kadar rahatsız etmiyor." Havanın karanlığı içiminkine eşdeğerdir ve bir an önce sabah olsun da aydınlık gökyüzü içimi ferahlatsın diye beklerim. "Hiçbir şey gece kadar rahatsız etmiyor." Türk rock müzik sahnesinin en kendine has gruplarından Replikas'ın sözleridir bunlar. 2005 tarihinde yayınladıkları Avaz adlı albümlerinin açılış şarkısı Gece Kadar Rahatsız Etmiyor'un sözleri...

Bu sözlere ses veren Gökçe Akçelik, geçen hafta aramızdan ayrıldı. Replikas'ın kurucu üyesi, gitaristi ve vokaliydi. Henüz 47 yaşındaydı. 11 Ağustos sabahı şaşkınlık ve üzüntüyle okuduğum bu haber beni geçmişe götürdü. 19 yıl öncesine... Zaman hakikaten çok sinsi ilerleyen bir şey. Bir müddet sonra bugünden o andığınız güne doğru uzanırken, arada kalan rakamları topladığınızda nerelere vardığınıza inanamıyorsunuz. 19 yıl! İşte ben de inanamama tünellerinde kaybola kaybola 2005'e, grubun Avaz adlı albümlerini yayınlandıkları zamana döndüm. Radikal gazetesinde çalışıyordum ve röportaj yapmak üzere Replikas'la bir araya gelmiştik. Üyeleriyle yaşıttım, gazetede çalışırken bir yandan o zamanki grubum üçnoktabir'le Beyoğlu Mojo'da ve farklı şehirlerde sahne alıyordum. Kendi şarkılarımızı yazıyor ve bir albüm yayınlamaya çalışıyorduk. Onların ise yayınladıkları üçüncü albümleriydi Avaz ve durdukları yer sıradan bir rock grubunun durduğu yerle aynı değildi. Uzaktan bakıldığında hepimizin yaptığı müzik rock şemsiyesi altında toplanıyordu belki ama kesin olan bir şey varsa, Replikas'ın müziği pek çok gruba göre çok daha özgün, derinlikli ve kişilikliydi.

O zamanlar Nevizade'deki Peyote'ye gittiğimizde rastladığım müzisyenlerdi (bu noktada mekanın kurucusu Hakan Orman'ı da anmak isterim) ama sohbetimiz yok denecek kadar azdı. Röportajdan önce bu az tanışıklık ve akademik seviyede olduğuna inandığım müzik donanımları sebebiyle "Nasıl geçecek acaba?" tereddütüyle yanlarına gitmiştim. Gel gelelim konuşmaya başladığımızda sanki yıllardır çok iyi tanışıyormuşuz gibi bir sohbetin akıp gittiğini hatırlıyorum. Hatta konu dönüp dolaşıp ilk dinledikleri müziklere geldiğinde, Madonna ya da Michael Jackson üzerine konuşup çok

eğlendiğimizi, güldüğümüzü hatırlıyorum. Konuştuklarımızla ilgili daha net bilgi vermek hatta alıntı yapmak isterdim ama pek çok şeyin izlerinin hızla silindiği bir memlekette Radikal arşivi de kapatıldı, eski yazılara ulaşmak artık mümkün değil.

Replikas; 2000'ler boyunca müziği kendi bildiği ve istediği şekilde yorumlayan, bu topraklarda yeşeren sesleri Batı sound'uyla birleştiren, Sonic Youth'un prodüktörü Wharton Tiers ile çalışıp 2005'teki Sonic Youth İstanbul konserinde de öngrup olan, ödüllü film müzikleri yapan (Gökçe Akçelik ayrıca Takva filminin müzikleriyle 43. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde En İyi Film Müziği Ödülü'nü aldı) ve şimdi iyice görüyorum ki çok sadık ve özel bir dinleyici kitlesine ulaşan bir gruptu. Uzun yıllardır sahneye çıkmasalar ve yeni şarkılar yayınlamasalar da dinleyicilerinin onlardan hiç vazgeçmediğini son günlerde okuduğum tüm paylaşımlardan anlıyorum.

Gökçe Akçelik'in ardından grubun kurucularından Barkın Engin şöyle bir paylaşım yaptı: "Hayatın monoton döngüsü içinde bir gün birimizin bu veda satırlarını yazacağını elbette tahmin ediyorduk. Cem'i, Erdem'i ve daha nicelerini uğurlamış olsak da bizim vedamızın bu kadar erken olacağını hiç düşünmezdim. 19 Eylül 1988'de Cağaloğlu Anadolu'nun ilk gününde başlayan yolculuğumuz 36 yıl boyunca devam etti. Tüm bu zaman içinde bana dost, kardeş ve yoldaş oldun. Odalarımızda gitarlarımızla kurduğumuz hayaller bir aileye dönüştü. Senle tanışmasaydım kim olurdum bilmiyorum. Ayrılmadan evvel verdiğin mücadele ile de hepimizi sonsuza kadar değiştirdin. İnançsızlığın en kötü yanı görüşürüz diyememek sanırım. Yaşadığım müddetçe hatıranı yaşatacağım. Seni çok seviyorum." Bu duygu dolu vedayı okuduktan sonra Barkın'a ulaştım, yakın arkadaşının hatırasına dair şunları söyledi: "Gökçe ile ortaokul hazırlık sınıfının ilk gününde tanıştığımızda sadece The Beatles dinleyen ve piyano dersleri almış bir çocuktu. Ben ise biraz daha güncel popüler müzikleri seven, gerisinde verimsiz mandolin dersleri bırakmış biriydim. Tanışır tanışmaz arkadaş olmakla kalmadık, kısa bir süre sonra Bon Jovi'nin New Jersey albümü ile başlayan uzun bir müzik yolculuğuna da başladık. Önce iyi dinleyiciler olmayı öğrendik. Her hafta yeni albümler alır, dinler, birbirimize paslardık. Bu rutin yıllarca değişmedi. Şu an baktığımda 80'li yılların sonlarının dar şartlarında neredeyse akademik bir çaba ile müzik öğrendiğimizi anlıyorum. Bir süre sonra ikimizin içine de müzisyen olma arzusunun tohumları atıldı. O gitar çalmaya benden biraz daha erken başladı. Dolayısı ile aynı zamanda bana ilk gitar derslerimi veren kişi de Gökçe'dir. Hayatına baktığımızda genel olarak kalıpları sevmeyen, sanatsal anlamda ticari motivasyonlar ile asla hareket etmeyen, daima yeniyi arayan biriydi. Hatırası hep bizimle kalacak."

Hatırası tüm sevenleri tarafından yaşatılacak, buna eminim. Hani son zamanlarda ülkede akıl almaz, akıl bırakmayan, aklı/kalbi paramparça eden yüzlerce şey oluyor ve sıklıkla "İyilerle kötülerin savaşı artık bu!" cümlesi kuruluyor ya, ben iyi insanları –uzaktan ya da yakından– tanımış olma ayrıcalığına sahibim diye düşünüyorum. Sizin için yazdığım yazılarda da hep bunu amaçlıyorum sanırım; iyi olanların ya da olduğuna inandığım insanların hikâyelerini aktarmak... Bana göre –uzaktan da tanısam– Gökçe Akçelik böyle biriydi. İyilikle geldi, iyilikler ve güzellikler bırakarak gitti. Başta ailesi ve birlikte müzik yaptığı arkadaşları Barkın, Orçun, Selçuk, Burak ve Özer olmak üzere tüm sevenlerine baş sağlığı ve sabır diliyorum. Gökçe'nin sesi sonsuza kadar kulaklarımızda olacak.

KADIKÖY'ÜN ŞİZOFREN METAL GRUBU: ŞİZOFREN BAND

Kadıköy çıkışlı Şizofren Band grubu, yeni çalışmaları Kurmaca Resitali'ni 8 Ağustos'ta dinleyicilerle buluşturdu. Grubun kurucu üyesi Uğur Sezgün ile Şizofren Band grubu ve grubun müzik yolculuğu hakkında konuştuk

● **Simge KANSU**

Vokal ve gitarda Uğur Sezgün'ün, gitarda Erdi Yerebasmaz'ın bulunduğu Şizofren Band grubu, 2013 yılından beri metal müzik dalında çalışmalarını sürdürüyor. 9 Ağustos akşamı Kadıköy The Wall konserinde grubun bas gitaristi Ender Eken'in aralarından ayrıldığını ve veda konseri gerçekleştirdiklerini söyleyen grup, "Grup olarak hedefimiz her zaman daha fazla üretmek, her zaman sahnede olmak, daha fazla insana ulaşmak ve ülkemizde bizim gibi yerli beste gruplarının daha fazla değer görmesini sağlamak. Şu an bir yenilenme sürecine giriyoruz. Grubun kadrosunda yapacağımız yenileme ile tekrardan sahnelere döneceğiz" diyor.

Grubun kurucu üyesi Uğur Sezgün, "Şizofren'i 2013 senesinde kurdum. Uzun süre grubun tarzı, nasıl müzik üreteceği, kaç kişi olacağı gibi konuları tarttıktan sonra 1 Mayıs 2013'de Şizofren resmen kurulmuş oldu. Grubun bir kuruluş kadrosu yok, zamanla grup üyeleri geldiler. İlk dönemlerde oldukça fazla eleman değişimi ve denemesi yaptığımızı hatırlıyorum. 2014 yılında önce Erdi aramıza katıldı gitarda, 2015'de Ender, 2016'da da Alperen katıldı. Tabii bu kadro 2016-2023 arasında aktif çalıştığı için orijinal kadro gibi dursa da öncesinde de gruba çok değerli katkılar sağlayan, hatta konserlerde beraber çaldığımız müzisyenler de olmuştu" dedi.

"TARZIMIZ ŞİZOFREN METAL"

Mevcut müzik tarzlarını 'Şizofren Metal' olarak tanımlayan Sezgün, "Kuruluşunda Türkçe sözlü metal müzik üreten, Thrash-Heavy metal arasında bir tat tutturmak isteyen, bunu yaparken teknik standartların yüksek olduğu, güçlü, agresif ve muhalif bir tutumla müzik yapmak istediğimizi söyleyebilirim. Ancak yıllar içinde albüm süreçleri ve beste yazımlarında tecrübe kazandıkça müzikal tutum ve tarzımızın biraz daha kendimize has bir hal aldığını düşünüyoruz. 2024 yılında tarzımıza 'Şizofren Metal' demeyi tercih ediyoruz. Yapısal olarak da yaptığımız müziği; bir teatrallik içinde anlatan, sözleri ve kurguyu bunun üstüne kuran, metal müziğin farklı alt türlerinin harmanı bir müzikaliteye sahip olan bir tarz olarak tanımlayabiliriz sanırım" ifadelerini kullandı.

Grubun bugüne kadarki müzik çalışmalarına değinen Sezgün, "Grubumuzun kurulduğu sene internet üzerinden yayınlanan bir karma albümde ilk teklimiz 'Çanlar Kimin İçin Çalıyor' yayınlanmıştı. Bu aynı zamanda Şizofren ismiyle stüdyo kaydına girdiğimiz ilk parçaydı. Daha sonra yeni parçaların yazım süreçleriyle beraber 2015 senesinde iki parçamızı demo olarak YouTube'da yayınladık. Başlangıçta albüm yapmak bize korkutucu geldiği için ve bunu sunacak, kaydedecek bütçemiz de olmadığı için bu şekilde tekliler halinde üretim yaptık. Bu süreç 2016 yılıyla beraber on şarkılık bir albüm yapmaya dönüştü. Tabii bu süreçte albüm yapabilecek desteği aldığımız çok değerli insanlar oldu. Başta Hidayet Can Özcan ve Tunç Korap'ın destekleri olmak üzere çevremizde bunun için bize sunulan imkanlardan sonra biz de albüm süreçlerine başladık ve ilk stüdyo albümümüz 'Sistem Hatası'nı 2017 yılında tüm dijital platformlarda yayınladık. Aynı zamanda fiziksel olarak da çıkış yaptı o albüm. Hemen devamında albümden 'Son Şeytan' isimli parçaya da bir video klip çektik. Sistem Hatası albümünden sonra Ağustos 2018'de dört parçadan oluşan ve 'Seri Katil' temasını anlattığımız konsept albümümüz XYY piyasaya çıktı" şeklinde konuştu.

GRUBUN YENİ ÇALIŞMASI: KURMACA RESİTALİ

Covid-19 salgınıyla birlikte müzik çalışmalarında değişiklikler olduğunu belirten Sezgün, "Ciddi anlamda yoğun konser verdiğimiz ve beste üretiminde durmadığımız dönemlerden sonra yeni albüm ve tekliler için çalışmalara başladık. Ancak kayıtların tam ortasında Covid-19 salgını çıkınca ne yazık ki tüm planlarımız değişmek zorunda kaldı. En başta albüm olarak planladığımız Kurmaca Resitali'ni dört şarkılık bir EP olarak sunmaya karar verdik. Albümden ilk teklimiz 'Giyotin' Haziran 2022'de klibiyle beraber çıkış yaptı. Aynı senenin sonunda ikinci tekli 'Ahmak Harikalar Diyarında'yı yayımladık. 2024 senesinin ilk günü albümün üçüncü teklisi 'D' yayımlandı ve hemen ardından D için guitar playthrough klibini de yayımlama şansımız oldu. Bu parçaların hepsinin birleştiği 'Kurmaca Resitali' albümümüz de 8 Ağustos 2024'de tüm dijital platformlardan çıkış yaptı" dedi ve şöyle devam etti: "Son çalışmamızı Şizofren'in son dönem teatral müziğini ve olgunlaşmış soundunu en iyi yansıtan parçalar olduğunu düşünüyoruz. Albümün dört parçası da kendi içinde farklı eleştirel ve mesajlar barındırıyor. Ve gün sonunda ne kadar kurmaca bir düzende olduğumuzu da hatırlatıyor."

EN ÇOK ÇALDIĞIMIZ LOKASYON KADIKÖY

Kadıköy çıkışlı bir grup olduklarını belirten Sezgün, "Şizofren, kurulduğu günden bu yana İstanbul'da hemen hemen her mekanda çalma fırsatı buldu. Küçük bar sahnelerinden büyük konser alanlarına ve festivallere kadar birçok yerde sahne aldık. Kadıköy çıkışlı bir grup olarak en çok çaldığımız lokasyon da Kadıköy tabii ki. Kadıköy bizce her zaman çalması çok güzel bir yer, ancak son dönemlerde mekanların azaldığını, insanların başta ekonomik sebeplerle canlı konserlere yeterince katılmadığını görüyoruz. Grup olarak hedefimiz her zaman daha fazla üretmek, her zaman sahnede olmak, daha fazla insana ulaşmak ve ülkemizde bizim gibi yerli beste gruplarının daha fazla değer görmesini sağlamak. Şu an bir yenilenme sürecine giriyoruz. Grubun kadrosunda yapacağımız yenileme ile tekrardan sahnelere döneceğiz. Sahnelerin dışında da şu an için elimizde taslak halinde epey bir beste mevcut" şeklinde konuştu.

Oda Müziği Festivali'nin biletleri satışa çıktı

İstanbul Uluslararası Oda Müziği Festivali, 31 Ağustos – 18 Eylül tarihleri arasında dördüncü kez gerçekleşecek

Yıllardır ya da daha önce hiç Türkiye'ye gelmemiş dünya yıldızlarını ülkemizdeki dinleyicilerle bir araya getirmek hayaliyle yola çıkan İstanbul Uluslararası Oda Müziği Festivali, bu yıl dördüncü yaşını kutluyor.

31 Ağustos – 18 Eylül 2024 tarihlerinde müzikseverleri ağırlamaya hazırlanan festivalin içeriği bu yıl farklı müzik türleriyle ve enstrümanlarla genişlerken daha da kapsayıcı bir program sunuyor. 31 Ağustos Cumartesi akşamı açılış konserinde efsanevi çellistler Jens Peter Maintz ve Wolfgang Emanuel Schmidt'ten oluşan Cello Duello'yu ilk kez Türkiye'de ağırlayacak olan festival aynı zamanda Villa Musica; Vincent Mussat, Joë Christophe ve Nil Kocamangil; Baltık Gitar Dörtlüsü; SONICO; Tambuco Percussion Ensemble ile Ludmil Angelov ve Anadolu Nefesli Beşlisi'nin konserlerine ev sahipliği yapacak. Festivalin kapanış konserini ise 18 Eylül Çarşamba akşamı günümüzün en ünlü yaylı dörtlülerinden biri olan efsanevi Quatuor Ebène verecek.

Dünyaca ünlü klasik müzik sanatçılarının sevdikleri müzikleri öğrenmek ve onlarla bu müzikler üzerine sohbet etmek amacıyla düzenlenen OFF-THE-RECORD söyleşilerinin bu yılki konukları Villa Musica; Joë Christophe ve Vincent Mussat; Tambuco Percussion Ensemble ile Anadolu Nefesli Beşlisi ve Ludmil Angelov.

ÇOCUKLAR İÇİN ATÖLYE

Çocukları da festivalin tadını çıkarmaya davet eden 4. İstanbul Uluslararası Oda Müziği Festivali kapsamında iki farklı atölye çalışması gerçekleşecek. Meksika'dan Gelen Ritim: Tambuco ile Çocuklar için Beden Perküsyonu Atölyesi'nde Meksika kökenli ve dört kez GRAMMY ödülüne aday gösterilen ünlü perküsyon grubu Tambuco Percussion Ensemble'ın üyeleri, 15 Eylül'de çocuklarla bir beden perküsyonu ve ritim çalışmaları gerçekleştirecek. Türkiye'nin en önemli oda müziği topluluklarından Anadolu Nefesli Beşlisi ise 16 Eylül'de Enstrümanları Tanıyalım - Tahta Nefesli Çalgılar başlıklı atölyede flüt, obua, klarnet, fagot ve kornonun büyülü ses dünyasını paylaşıp enstrümanların tarihi ve gelişimlerini kısa örnekler seslendirerek sunacak.

İBB Kültür'ün destekleriyle düzenlenen 4. İstanbul Uluslararası Oda Müziği Festivali'nin biletleri, Biletix'ten temin edilebilir. Festival kapsamındaki ücretsiz konser, söyleşi ve atölyelerin biletleri ise 28 Ağustos Çarşamba günü saat 11.00'den itibaren İstanbul Senin uygulaması üzerinden temin edilebilecek. Festival programının ayrıntılı bilgisine https://kultursanat.istanbul/ adresinden ulaşılabilir.

"OKULLAR TEDAVİNİN ÇOK ÖNEMLİ BİR PARÇASI"

DEHB'te çevresel risk faktörleri içerisinde beslenmenin olmadığı için tedavi kısmında da yer almadığını dile getiren Çocuk ve Ergen Psikiyatristi Uzman Dr. Timur Şefketoğlu, "Bazı DEHB'li kişiler belli yiyeceklerin diyetlerinden çıkarılmasından veya eklenmesinden yarar görebilir. Ama bu tüm DEHB'li bireylere genellenemez." diyor

● **Seyhan Kalkan Vayiç**

'Okulda çok hareketli. Yerinde hiç durmuyor. Çok konuşuyor, sırasını beklemiyor…'gibi cümleleri sık duymuş olabilirsiniz. Bu söylemler Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu'nun (DEHB) belirtileri arasında. Son zamanlarda beslenmenin DEHB riskinde çevresel faktörler arasında yer aldığı da söyleniyor. Kadıköy Belediyesi Çocuk Koruyucu Ruh Sağlığı Merkezi Çocuk ve Ergen Psikiyatristi Uzman Dr. Timur Şefketoğlu ile DEHB'i, nedenlerini ve beslenme ile arasındaki ilişkiyi konuştuk.

● DEHB nedir?

Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu geçmişi oldukça gerilere giden ve eskiden minimal beyin hasarı, minimal beyin işlev bozukluğu gibi farklı isimlerle de anılan, son olarak da günümüzdeki ismiyle bilinen ve yaygın görünen nörogelişimsel bir bozukluktur. Nörogelişimsel bozukluklar sinir sisteminin gelişimini etkileyen, beynin işlev göstermesinde bazı farklılıklara ve aksaklıklara yol açan bozukluklar. Bu grupta DEHB, motor bozukluklar, disleksi gibi öğrenme güçlükleri, iletişim bozuklukları, otizm spektrum bozuklukları gibi birçok farklı rahatsızlık yer alır. DEHB, dikkat süresi kısalığı veya dağınıklığı, kaotik hareketlilik ve fevrilikle giden, belirtileri sıklıkla hayat boyu süren bir durumdur.

● Belirtileri ve nedenleri neler?

DEHB'in başlıca iki belirti grubu vardır. Dikkat eksikliği ve hiperaktif dürtüsel davranışlar. Dikkat eksikliği okulda veya etkinliklerde dikkatini ayrıntılara veremeyen, sık dikkat hataları yapan, oyunları bile sürdürmekte zorlanan, ödev planlamada sıkıntı yaşayan, organize olamayan, düzensiz, sık eşya ve araç gereç kaybeden, unutkanlıkla giden bir durumdur. Dikkat eksikliğinin baskın olduğu tipler ağır, dalgın, rüya aleminde, içe dönük, karar vermede zorlanan, sık tekrar ihtiyacı duyan bireylerdir. Kız çocuklarında daha sık görülür, tanı sıklıkla gözden kaçabilir. Hiperaktif ve dürtüsel davranışlar kümesindeyse yerinde durmakta zorlanma, kıpır kıpır olma, sürekli hareket hali, uygunsuz yerlerde koşturma, çok konuşma, söz kesme, acelecilik, fevrilik, sırasını beklemede zorluk gibi durumlar gözlenir. Tüm bu belirtilerin başlangıç yaşı 12 öncesindedir. Yukarıda bahsedilen belirtilerin bir kısmı çoğu kişide bulunabilir ancak DEHB açısından önemli olan belirtilerin şiddeti, sürekliliği ve yaşamda bir yetersizliğe yol açmasıdır. Sadece dikkat eksikliği ile gidebileceği gibi sadece hareketlilikle seyreden tipler de olabilir fakat sıklıkla her iki durum beraber görülmektedir.

"GENETİK GEÇİŞLİ, ÇEVRESEL FAKTÖRLER DE ETKİLİ"

Erkeklerde daha sık görünen, çocuk ve ergenlerde yüzde 3-13 arasında bir sıklığı olan ve yetişkinlikte de devam edebilen DEHB, her türlü zeka düzeyi olan bireylerde görülebilir.

Nedenleri net olmamakla beraber yapılan çalışmalarda genetik geçişe dair kanıtlar yüksektir. Ayrıca hamilelikte geçirilen enfeksiyonlar, sigara ve alkol kullanımı, doğumdaki komplikasyonlar, düşük doğum tartısı, ihmal ve erken duygusal yoksunluklar gibi çevresel risk faktörleri de bildirilmektedir. O yüzden nedeni yüzde yüz şudur denemiyor. Genetik ağırlıklı ama çevresel faktörlerle bir araya gelince şiddeti artabilir ya da daha erken yaşta ortaya çıkabilir. Destekleyici aile yapısı varsa belirtiler ileri yaşlarda hafif olarak da görülebilir.

● Tanıyı nasıl koyuyorsunuz?

Aileler kaygılı ve çoğunun kafası karışık. Hastanelerden bize çok aile geliyor. Sağlık sistemindeki birikme, yoğunluk nedenli çoğu zaman hastanelerde görece daha kısa sürelerde konulan DEHB teşhisleri ve tanısı aileleri endişelendirebiliyor. Sıklıkla ikinci bir fikir için bize de geliyorlar, ilaç kullanımı gerektiren bir durum için ek fikir almak istiyorlar. Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğunda kanda teşhis durumu söz konusu değil. Kanda şuna bakalım. Şu yükselmiş mi bu düşmüş mü ile tanı koyulmaz. En önemli yöntem klinik gözlemdir. Klinik gözlemde birçok kaynaktan bilgi alınması gerekiyor. Çocuk için aileden, okul öncesinden ve okuldan, öğretmeni ile rehberlik öğretmenden varsa gittiği kurstan tanı için bilgi almak gerekir. Spor hocasından gelen bilgilerle okulun verdiği bilgi ne kadar tutuyor. Aileden gelenler bir de sizin klinik gözleminiz önemli. Önce çocuğu görüyoruz, onla tanışıyoruz. Ailenin yanında çocuğu tekrar görüyoruz. Aileden hamilelikten bugüne kadar olan öyküyü alıyoruz. Tüm veriler topladıktan sonra değerlendirme yapıyoruz.

● Beslenmenin de DEHB riskinde artışa neden olduğu söyleniyor. Beslenme ile DEHB arasında nasıl bir ilişki var?

Her ne kadar bebeklik döneminde DEHB'li bireylerde uyku ve beslenme zorlukları sık bildirilse de henüz DEHB ve beslenme arasındaki bilimsel bağlantı net olarak ortaya konmadı. Çevresel risk faktörleri için de beslenme olmadığı için tedavi kısmında da yer almıyor. DEHB diyetleri bilimsel açıdan yeterince araştırılmamış, var olan veriler de farklı ve tutarsız sonuçlar bildiriyor. Yine de bazı DEHB'li kişiler belli yiyeceklerin diyetlerinden çıkarılması veya eklenmesinden yarar görebilir. Bu tüm DEHB'li bireylere genellenemez. O nedenle tıpta 'hastalık yoktur hasta vardır' sözü burada da geçerli olup bazı kişilerin belli diyet önerilerinden yararlanacağı düşünülebilir.

Sağlıklı beslenme tutumları herkes için olduğu kadar DEHB'de de önem arz ediyor. DEHB'li olsun veya olmasın çocukların sağlıklı beslenmesi öncelenmeli. Yumurta ve balık gibi sağlıklı protein kaynaklarına ulaşımı, çok sayıda işlenmemiş gıda tüketimi, bol miktarda sebze meyve tüketimi sağlanmalı, aşırı işlenmiş ve paketli gıdalardan uzak durulmalı, yapay renklendirilmiş ve şekerli gıda tüketiminden de kaçınılmalı. Kısıtlama kadar bazen diyete ek takviyeler de gerekli olabilir. Özellikle kişide eksikliği düşünülen, tespit edilenlerde demir ve çinko takviyeleri, D vitamini, magnezyum ve omega 3 yağ asitleri örnekleri verilebilir.

"SAĞLIKSIZ GIDA TÜKETİMİ RİSKİ VAR"

DEHB'li bireyler durumları gereği daha dürtüsel, aceleci olduklarından sağlıklı beslenme konusunda çok tutarlı olamayabilir. Zararlı gıda tüketimi konusunda kendilerini denetleme zorluğu yaşabilirler, hareketlilikleri için gerekli enerjiyi şekerli gıdalardan temin etmeye çalışabilirler. Bir de tabii bilgisayar ve teknoloji kullanımı da DEHB'li bireylerde daha sorunlu olduğundan masa başında sık ve sağlıksız gıda tüketimi riski de var. Bu da çocukları sağlıksız beslenmeye itebilir. Tedavi sürecinde de kullanılan bazı medikal tedaviler, ilaçlar iştahsızlık yan etkisi nedeniyle beslenme sürecini etkileyebilir. Bu durumlarda büyüme, gelişme ve kilo takibi yapılması önerilir.

● 'Bilgisayar ve teknoloji kullanımı da DEHB'li bireylerde daha sorunlu olduğundan masa başında sık ve sağlıksız gıda tüketimi riski var' diyorsunuz. Bu riski açıklayabilir misiniz?

Beyinin ödül alma sistemi oyun ile iç içe. Oyunlara göre tasarlanıyor. Hep ödül alma, mutlu olma ve keyif alma süreci var. Tasarımı da hep böyle. Bir başarı gösteriyorsunuz sonra yine bir ödül veriliyor. Örneğin kılıcınız büyüyor, pelerin alıyorsunuz. Hem bağımlılık yaratıyor hem de sürekli kısa ödüller. Beyni ödüllendiren sistem söz konusu oluyor. Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğunda dürtüsellikte hemen bir sonuca varma, plan program yapamama, bekleme ve erteleme kısmı yok. Dürtüsellik biraz acelecilik, anilik, sabırsızlık olarak anlaşılabilir. Hem sözel hem de davranış olarak. Davranışsal olarak bekleyememe durumu da büyük ihtimal oyunlara bağımlılık yaratan bir süreç. O yüzden teknolojik bağımlılığa daha yatkınlıklar. Sonuçta çocuklar orada bir an önce ödül bekliyor. Ödüllendirici bir sistem. Hep heyecan var.

● Tedavi süreci nasıl?

DEHB tedavisi doğrulanmış tanı sonrasında etkin bir şekilde yapılmalı. Kişinin bireysel özellikleri göz önünde bulundurularak çocuk psikiyatristi tarafından geciktirilmeden kişiye özel yürütülmeli. Yapılan çalışmalar ilaç tedavisinin halen en etkili yöntem olduğunu gösteriyor. Ancak vakaya göre tedavi seçenekleri de değişebiliyor. İlaç tedavisi, anne baba eğitimi, bireysel görüşme, aile terapisi, grup terapileri seçenekler arasında yer alıyor. Bazen bireysel eğitim ve etkili çalışma yöntemleri, bazen ilaç ve anne baba eğitimi, bazen de karma seçenekler işe yarar. DEHB etkin tedavisi bulunan, erken tanı ve tedavi ile yüz güldürücü sonuçlar alınabilen bir durumdur.

"İŞBİRLİĞİ ÖNEMLİ"

● Okulların açılmasına az bir süre kaldı? DEHB'li çocukların okul hayatı için önerileriniz nedir?

Okullar tedavinin bir parçası. Hakikaten çok önemli. Bu çocuklar okulda çok ciddi sorunlar yaşıyor. Dikkat konusundan gidersek ödevini yetiştirememe, tam yapamama. Okumayı biliyor ama kitap okumaktan sıkılıyor. Okul idaresi ile öğretmen işbirliği önemli. Hareketli bir çocuk için öğretmen ara ara minik teneffüsler vermeli ya da çocuğun biraz dolaşıp gelmesine izin vermeli. Dikkati çok dağınık bir çocuk pencere kenarından alınıp öğretmenin göz teması kurabileceği ön tarafta oturtulması gerekir. Okullarda sportif faaliyetler ile kültür ve sanat etkinlikleri ön planda tutulmalı. Çocuklar okulu sevmeli. Akademik kısım çocukları zorlayabilir. Okulların tespit görevi var. Bu çocukları erkenden tespit etmeli. Okulların ve toplumun yapabileceği çok şey var.

GÖZ NURUNU KORUMA VAKFI 40.yıl
1984'ten günümüze...
Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi

Katarakt Tedavisinde Akıllı Lens
Teknolojisi İle Kaliteli Görüş

- Katarakt
- Refraktif Cerrahi
- Kornea
- Retina
- Glokom
- Oküloplasti
- Şaşılık
- Çocuk Göz Sağlığı

İSTANBUL Bayrampaşa Göz Hastanesi (0212) 467 75 00
İSTANBUL Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi (0216) 417 20 21
BURSA Nilüfer Göz Merkezi (0224) 364 91 00

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler:
- 24 Saat Doktor Hizmeti
- 24 Saat Hemşire Hizmeti
- Fizik Tedavi Merkezi
- Diyaliz Hizmeti
- Laboratuvar Hizmeti
- Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti
- Konaklama Hizmeti
- Temizlik Hizmeti
- Yemekhane Hizmeti
- Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı
- Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler

Hizmet Grubu:
Alzheimer
Demans
Geriatri
Palyatif (Yatağa Bağımlı)
Parkinson
ALS
NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme
PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) Bakımı

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ
Altıntepe Mah. Galipbey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

Duplantis, Marchand, Dikeç vs... Geride kalan tortular üzerine...

UĞUR VARDAN

Armand Duplantis

Leon Marchand

Yusuf Dikeç

Evet, spor organizasyonların en güzeli, en şahanesi, en kapsayıcısı olanında, yani Olimpiyat Oyunları'nda bir perde daha kapandı. Paris'te 26 Temmuz'da başlayıp 11 Ağustos'ta sona eren etkinlikte sayısız zafer, sevinç, hüzün, hayal kırıklığı hafızalardaki ve tarihteki yerlerini aldı. Modern zamanlarda Fransız spor insanı Baron Pierre de Coubertin'in insanlık savaşla uğraşacağına kendini sportif arenalarda göstermeye, kanıtlamaya, rekabet ortaya koymaya çalışsın mantığıyla eski Yunan'dan devralarak inşa ettiği yapı, modern zamanlardaki önemini hâlâ koruyor ve bütün bir gezegen dört yılda bir belirlenen bir merkezde buluşan sporcuların gösterdiği maharetlere tanıklık ediyor. Bu yaz 100 yıl sonra yeniden Fransa'nın başkentinde düzenlenen Olimpiyat Oyunları bambaşka bir kimlik ve esinti sundu doğrusu. Organizasyonu düzenleyenler açılış töreninden itibaren bu son derece eski ve tarihi kenti bir tür açık hava spor tesisine dönüştürdü ve şehrin bütünüyle oyunlarla nefes alıp vermesini sağladı. Kentin tarihi dokusu ve mimari mirası içinde, önünde, yöresinde kurulan yapılarda düzenlenen yarışmalar, müsabakaların ambiyansını da farklı kıldı. Bütün bunlara tabii ki şehrin içinden geçen Seine nehrinin suları ve manzarası da eşlik etti.

Olimpiyat Oyunları sadece kazanmaya, madalya almaya endeksli bir faaliyet değildir. Organizasyon boyunca insanlığın her alanda ulaşabileceği dereceleri de ölçer, tartar, türümüzün sınırlarını daha net çizgilere kavuşturmanın heyecanını yaşarız. Bu açıdan özellikle atletlerin ve yüzücülerin dereceleri insan denen varlığın hız ve kapasitelerinin belirlenmesi açısından önemli veriler sunar...

Bir başka güzellik de katılımdır elbet. Koca gezegenin çok farklı köşelerinden gelmiş sporcular, tam bir şenlik ortamında bambaşka ülkelerin, bambaşka kültürlerin temsilcileriyle buluşur, alışverişe girer ve ortak değerler yaratır. Bu yanıyla da Olimpiyat Oyunları aslında De Coubertin'in en başta ortaya koyduğu hedeflere her defasında ulaşır, gerçekleştirir.

Bir de işin başarı boyutu var. Bunun yansımasını da 'Madalya tablosu' denen çizelgede buluruz. Bu yılki tabloda olduğu gibi çoğunlukla ekonomik düzeyi üstlerde gezinen ülkelerin sporculara altın, gümüş ve bronz dağılımında ilk sıraları alırlar, çünkü bu ülkeler mali zenginlikleriyle kendi sporcularına daha fazla eğitim, alet edevat ve tesis sunmak, onları daha iyi koşullarda yetiştirmek ve yarışlara hazırlamak 'lüksüne' sahiptirler. Bu yılki 'Madalya tablosu'nda uzun süre Çin aldığı altın madalyalarla üst sıradaydı amma velakin ABD Kadın Basketbol Takımı'nın son gün ev sahibi Fransa'yı zorlu bir maçın ardından yenmesiyle 'Altın madalya' sayıları eşitlendi (40). Ama gümüş ve bronz sayısı 44 ve 42 olan Amerika toplamda 126'yla, toplamda 91'e ulaşan Çin'i geride bırakarak zirvenin sahibi oldu... Bu tabloda en dikkat çeken yan sekiz altın, iki gümüş ve üç bronzla toplamda 13'e ulaşan ve sıralamada 13'üncülüğü elde eden Özbekistan'dı.

Gelelim bize: Türkiye organizasyonu üç gümüş ve beş bronz olmak üzere toplam sekiz madalyayla tamamladı ama altın alınamadığı için genel tablodaki yeri çok çok gerilerde kaldı ve 64'üncü sıraya oturdu. Bu sonuç ilk elde bizi elbette 'Başarısızlık' sözcüğüyle buluşturuyor. Paris'te 18 spor dalında 102 sporcuyla temsil edildik. Ama ondan öte yaklaşık 80-85 milyonluk bir ülkenin aldığı madalya toplamına bakar mısınız? Böylelikle Türkiye tam 40 yıl sonra ilk kez bir oyunları altın madalyasız kapamış oldu.

Öte yandan bardağın dolu tarafında da şöyle şeyler var; atıcılıkta ilk madalyamızı aldık, yüzmede 1500 m, serbestte bir sporcumuz (Kuzey Tunçelli) 'Olimpiyat beşincisi', atletizm erkekler sırıkla atlamada Ersu Şaşma da yine 'Olimpiyat beşincisi' oldu. Kadınlar yüksek atlamada ise Buse Savaşkan 'Olimpiyat 10'uncusu' unvanına ulaştı. Velhasıl altın alamadık ama daha önce tarihte boy göstermediğimiz kimi kategorilerde varlığımızı hissettirdik, yarıştık. Velhasıl bir yandan üzüldük, bir yandan da geleceğe dair umutlara sahip olduk.

Atletizmde Armand Duplantis'in 6.25'lik muhteşem atlayışı, yüzmede Léon Marchand'ın ışıltılı yükselişi, jimnastikte Simone Biles'ın dominasyonu, basketbolda ABD-Sırbistan yarı final maçının bıraktığı leziz tat, 'Filenin Şahaneleri'nin bu kez çeyrek finali geçip yarı finalde turnuvanın en iyisi olan İtalya engeline takılması ve Yusuf Dikeç'in ikonik pozu... Unutulmaz 16 günün ardından belki de en çok ön plana çıkan görüntüler ve tortular da bunlardı...

2028'de Los Angeles'ta buluşmak üzere diyelim...

Yelken festivali tüm hızıyla devam ediyor

J/70 sınıfı mücadelesi ile dolu dizgin başlayan 12. TAYK Slam-Eker Olympos Regatta Yelken Yarışları, 11 Ağustos Pazar günü yapılan Burgazada Deniz Kulübü Kupası ve IOM Sınıfı yarışları ile devam etti

Türkiye Açıkdeniz Yarış Spor Kulübü tarafından, Eker Süt Ürünleri ana sponsorluğunda ve profesyonel yelken giyim markası Slam'in desteğiyle düzenlenen 12. TAYK Slam-Eker Olympos Regatta Yelken Yarışları 9 Ağustos'ta başladı. J/70 sınıfı mücadelesi ile başlayan yelken yarışları, 11 Ağustos Pazar günü yapılan Burgazada Deniz Kulübü Kupası ve IOM Sınıfı yarışları ile devam etti. Caddebostan Adalar parkurunda yapılan yarışa yaklaşık 40 tekne katıldı. Moda Sahili'nde düzenlenen 1 metre IOM sınıfı uzaktan kumandalı yarışta, yaklaşık 15 IOM teknesi mücadele etti. Moda Sahili'nden başlayan yarışlarda, yelkenlerin mücadelesi izleyenlere muhteşem bir görsel şölen sundu. Yelken Yarışları, zengin bir programla 18 Ağustos'a kadar devam edecek. Moda sahilinden izlenebilecek olan yarışlar saat 12.00'de start alacak.

J/70 SINIFI OLDUKÇA POPÜLER

Yedi metre uzunluğunda bir tekne modeli olan J/70 sınıfının hem amatör hem de profesyonel yelkenciler arasında popülerliği artıyor. J/70 sınıfı yelkenli teknelerle gerçekleştirilen bir tür yelken yarışı formatı olan J/70 Match Race sınıfında, iki tekne karşı karşıya gelerek birbirleriyle doğrudan yarışıyor. J/70 Match Race yarışında, genellikle takımlar arasında taktiksel mücadele yaşanıyor. Bu tür yarışlarda rakip tekne üzerinde baskı kurmak, stratejik manevralar yapmak, rüzgâr ve akıntı koşullarını en iyi şekilde değerlendirmek gibi unsurlar ön plana çıkıyor. Belirli bir pistte veya rotada düzenlenen yarışlar, genellikle birkaç farklı turdan oluşuyor.

Bu tür etkinlikler, yelkencilik becerilerini geliştirmek ve rekabetçi bir ortamda tecrübe kazanmak için harika bir fırsat olarak görülüyor. Ayrıca J/70 sınıfı, kullanıcı dostu yapısı ve eğlenceli yarış formatı nedeniyle hem yeni başlayanlar hem de deneyimli yelkenciler için tercih edilen bir seçenek olarak yükselişini sürdürüyor.

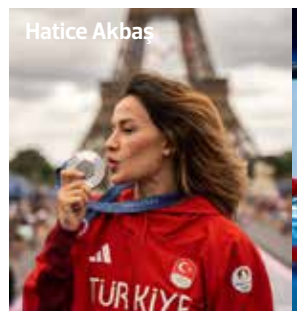
Hatice Akbaş

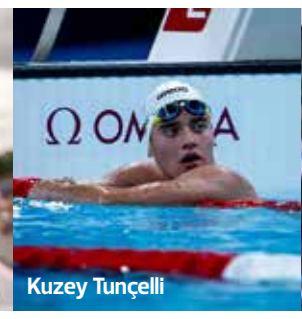
Kuzey Tunçelli

Ersu Şaşma

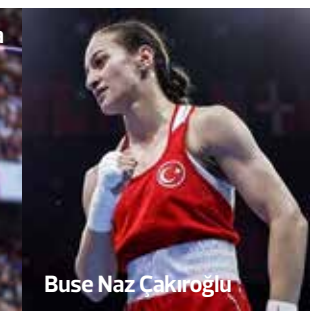
Buse Naz Çakıroğlu

KADIKÖY'ÜN OLİMPİYAT KARNESİ

Paris 2024 Olimpiyat Oyunları 11 Ağustos Pazar akşamı düzenlenen kapanış töreniyle sona erdi. Paris'te Türkiye'yi toplam 102 sporcu temsil etti. Bu sporculardan 27'si Fenerbahçe Spor Kulübü sporcusu oldu. Bu sayıyla birlikte Fenerbahçe olimpiyatlara en fazla sporcu gönderen kulüp oldu

26 Temmuz - 11 Ağustos tarihleri arasında düzenlenen Paris 2024 Yaz Olimpiyat Oyunları sona erdi. Paris'te hafızalara birçok ikonik ve duygusal an kazındı. Bu anların bizim için başrolünde elbette Türk sporcular vardı. Türkiye, olimpiyatı toplam 3 gümüş ve 5 bronz madalya olmak üzere 8 madalya ile tamamladı. Bu rakamla birlikte Türkiye 64. sırada yer aldı. Türkiye, 1984 yılından beri katıldığı her olimpiyatta en az bir altın madalya sahibi oldu. 40 yıl sonra ilk kez altın madalya alınamayan Paris'te Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi yoğun eleştirilere maruz kaldı ancak madalyaya bakılmaksızın bu olimpiyatlarda oldukça olumlu gelişmeler yaşandı. Bu gelişmelere şöyle bir göz atalım.

ERSU ŞAŞMA'NIN BEŞİNCİLİK ATLAYIŞI

Fenerbahçeli milli atlet Ersu Şaşma, sırıkla atlama finallerini beşinci sırada tamamladı. Final yarışmasına 11'inci sırada başlayan milli atlet, 12 sporcuyla madalya için mücadele etti. Şaşma, finalde 5.50 ve 5.70'lik yükseklikleri ilk haklarında rahat geçti. 5.90'lık derecesiyle Türkiye rekorunun sahibi Ersu Şaşma, 5.80'lik yüksekliği de ilk hakkında geçerek sıralamada avantaj sağladı. Çıta yüksekliği 5.85'e çıktı ve Ersu, bu yüksekliği de ilk hakkında geçti. İlk hakkında atlayamadığı 5.90'ı ise pas geçen Ersu Şaşma, 5.95'i iki hakkında da geçemeyerek organizasyonu 5'inci tamamladı. Katıldığı iki olimpiyatta da finalde yarışan Ersu 2028'de madalya için mücadele edeceğini söyledi. Türkiye'nin özellikle birkaç branşa hapsolmuş olimpiyat tarihinde bu beşincilik oldukça önemliydi.

KADIN BOKSUNDA 3 MADALYANIN 2'Sİ KADIKÖY'DEN

Tokyo 2020 Yaz Olimpiyat Oyunları'nda tarihimizde ilk kez boksta madalya sevinci yaşadık. Busenaz Sürmeneli'nin altın, Buse Naz Çakıroğlu'nun ise gümüş madalyası tarihimizde bir ilki de bizlere yaşattı. Aradan geçen 3 yılın ardından Paris'e toplam 8 boksörle gitme başarı gösterdik. Bu 8 boksörün 4'ü Fenerbahçe SK sporcularından oluştu. Milli boksörler; Buse Naz Çakıroğlu, Busenaz Sürmeneli, Hatice Akbaş, Samet Gümüş Paris'te madalya için kıyasıya mücadele etti. 2020 Tokyo'dan altın madalya ile dönen Busenaz Sürmeneli bu kez çeyrek finalde olimpiyatlara veda etti. Samet Gümüş ise son 16 turunda Kazak rakibi Saken Bibossinov'a 5-0 yenilerek, organizasyona erken veda etti. Hatice Akbaş ve Buse Naz Çakıroğlu ise olimpiyatları gümüş madalya ile tamamlayan isimler oldu.

YÜZMEDE İLK KEZ FİNALE KALDIK

Olimpiyat oyunları tarihinde yüzme branşında finale kalan ilk Türk sporcu olan Fenerbahçeli milli yüzücü 16 yaşındaki Kuzey Tunçelli, Paris La Defense Arena'da yapılan erkekler 1500 metre serbest stil elemelerinde yarıştı. Final yarışını 14.41'lik dereceyle tamamlayan genç milli yüzücü, olimpiyat oyunlarını 5. sırada bitirdi.Türkiye'nin olimpiyat kafilesindeki en genç sporcu olan Kuzey Tunçelli, kariyerinin en iyi derecesini de olimpiyatlarda elde etti.

Kübalı grekoromen güreşçi Mijain Lopez, 2008, 2012, 2016, 2020 ve 2024 Yaz Olimpiyatları'nda altın madalya kazandı. Lopez beş kez de Dünya Güreş Şampiyonu olarak ve ulaşılması oldukça güç bir başarıya imza attı. Lopez 2024 Yaz Olimpiyatlarında kazandığı altın madalyayla, olimpiyat tarihinde üst üste 5 altın madalya kazanan ilk güreşçi olarak tarihe geçti

Mijain Lopez, 20 Aralık 1982'de Havana, Küba'da doğdu. Çocukluk yaşlarında beyzbol oynamaya meraklıydı ancak daha sonra oldukça yapılı olması sebebiyle grekoromen stil güreşe yöneldi. Güreşe uygun olduğu çok kısa sürede antrenörler tarafından anlaşıldı. Okullar arası düzenlenen yarışmaların tamamında başarılı oldu. Gösterdiği gelişme ışığında büyüklerle beraber müsabakalara katılmaya başladı. 2002 yılında Moskova'da düzenlenen Gençler Dünya Şampiyonasında katıldı ve 120 kg kategorisinde 13. oldu. Bir yıl sonra büyükler kategorisinde Fransa'da düzenlenen Dünya Şampiyonasında beklentileri karşılayamadı ve ilk 16'ya kalamadı. 2003 Santo Domingo Panamerikan Oyunları'nda 120 kg kategorisinde ilk büyük Greko-Romen güreş şampiyonluğunu kazandı. Panamerikan Oyunlarında ilk uluslararası altın madalyası onun dünya sahnesinde tanınmasının ilk adımı oldu. 2003'teki bu şampiyonluğundan sonra 2007, 2011 ve 2015'te olmak üzere üç kez bu şampiyonluğu yineleyerek bu turnuvada adını tarihe yazdırdı.

Lopez, 22 yaşında ilk kez 2004 Yaz Olimpiyatlarına katıldı. Büyük umutlarla Atina'ya gelen Lopez, çeyrek finalde olimpiyat şampiyonu Rus Hasan Baroyev ile eşleşince beşinci oldu. Bu dönemden sonra katıldığı tüm tüm olimpiyatlarda altın aldı ve bu kategoriyi domine etti. 2004 Atina, 2008 Pekin, 2012 Londra ve 2016 Rio de Janeiro 2024 Paris Yaz Olimpiyat Oyunları'nda yarıştı ve her seferinde altın madalya kazanarak Olimpiyat tarihine adını yazdırdı. Lopez, özellikle 120 kilogram kategorisinde gösterdiği performansla, güreş dünyasında "efsane" olarak anılmaya başlandı. Beş kez olimpiyat şampiyonu olmak, onun spor tarihine geçen en büyük başarılarından biri. Daha önce bu unvanı üst üste dört kez kazanan Carl Lewis (atletizm/uzun atlama), Michael Phelps (yüzme/200m karışık), Katie Ledecky (yüzme/800m serbest), Al Oerter (atletizm/disk), Paul Elvstrom (yelken) ve Kaori Icho (güreş) ile birlikte paylaşmıştı ancak 2024 Paris'te bu efsane isimleri de geride bırakarak bir branşı bu kadar uzun süre domine eden tek isim olarak tarihe geçti. Lopez, olimpiyatlardaki 23 müsabakasından sadece birini, 2004 Atina Oyunları'nda çeyrek finalde kaybetti.

SADECE SPORCU DEĞİL BİR İLHAM KAYNAĞI

Kariyeri boyunca sayısız başarı kaydeden Lopez, Dünya Şampiyonası ve Pan Amerikan Oyunları gibi birçok uluslararası organizasyonda çeşitli madalyalar kazandı. Toplamda, sekiz dünya şampiyonluğu gibi dikkate değer bir başarıya sahip olan Lopez'in bu başarıları onu sadece bir sporcu değil, aynı zamanda güreşin en büyük simgelerinden biri haline getirdi. Lopez, sadece bir sporcu olarak ülkesine kazandırdığı madalyalarla değil, aynı zamanda topluma yaptığı katkılarla da biliniyor. Genç sporculara ilham kaynağı olmak ve güreşi teşvik etmek için çeşitli sosyal sorumluluk projelerinde yer alan Lopez, Küba'nın spor kültüründe önemli bir figür olarak yer alıyor. Lopez'in özellikle oldukça popüler olduğu 2010 yılından sonra bazı çevreler tarafından Küba'dan kaçacağı yönünde iddialar ortaya atılsa da kendisi tam tersine Küba Devrimi ve Fidel Castro lehinde açıklamalarda bulundu, bu açıklamalar dünya basınında büyük yer buldu.

20

Kadıköy'ü kelime kelime arşınlayacağız. Bu sözcükler yolculuğundaki rehberimiz ise usta bulmacacı, Kadıköylü merhum İlker Mumcuoğlu'nun Yitik Ülke Yayınları'ndan çıkan kitabı "Kadıköy Sözlüğü". İlçeye dair A'dan Z'ye bir sözlük olan bu eserden ve diğer kaynaklardan az bilinen bilgiler ışığında buyurun sözcüklerdeki Kadıköy seyahatine...

Hazırlayan: Gökçe UYGUN

H HARFİ (son)

Hikmet Feridun Es: 1909-1992 yılları arasında yaşayan, Kaybolan İstanbul'dan Hatıralar, Bugün Ne Diyorlar ki ve Gezi; Aşk Tamtamları adlı kitapları da olan, "Tam kadrosuyla Akşam gazetesine akademi gibi gazete derlerdi. Okuyucu gazetesiyle övünürdü ve Kadıköy vapuruna cebinde katlanmış bir Akşam'la girerken, işte münevver adam geçiyor, denirdi" diyen, savaş ve gezi muhabirliği yapan ünlü gazeteci.

Hikmet Temel Akarsu: Selimiye İlkokulu'nu, Haydarpaşa Lisesi'ni ve İTÜ Mimarlık Fakültesi'ni (1982) bitiren, bir süre mimarlık ve serbest ticaret yapan, 1994'te yazarlığa başlayan, Kadıköylü öykü, roman ve oyun yazarı.

Hilmi Hacaloğlu: 1972'de İstanbul'da doğan, Saint Joseph Fransız Lisesi'nden sonra Boğaziçi Üniversitesi Tarih bölümünü bitiren, NTV'de 13 yıl muhabirlik yapan, Kosova, Irak ve Gürcistan savaşlarını izleyen Kadıköylü gazeteci.

Hoca Tahsin Efendi: 1811'de Yanya'da doğan, modern astronominin tanınması için büyük emek sarfeden, 1870'te kurulan Darülfünun'un ilk rektörü olan, sarığını çıkartıp hasır bir şapka giydiği için Mösyö Tahsin/ Gavur Tahsin olarak tanınan, hiç evlenmeyip yalnız yaşayan, sağlığı bozulunca Münif Paşa'nın Erenköy'deki köşküne yerleşen, 3 Temmuz 1881'de hayatını kaybedip Erenköy Sahrayıcedit Mezarlığı'na defnedilen, Osmanlı bilim insanı.

Hood Base: Bahariye Caddesi, İleri Sokak No: 1'de bulunan, giriş katı sergi alanı olarak düzenlenen, alt kat atölyeler, buluşmalar, toplantılar, söyleşiler, podcast kayıtları, video, fotoğraf çekimleri ve kayıt için kullanılabilen, sergiler açılan, gösterimler yapılan, dinletiler sunulan alternatif sanat mekânı.

Hulki Aktunç: Kendine 'Kadıköy'oğlu' sanını yakıştıran, "Yirmi dilin konuşulduğu bir yerde büyüdüm ve dilin kendisi bana yaz ma isteği verdi "diyen, Bir Kadıköy'oğlu adlı kitabında yaşadığı Kadıköy'ü anlatan, 1949-2011 yılları arasında yaşayan yazar-şair.

Hulki Saner: 1921'de İstanbul'un Gedikpaşa semtinde doğan, ailesiyle Kadıköy'e taşınan, Haydarpaşa Lisesi'nde okurken Kadıköy Halkevi Caz Orkestrası'nı kurarak klarnet çalıp konserler veren, İstanbul Üniversitesi Kimya Bölümü'nden mezun olan, öğretmenlik ve müzisyenlik yapan, 1946 yılında metalurji lisansı yapmak için ABD'ye gidip orada ünlü cazcılarla çalışan, 1950 yılında Türkiye'ye dönüp askerliğini yaparken Şekip Ayhan Özışık, Yahya Benekay, Ümit Aksu ve Erdem Buri ile kurdukları orkestrada konserler veren, kimya mühendisliği tercümanlık yapan, 1958'de Saner Film Şirketi'ni kuran, 1964'ten itibaren Sadri Alışık'ın oynadığı Turist Ömer serisini çeken, 1969'da Coca Cola'nın reklam işlerini yapan, 'Hayatın gerçek tadı Coca Cola' sloganı kendisine ait olan, 2005'te hayatını kaybeden, Kadıköylü sinemacı, müzisyen, kimya mühendisi.

Hügnen'in Evi: Haydarpaşa Garı'nın ilk genel müdürü olan, Alman uyruklu Bay Hügnen'in, Bostancı'da deniz kıyısında yaptırdığı, bazen denizden yatıyla, bazen de trenle gidip istasyondan eve kadar faytonla gittiği görkemli köşkü.

Hüseyin Gezer: 1920'de doğan, 2013 yılında ölene kadar da Moda Şifa Sokak'ın çıkmaz sokaklarından birinde yaşayan, birçok anıt heykel yapan heykeltıraş.

Hüseyin Latif: 2005'ten beri Moda'da, Türkiye'nin tek Fransızca gazetesi olan Aujourd'hui la Turquie gazetesini çıkaran gazeteci-yazar.

Hüseyin Yüce: Fenerbahçe Behice Parkı'nda bulunan Anadolu adlı paslanmaz çelik heykeli, Sahrayıcedit Milli Hakimiyet Parkı'nda bulunan Oturan Kadın, Genç Çift, Gazete Okuyan Adam, Çellist, Düşünen Adam ve Bebekli Aile adlı heykelleri de yaratan, Kadıköylü heykeltıraş.

"Bu takım ayakta alkışlanmalı"

A Milli Voleybol takımının olimpiyat derecesini ve performansını eski milli voleybolcu Burcu Hakyemez ile konuştuk

● **Kübra TAŞKOPARAN**

2024 Paris Olimpiyatları'nda mücadele eden A Milli Kadın Voleybol Takımı, Brezilya karşısında bronz madalya mücadelesi verdi. Filenin Sultanları, Latin Amerika temsilcisine 3-1'lik skorla mağlup olarak olimpiyatı dördüncülükle tamamladı. Milliler, Paris'te Hollanda, Dominik ve İtalya'nın bulunduğu C Grubu'nu 2.bitirerek çeyrek finale yükselmişti. Çin'i mağlup etmeyi başaran Sultanlar, yarı finale yükselerek olimpiyatlarda bir ilke imza atıp yarı finale kadar yükseldi ancak turnuvayı madalyasız tamamladı. Olimpiyatlardaki voleybol performansımızı eski milli voleybolcu ve voleybol yorumcusu Burcu Hakyemez ile konuştuk.

• ***Hedef maçımız Brezilya idi, bu maç hakkında neler söylersiniz?***

Brezilya'nın olimpiyat tecrübesinin çok net öne çıktığı bir maç oldu. Brezilya bize göre daha sakin kalabildi daha az stres yaptı. Set sonlarını onlar bizden çok daha iyi oynadı. Bu da tecrübe sakinliklerinden dolayıydı. Buraları oynamaya alışkınlar. Özellikle hücumda istediğimiz performansı sergileyemedik. Bloklarda gayet iyiydik ki Brezilya yüksek bir takım, böyle bir takıma karşı 17 blok sayısı gayet iyiydi. İlk iki sette servis karşılamada sorun yaşadık. Servis karşılamalarda hata yaptıkça bu bizi manşet hatalarına sürükledi. Servis karşılama kızların oyundan düşmesinin en önemli sebebiydi.

• ***Melissa Vargas olimpiyatın en skorer oyuncusu oldu. Vargas'ın performansı hakkında neler söylersiniz?***

Biz Brezilya maçında Vargas'ın yanına sayı üretebilecek bir oyuncu koyamadık. Olimpiyat başladığından beri bütün rakipler Vargas'a nasıl blok yapılması gerektiğini çözdü. Bunlara karşın Vargas'ın yeteneği, rakip ne kadar iyi defans ve blok da yapsa da onu tam olarak durdurmaya yetmiyor. Fakat bu turnuvada Vargas'ın yaşadığı en büyük sıkıntı paslaların geldiği noktadaki istikrarsızlık oldu. Olimpiyatlarda hatta tüm yaz takımda gördüğümüz en büyük sorun pasörlerle smaçörlerin uyumsuzluğuydu. Vargas'ın dengesi atılan paslarla bozuldu. Bunu aslında biraz da biz yaptık diyebiliriz. Top Vargas'a doğru gelmediğinde gücünün tamamını kullanamıyor, bu da haliyle öldürücülüğünü azaltıyor.

"TAKIMI YIPRATMAYALIM"

• ***Takıma karşı büyük eleştiriler oldu, bizi başarıya o kadar alıştırdılar ki olimpiyatlarda ilk kez yarı final oynamamız bizlere başarısızlık gibi geliyor. Millilerin performansı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?***

Bizim ülkemizde insanlar biraz negatiften besleniyor. İtalya maçından sonra istediğim şey sahada mücadele görmekti. Kazanmanın ve kaybetmenin ötesinde o mücadeleyi görmek beni çok mutlu etti. 45 saniye süren ralli oldu, kızlar gerçekten sahada savaştı. Bu takım, kesinlikle ayakta alkışlanması gereken bir takım. Negatiflikle bu takımı daha fazla yıpratmayalım. Bu kızlar ellerinden geleni yaptılar. En önemli as oyuncuları sakat olmasına rağmen bu takım bronz madalya maçına çıktı, bir de bu açıdan bakalım. Takım eksik, takım sakatlarla dolu. Diğer takımların rahatlıkla ikili değişiklikler, smaçör değişiklikleri yapabilme durumları varken bizdeki sakatlıklar nedeniyle bunu yapamadık. Biz tek pasörle oynadık Brezilya maçını. Cansu Özbay tüm sporculuk kariyerini riske atarak oyuna girdi. Bu çok büyük fedakarlık.

• ***Teknik direktör Daniele Santarelli'nin performansını nasıl buldunuz?***

Geçen sene Santarelli ile bu kızlar inanılmaz başarılara imza attılar. O zaman bu kızlar ve teknik direktör en iyisiydi de şimdi en kötüsü nasıl oldu? Bir oyuncu bir sene çok iyi bir performans sergiler diğer sene aynısını sergileyemeyebilir. Bir antrenör de aynı performansı sürekli sergileyemeyebilir. Zaten sakatlıklar olmasaydı ve geçen seneki performansa sahip olsaydık kürsüde yer alırdık. Bu saatten sonra neler yapacağımıza odaklanmalıyız. Santarelli adına şunu söyleyebilirim; elinde sağlıklı kim kaldıysa, onlardan nasıl verim alınabilirse o rotasyonları denedi. Ben elinden gelen her şeyi yaptığını düşünüyorum. Elimizdeki kadroyla bronz madalya maçına çıkmamız bir başarıdır.

Biz bu milli takım sezonunu iyi geçirmedik. Geçen yılki performansımızdan oldukça uzağız. Geçen yıl başarılı geçirdiğimiz ve şampiyonluklar elde ettiğimiz gibi bir uyum yok takımın içerisinde. Bir sıkıntı var bu aşikar. Bu sıkıntının sebebi birlikte olamamak, sakatlıkların artması, dışardan gelen baskıların artması ve buna bağlı olarak da kızların bundan olumsuz etkilenmesi. Bu gibi sıkıntılara rağmen bu altını çizerek söylüyorum bu takım VNL'de çeyrek final oynadı, olimpiyatlarda bronz madalya maçına çıktı.

• ***Sizce olimpiyatta en büyük eksiğimiz neydi?***

Turnuvanın başından beri belki de eksiklerden ve performansların en üst düzeyde olmamasından dolayı sahanın içinde panik yaptık. Kendimize olan güveni tam anlamıyla sahaya yansıtamadık bu da bizim en büyük dezavantajımız oldu. Nasıl ki en büyük kozumuz birbirimizi tamamlamaksa panik, stres ve hata yaptıkça oyundan düşmek de en büyük dezavantajımız oldu. Bunlara ek olarak bizim takımımızın en büyük sıkıntısı servis karşılamada ortaya çıkıyor. Servis karşılamada aksadığımız zaman hücumda da aksamalarımız arttı.

Kendime İstanbul: Ödüllü Şef Ali Işık'ın Büyük Şehirdeki Lezzet Durağı

Ödüllü şef Ali Işık tarafından Bağdat Caddesi'nde açılan Kendime İstanbul, günlük taze ürünlerle hazırlanan kaliteli servis anlayışı ile dikkat çekiyor. Söğüt ve Taşlıca'dan özenle seçilen malzemeler, minimalist pişirme teknikleri ile lezzet şölenine dönüşüyor. "Kendime" ismi, evde kendine gösterdiği özeni misafirlerine de sunma felsefesinden geliyor. Şehir kaosu ve hızının içinde, büyük şehirde özlenen lezzetleri şık bir ortamda sunmayı amaçlayan restoran, hem mutfakta hem de serviste üst düzey bir deneyim vadediyor. Ahşap ağırlıklı dekorasyon, el yapımı bar taşları, bioklimatik pergole sistemi ve özel aydınlatma projesi gibi detaylarla mekan, lezzetin yanı sıra görsel bir şölen de sunuyor.

Ali Işık'ın bir diğer restoranı olan Manzara Söğüt, 2023 yılında deniz ürünleri restoranı kategorisinde Gault Millau ödülüne layık görüldü. Bu ödül, Manzara Söğüt'ün sektördeki yerini sağlamlaştırırken, Vedat Milor gibi önde gelen gastronomi yazarlarının övgüleri ile de taçlandırıldı. Kaliteli malzemeler ve minimalist pişirme teknikleri ile misafirlerine unutulmaz bir gastronomik deneyim sunan Kendime İstanbul, Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden ve yurtdışından tedarik edilen malzemelerle her bir ürünün doğal aromasını koruyacak şekilde özenle işleniyor.

Ali Işık

BU BİR İLANDIR.

BULMACA Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmececi@hotmail.com

KELİME AVI BULMACA

T	A	N	E	T	A	S	N	E	E	K	O
N	S	R	I	D	A	S	A	M	U	Ş	S
T	U	A	İ	L	K	İ	D	D	N	S	A
O	N	U	F	N	D	A	S	A	E	B	F
O	Ş	A	N	İ	S	D	I	A	S	T	İ
A	H	F	A	S	H	K	A	Ğ	F	K	R
A	N	A	K	G	A	A	İ	B	I	E	İ
K	I	N	A	D	L	I	K	D	U	Z	R
U	M	B	A	E	N	İ	A	M	K	E	K
L	İ	S	Ğ	İ	M	S	K	İ	D	A	S

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizesini oluşturacaktır.

SADAK SADME
SADET **SAFER**
SADIK SAFHA
SADIR **SAFİR**
SADİK SAFİHA

SUDOKU BULMACA

	8						4	
					2	1		
	2	7		4				
			6	5	1			
4		6						
						7	8	
			8				1	2
7		3						
			1		6			3

			9	7	8		2	
2	4							
	5						7	
		9	8		7			3
			3		1			9
5		3						2
7				3	6			
						6	5	
			1	9	2			

						2	3	5
1		9						
			4		6			
2		5		7				
						6	7	1
		4	9	1	3			
			2	5	1	4		
						7	6	9
	8							

						1	7	4
7		5		8				
			6	9				
6						5		1
4	8		5				2	
			1	6				
					4		3	9
2	3	7					4	
	6				8			

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir.
Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

KUM SAATİ

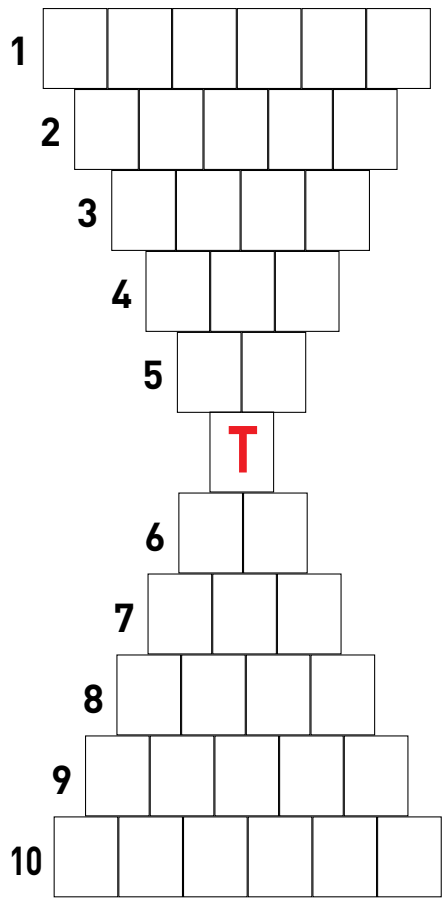

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. T harfini ipucu olarak veriyoruz. T'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

1. Olması veya yapılması istenen bir şeyin zihinde aldığı biçim.
2. Gözlem.
3. Kaygı.
4. Birinin buyruğu altında çalışan kimse.
5. Satrançta bir taş.
6. Yazıklar olsun anlamında bir ünlem.
7. Gizli yer, köşe bucak.
8. İnatçı.
9. Göçmen, iri bir kuş.
10. İnsanın yaradılış özelliği.

KAKURO BULMACA

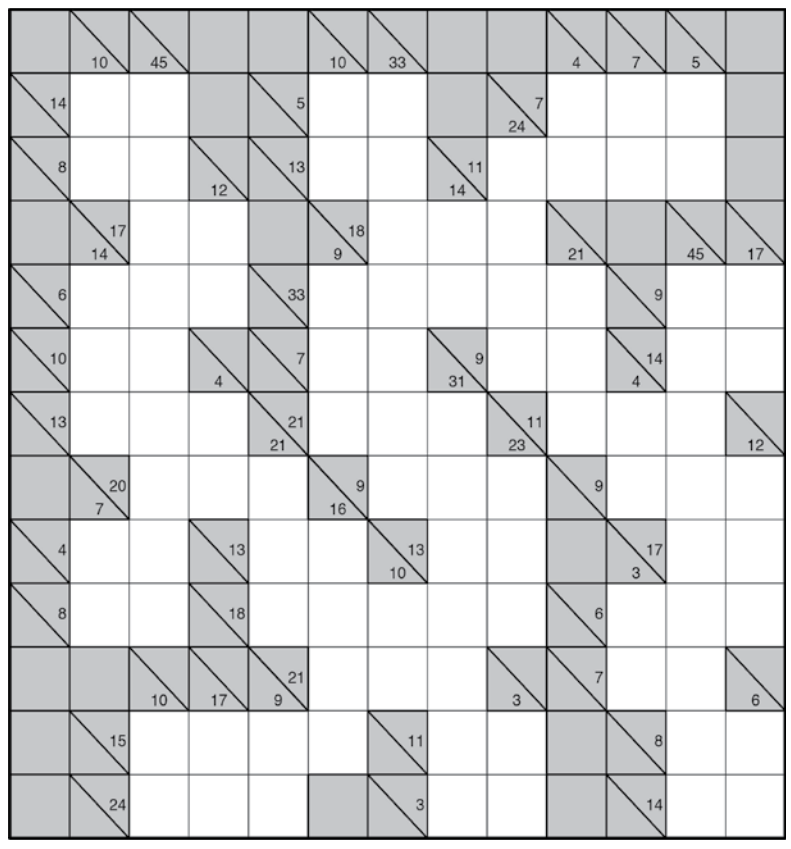

Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

ÇÖZÜMLER

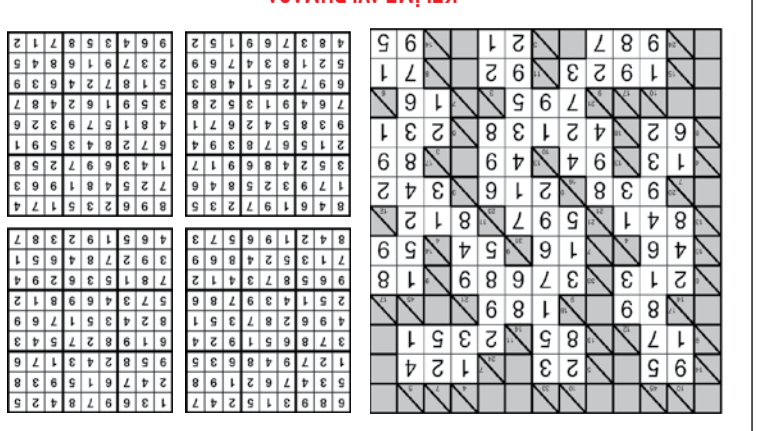

KELİME AVI BULMACA
Tane tane konuştu ilkin / Sonunda boşandı sağanak gibi / Kınalı kuzum benim, keklik'im

KUM SAATİ
1. Tasarı. 2. Rasat. 3. Tasa. 4. Ast. 5. At. 6. Tu. 7. Tun. 8. Anut. 9. Turna. 10. Natura.

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

1. Güzel sanat - Gıda ve Tarım Örgütü (kısa) - "..... Asıltürkmen" (fotoğraftaki aktris) - Mizaç - Eski Mısır tanrısı **2.** Bir çocuğu koruyan, işlerine bakan ve her türlü davranışından sorumlu kimse - "Woody ....." (aktör ve senarist) - Bir elektrik akımını alıp başka kuvvete çeviren cihaz - Zaman, çağ **3.** Terlemekten ya da sıcaktan vücutta oluşan kabarcıklar - Kur'an'da bir sure - Bir binanın yöre imar dairesinin öngördüğü azami yüksekliği **4.** Dumanın oluşturduğu is - Her çeşit mikroptan arınmış - Ray aralığı 60 cm olan küçük demir yolu **5.** Küçük bitki - Işık - Maiyet memuru, hizmetçi - Engel **6.** Kütahya'ya özgü yuvarlak gövdeli ince boyunlu sürahi - Lenf - Aşırı hareketli, enerjik, konuşkan, umursamaz, güçlü **7.** Muğla'nın bir ilçesi - Baba soyu - Yeni bir şey bulma, buluş - Eski Mısır'da evrensel güç **8.** Varlığının farkında olamayacak derecede kendini karşısında bulunduğu şeyin heybet ve cazibesine kaptırma - İnce, düzgün dokunmuş pamuklu kumaş **9.** Millet - Bir bağlaç - Tirsi balığı **10.** Hastalık, dert - Boyacılıkta, plastik madde, bazı ilâçların yapımında kullanılan, maden kömürü katranından çıkarılan benzinin oksijenli türevi **11.** Bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücü - Perhiz, diyet **12.** İlâve - Bir tür yaban mersini - Peçe **13.** Bulanık, net olmayan - Söz, laf - Zeybek - Gözleri görmeyen **14.** Kanatları geniş, tüyleri kara renkte bir tür kuş - Olumsuzluk anlatan ön ek - Casus **15.** Bir takımın gözde oyuncusu - Daha çok radyoda oynanmak için yazılmış kısa oyun - Güzel kokulu, uzunca kavun türü - Lityumun simgesi **16.** Osmanlı donanmasında tümgenerale eş bir aşama - Bir kimseden haksız ve sürekli çıkarlar sağlama - Çavuşkuşu, hüthüt **17.** Âşık Kerem'in ezgilerinde görülen yanık türkü dalı - Kurtuluş - Ağabey, büyük erkek kardeş **18.** Kuyruğun iskeleti - Ezgi, makam, nağme **19.** Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın bir şiiri - Telefon konuşmasına başlarken kullanılan bir seslenme sözü - Samuray kılıcı - Kaz Dağlarının mitolojik devirlerdeki adı **20.** Yasa - Bir nota - Kısa yazı - Ülkemizin plâka işareti - Türk müziğinde bir makam.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Haberleşmeye yarayan bir çeşit hızlı gemi - Kamuoyu - Tuzak **2.** Tek bir sanatçının tek bir müzik aleti ile verdiği konser - Bir nota - Sanatta kuralcı - Şart edatı **3.** Kemiğin içindeki yağlı madde - Lahor'da dokunan bir tür şal - Tümör - Toplam **4.** Açık yeşil renk - Mide özsuyu - Yumuşak deri **5.** Kurbağa yavrusu - Çift atlı kızak - Gemi barınağı **6.** Kraliyet meşe ağacı - Kanun, santur gibi sazların ortak adı - Slayt - Türk müziğinde bir usul **7.** Klasik Türk müziğinde bir birleşik makam - Yanındakilere göre daha içerde bulunan - Kır koşusu **8.** Araç - Eski dilde aslan **9.** İki sert cismi birbirine bağlamaya yarayan, iki ucu sivri ve kıvrık metal parça - Az yağlı, bazen şekerli ve yumurtalı, gevrekçe bir hamur işi **10.** "İhsan Oktay ....." (yazar) - Bulunulan yer **11.** Vizon - Bütün - Japonya'da kullanılan eski bir hacim ölçüsü **12.** Şaşma ünlemi - Erkek deve - Müstahkem mevki - Lezzet **13.** Su yosunu - Mısır mitolojisinde insan ruhu - Süpürge otu **14.** Metalik - Bağışlama - Mızrap - Askerler **15.** İletişim veya yayım organlarıyla verilen bilgi - Bakırın simgesi - Rütbesiz asker - Kur'an'da bir sure **16.** Tayyare - Fas'ın plâka işareti - Gemilerde türlü işlerde kullanılan demir halka - Sarımtırak dallı nakışlarla işlenmiş, bir tür beyaz ipek kumaş **17.** Kemik, eklem hastalıklarını inceleyen bilim dalı - Kars yakınlarındaki ören yeri - Ağabey (yöresel) **18.** Yüksek düzeydeki devlet adamlarının kurduğu büyük meclis - Metal parçaların dış yüzeyine parlaklık verme, parlaklık verme işlemi - Baryumun simgesi - Tuzağa düşürülen şey **19.** Bir nota - Piyasada etki veya tepki - Kaynar suda haşlanıp üzerine kızdırılmış yağ gezdirilen mısır unu yemeği **20.** Tarihte gariplikleri ile tanınmış bir kavim - Gemilerde ambarlara ve makine dairesine hava vermek için güverteye açılmış bacalara verilen ad - Oyuk şeylerin boşluğu.

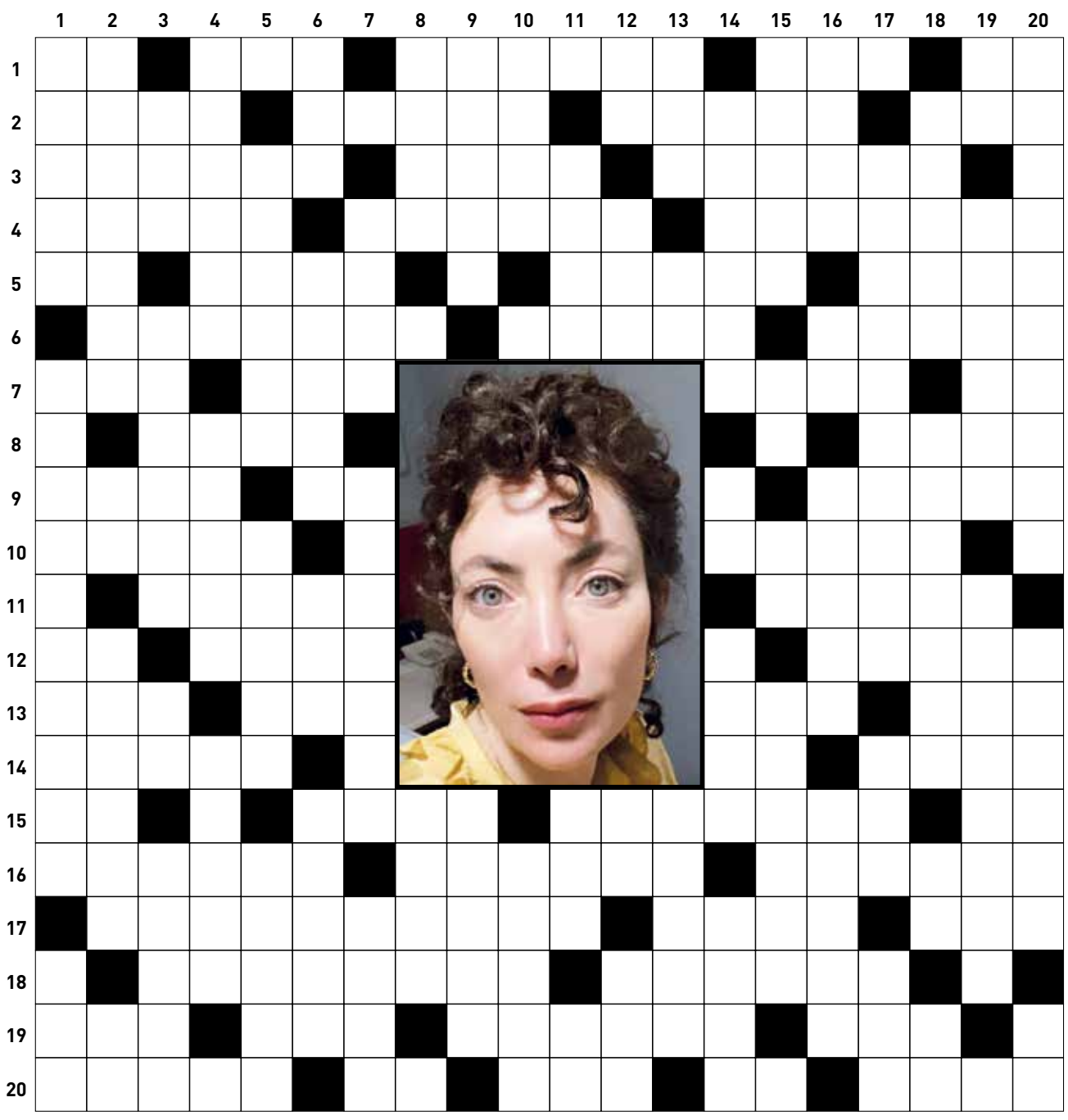

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

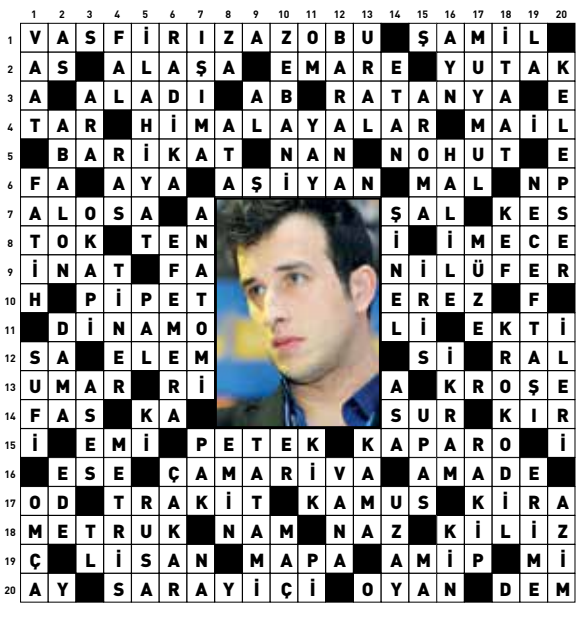

Adres: Hasanpaşa Mahallesi
Sarayardı Caddesi
Khalkedon İş Merkezi No: 98
Kadıköy / İSTANBUL
Tel: (0216) 348 70 60
İlan/Reklam: (216) 345 82 02
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu
(0532) 727 01 07

www.gazetekadikoy.com.tr

GazeteKadıköy

Yıl: 25 / Sayı: 1253 HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE 16 – 22 AĞUSTOS 2024

GEÇMİŞİN DENEYİMLERİ:

PAYLAŞIMLI EV MODELİ

"Türk modern mimari örneklerinden Koşuyolu Mahallesi işçi evleri, paylaşımlı ev modeline nasıl dönüştürülebilir?" sorusundan yola çıkarak doktora tezini hazırlayan Burçin Fatma Tunç Ildır ile paylaşımlı ev modelinin tarihini, imkanlarını ve olası etkilerini konuştuk

● **Erhan DEMİRTAŞ**

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2023 yılı verilerine göre tek kişilik hane halkı sayısı son 10 yılda yüzde 77,2 artarak 5 milyon 192 bin 825'e ulaştı. İstanbul'da ve Kadıköy'de ortalama hanehalkı büyüklüğü de düşmeye devam ediyor. İstanbul'un 2014 yılında 3,51 olan hanehalkı ortalaması, son 9 yılda düzenli bir şekilde düşerek 2023 yılı itibariyle 3,15 seviyesine kadar geriledi. Hanehalkı alt yapısındaki değişime bakıldığında 2014 yılından günümüze tek kişilik ve tek ebeveynli hanelerin oranı artarken, geniş aileler ve çekirdek ailelerin oranı ise azaldı. İstanbul'un 39 ilçesinin ortalama hanehalkı büyüklükleri sıralamasında içerisinde Kadıköy 2,31 ile en küçük hanehalkı ortalamasına sahip. Özellikle İstanbul'da tek yaşayanların sayısı artarken, özellikle kira enflasyonun yükselmesi bekar ebeveyn, genç profesyonel, öğrenci gibi grupların ev kiralamak ya da sahip olmak konusunda zorlanmasına sebep oluyor.

Dünyada 1960'larda ortaya çıkan paylaşımlı ev modeli de ekonomik sebepler nedeniyle yeniden gündemde. Özellikle Japonya'daki paylaşımlı ev örneklerini inceleyen Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi doktora öğrencisi Burçin Fatma Tunç Ildır, "Türk modern mimari örneklerinden Koşuyolu Mahallesi işçi evleri, paylaşımlı ev modeline nasıl dönüştürülebilir?'' sorusundan yola çıkarak, konut sorunun çözümüne katkı sağlayacağını düşündüğü bir araştırma yaptı. Tez çalışmasını Prof. Dr. Damla Altuncu'nun danışmanlığında yürüten ve Kadıköy Akademi'yle çeşitli konularda işbirliği yapan Ildır ile çalışmasının çıkış noktasını ve detaylarını konuştuk.

● **Paylaşımlı ev nedir?**

Ortak yaşam biçimi olan paylaşımlı ev; bireylerin kendi özel yaşam alanlarına sahip oldukları ancak bazı ortak alanları ve hizmetleri paylaştıkları bir konut düzenlemesi olarak tanımlanabilir.

● **Paylaşımlı evin geçmişi nereye kadar uzanıyor?**

Ortak yaşam fikri tarihsel olarak insanlığın her döneminde var olsa da "modern'' anlamda bu fikrin, 1960'larda Danimarka'da ortaya çıktığını görüyoruz. Bu dönemde, modern yaşamın getirdiği bireyselliğe ve toplumda sosyal izolasyonu beslediğine dair endişeler artıyor. Bu endişelere yanıt olarak, topluluk odaklı bir yaşam tarzı arayışı başlıyor. Danimarka'da ilk ortak yaşam projelerinin, özellikle çocuklu ailelerin daha güçlü sosyal bağlar kurması ve çocukların güvenli bir ortamda büyümesi amacıyla tasarlandığını söyleyebiliriz. Danimarka'daki başarılı uygulamaların ardından, ortak yaşam konsepti hızla diğer Avrupa ülkelerine, Kuzey Amerika ve Asya'ya yayılıyor. 1990'larda modernleşme sürecinde olan ve beraberinde gelen sorunlarla başa çıkmaya çalışan Japon toplumu da çözüm yöntemi olarak paylaşımlı ev yaklaşımını sahipleniyor. Tez çalışmam kapsamında, Japonya'daki bu sahiplenme süreci sonunda ortaya çıkan paylaşımlı ev modellerini referans alarak Türkiye'de paylaşımlı ev konusuna projeksiyon tutuyoruz.

"JAPONYA İYİ BİR REFERANS"

● **Japonya'daki paylaşımlı ev modellerini referans aldığınızı söylediniz. Japonya'daki bu modellerin özellikleri nelerdir ve neden bu örnekleri seçtiniz?**

Japonya'daki ev modellerini incelemeden önce, paylaşımlı ev fikrinin dünya genelinde yeniden gündeme gelişine bakmak iyi olabilir. Aile demografisinde yıllar içinde yaşanan değişimin, şehirde yaşayan yalnız birey sayısını artırdığını söyleyebiliriz. Türkiye'de ve

dünyada yaşanan ekonomik kriz nedeniyle; bekar ebeveyn, iş hayatına yeni atılmış genç profesyonel, öğrenci gibi kullanıcılardan oluşan bu bireylerin ev kiralamak ya da sahip olmak konusunda zorlandığını görüyoruz. Yalnız yaşayan bireylerin barınma ihtiyacının karşılanmasındaki zorluklar, metrekarelerin azaltılmasını gündeme getiriyor. Yalnız yaşam, toplumdaki bireyleri sosyal olarak izole ederken metrekarelerin azaltılması da barınma konusunda sürdürülebilir çözüm imkanına zarar veriyor. Bu koşullarda iyi bir alternatif olarak gündeme gelen paylaşımlı ev modelinin geleneklerdeki izine, Türkiye ve Japonya'da rastlıyoruz. Geleneksel Türk ve Japon evi, ortak-özel kullanım alanları ve mekânın çok amaçlı kullanım biçimleri ile ön plana çıkıyor.

1990'lar ve sonrasında alternatif paylaşımlı ev modellerinin denendiği Japonya'nın, sürdürülebilir ve sosyal iç mekâna sahip paylaşımlı ev uygulamaları yaptığını söyleyebiliriz. Geleneksel Japon evinden öğrenilen, optimum boyut ve işlevlerdeki mekân kullanma bilgisinin etkisini güncel örneklerde gözlemliyoruz. Dolayısıyla Japonya'nın, paylaşımlı ev modelleri için iyi bir referans olduğunu düşünüyoruz.

● **Koşuyolu Mahallesi'ni çalışmanızda pilot bölge olarak seçmenizin özel bir nedeni var mı?**

1950'lerde sosyal konutlar olarak inşa edilen Koşuyolu Mahallesi evleri; İstanbul içinde nitelikli bir mahalle olma özelliği taşıyor. Zaman içinde imar yönetmeliğinde yapılan düzenlemeler, yüksek kiralar ve satış rantı nedeniyle evlerin kullanıcı profilinin değiştiğini, konutların yerini ticari nitelikte yapıların aldığını görüyoruz. Gözlemlenen bu değişim nedeniyle, önemli bir kültürel mimarlık mirası olan Koşuyolu Mahallesi'ni çalışmamız için pilot bölge olarak ele almaya karar verdik.

Paylaşımlı ev modelinin dünyadaki örneklerine baktığımızda, iki şekilde uygulandığını görüyoruz. İlk uygulama, yeni inşa edilen bir yapının paylaşımlı ev olarak tasarlanması ile gerçekleşiyor. İkinci yöntem ise nitelikli âtıl yapıların, iç mekanının yeniden kurgulanması ile tanımlanıyor. İç mekânın kurgulanması, özellikle Japonya'da incelediğimiz örneklerden tespit ettiğimiz kadarıyla, iki ana biçimde ele alınıyor. İlk yöntem iç mekânda küçük müdahalelerle paylaşımlı ev modelinin hazırlanmasından oluşuyor. İkinci yöntem ise yapı kabuğu ve taşıyıcı sisteminin korunarak iç mekânda köklü müdahalelerde bulunulması ile gerçekleşiyor.

KOŞUYOLU EVLERİNİN ÖZELLİKLERİ

● **Bu mahalleyi paylaşımlı ev modeli için uygun kılan faktörler nelerdir?**

Koşuyolu Mahallesi, nitelikli âtıl yapıların paylaşımlı ev modeline evrilmesi konusunda zengin bir yapı stoku barındırıyor. Mahallede 2000 yılında yapılan plan tespit çalışmalarında sofalı plan şemasına sahip örneklere rastlanmış olması nedeniyle, geleneksel Türk evinde ortak mekân olma özelliği taşıyan sofanın paylaşımlı ev kurgusunu zenginleştireceğini düşünüyoruz. İstanbul'daki konumu nedeniyle kolay erişilebilir bir mahalle olması da paylaşımlı ev modelini denemek için önemli bulduğumuz özelliklerden biri.

● **Türkiye genelinde paylaşımlı ev modelinin uygulanabilirliği konusunda ne düşünüyorsunuz? Bu modelin konut krizine çözüm olarak nasıl bir rol oynayabileceğini öngörüyorsunuz?**

Yapılan çalışmalar 2030 yılında dünyadaki önemli şehir merkezlerinde yaşayan her dört kişiden birinin paylaşımlı ev kullanıcısı olacağını gösteriyor. Bu öngörüyle, paylaşımlı ev modelinin Türkiye'de konut krizi yaşanacak bölgelerde âtıl yapıları kullanım ağına dahil ederek nicel bir avantaj sağlayacağını düşünüyoruz. Paylaşımlı yeni yapıların tasarlanmasının ise yeni aile tanımıyla ortaya çıkacak olası sosyal sorunları çözmekte yalnız yaşayan bireylere katkı sağlayacağına inanıyoruz. Çalışma sonunda tasarlayacağımız paylaşımlı ev rehberini, yerel yönetimlerle işbirliği içinde özgünleştirerek kullanıcıların hizmetine sunmayı hedefliyoruz.

REHBER HAZIRLANACAK

● **Koşuyolu Mahallesi'nde paylaşımlı ev modelinin uygulanmasının sosyal ve ekonomik faydaları neler olacak?**

Saha çalışmalarında ziyaret edilen evlerde yaşayan kullanıcılarla yapılan görüşmeler, ticarileşmenin mahallenin gündüz-gece kullanımı arasında farklar yarattığını gösteriyor. Ticari işletmeler gece kullanımında güvenlik zafiyetine yol açtığı için mahalle sakinleri de işlevsel sürdürülebilirlik konusunda endişelerini dile getiriyor. Paylaşımlı ev modeli ile âtıl durumda olan ya da yüksek kira kaygısıyla ticarileşmeye başlayan bu mimari ve kültürel miras yapılarının korunmasını, böylece mahalledeki konut işlevinin sürdürülebilirliğini sağlamayı hedefliyoruz.

Koşuyolu Evleri'nde mevcut mimari kurgunun bahçeli müstakil evlerden oluşması, paylaşımlı ev kullanım önerisinde kullanıcıların ortak ihtiyaçlarını karşılarken sosyalleşmesine imkân tanıyacaktır. Sosyal ilişkilerin, güvenli bir iletişim ortamını da beraberinde getireceğine inanıyoruz. İmar yönetmeliğindeki son değişiklik ile bodrum kata izin verilmiş, bu durum halihazırda pek çok yapının bahçesinin beton zeminlere dönüşmesine yol açmış. Paylaşımlı ev modeli ile bu kıymetli mimarlık mirasının mekânsal niteliklerini açığa çıkararak optimum verimde kullanılmasını sağlayacak bir rehber hazırlamayı amaçlıyoruz.

● **Projenizin kamu yararına katkı sağlayacağını ifade ediyorsunuz. Bunu biraz daha açar mısınız?**

Semt sakinlerinin anılarından, mahallenin ilk kullanım modelinde bahçelerin komşuluk ilişkilerinin kurulduğu, sağlıklı sosyal etkileşimin sağlandığı, beraberinde mahallede yaşanan toplumsal bütünleşme ve güvenlik duygusunun yoğun bir biçimde hissedildiğini anlıyoruz. Paylaşımlı ev modelini toplumsal ilişkiler üzerinden incelediğimizde, yapı içindeki özel ve ortak alanlarla kademeli olarak kamusallaşmanın iç mekândan bahçeye yayıldığını görüyoruz.

Dünyadaki örneklere baktığımızda, yerel dinamiklerin hem paylaşımlı ev içi mekân tasarımını hem de paylaşımlı evde yaşayacak kullanıcıları belirlediğini söyleyebiliriz. Paylaşımlı ev modelini kullanmak isteyen mülk sahipleri yeni bir yapı yapmak ya da mevcut yapılarını paylaşımlı hale getirmek konusunda yerel mekanizmalar tarafından yönlendiriliyorlar. Paylaşımlı evde yaşayacak kullanıcıların seçimi de yine yerel yönetimler kanalı ile gerçekleştiriliyor. Dolayısıyla yerel yönetim ya da sivil toplum kuruluşları ile işbirliğinin, bu modelin başarılı bir biçimde uygulanması için önemli olduğunu düşünüyoruz.

YAZARINDAN İMZALI ARKEOFİLİ KİTABINIZ İÇİN DÜKKÂNIMIZA BEKLERİZ.

güzel kelimeler dükkânı

guzelkelimelerdukkani.com

Hasırcıbaşı Caddesi No:72 Moda